

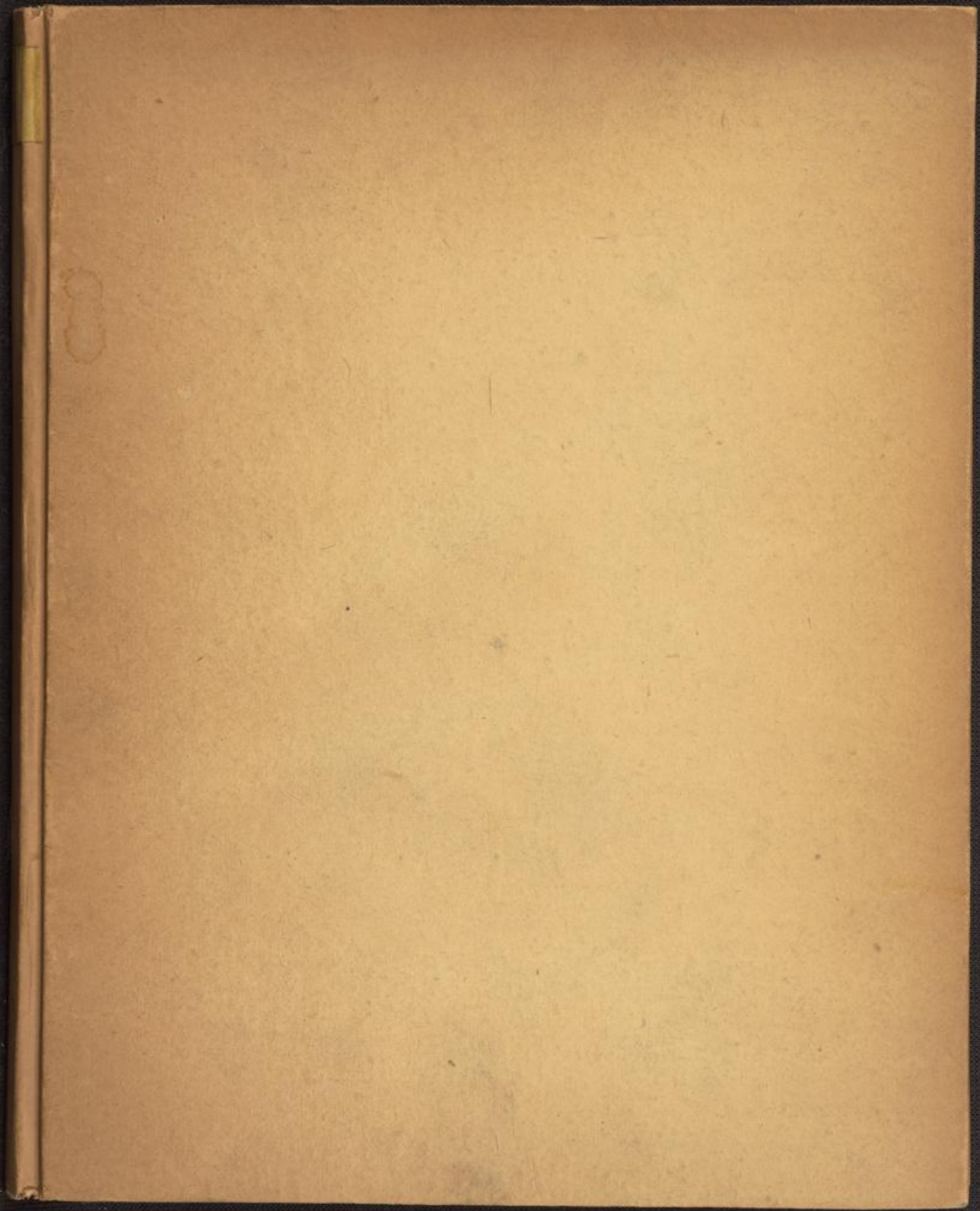
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

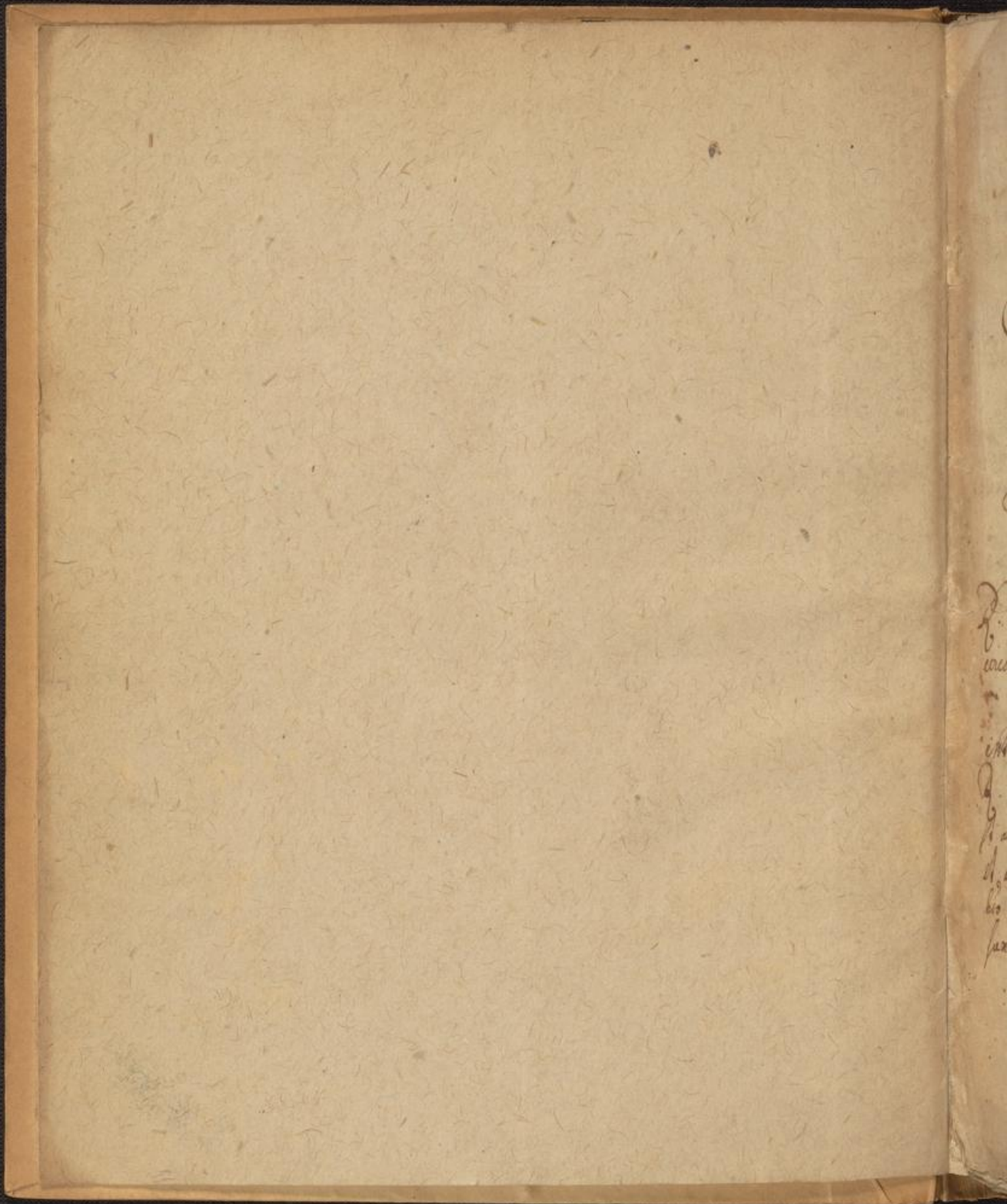
Philosophia I.II - Cod. Ettenheim-Münster 290

[S.l.], [Anfang 18. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-130078](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130078)

E. M. 290

Philosophia
 Liber secundus.
 De Ethicâ seu Philosophiâ
 Morali.
 Proemium. De
 Naturâ et Divisione Ethicæ.

Q uæres imo. Quid sit Ethicâ?
 R. Sic appellari eam philo partem, qd loqta
 circa mores versatur.

Q uæres Et. Quid nomine morum
 intelligatur?

R. Mores dupliciter spectari possunt, scilicet, l in quibus
 habitus, et in ipm et habitus. imo modo sumpti
 et uis libere facta un cogite regula morum, qbus
 his laudem meretur et uituperium. Et modo
 sumpti, et ppter aliq in bonum l naturæ morale,

q̄d e nobisua et nata e ura a repetitis actibus
conpato et.

¶ Inc adēs moralē bonā, generant hōtā, qui
appellatur uirtus moralis; adēs uerō moralē malā
generant hōtēs, qui uocantur uicium.

¶ Inc en p̄p̄tiones uirtus in bonū morale
dicuntur bona indoles, p̄p̄tiones u. in malū,
p̄p̄tiones et p̄p̄tiones indoles.

Quæres 3°. Quid sit actus humanus, quid sit
actus hominis?

R. Actus humanus appellatur eum, qui fit ab hōe
rationali modo agente, id e agente ex p̄silio et delibera
tione: in quo hōe à bellis dirigitur.

Actus v. hōis, e in oīs, qui fit ab hōe sine
attentione uita aut consilio. v. g. cum aliquis sine
attentione e pedem mouet, e nequus palpēt. Hic adēs
quidam fit ab hōe, id e fit humanō modo, hōe e,
deliberato et consilio.

Quæres 4°. Quotuplex sit Ethica?

R. Fit in hōe: aliena e practica, que bene de se fit;

2.
habetur directius volentibus iura ea qd boni bona et moralia
et mala: aliam, perulationem eamque suam qd operationum
volentibus recte rati: qd rationem rati qd proprietas ex prior
in ipso actus et eundem ibidem denotant.

Quores 3to. Quomodo sint vita principia?

R: Hoc patet ex innumeris cuiuslibet, reddendum
sunt qd fuerit, quodlibet quod tibi in vis fieri
alteri re faceret: parentes colendi sunt. Deo me nos
et oia nostra debemus, parentum est.

Q. 4to. Quomodo sit obiectum morale Ethicae
practicae?

R: Spe ad ea habenda, libera qd huc ad finem suum
volentibus disponit.

Obiectum istud ad ea qd in loca p[ro]p[ri]a. Operatio
mentis et obiectum morale hoc practica sic enim p[ro]p[ri]a
moralia eo qd operantur, et a volente ponantur actus in
formis regit hoc normam, et voluntur disponit.

Q. 5to. Quid sit obiectum formale Ethicae
practicae?

R: ut in hoc: Spe operationum voluntatem moralem.

inducenda, & eligenda.
e rae foalis ppter qm Ethica practica occupatur
iura opinionum voluntatis.

Contra hoc oia, eadem fore abiliore fieri
oportet qd fuerit in loca: & ipden ea res pibet solvendi
mutatis h. acibus h. logica et h. moralis: Quare
nil e neqse eadem ne ptere.

Q. S. tacco. An Ethica idem sit ac prudentia?
R. Ethica e prudentiam universalem, qd nominat
quid agendum & quid fugiendum sit: qd h. p. sa sola
non sufficit, ut quis recte et prudenter ubiq. operetur;
nam cum eius pcepta universalia sint et inde determinata
requiritur criterium, seu prudentia naturalis, qd ea factus
cum nunciis appellatur, qd hic et nun determinentur
et applicentur ad usum; hanc an. i. Joveni Salernitica
in proverbio est.

Dicit imo: si Ethica prudentia est
quisq. adoret Ethicam prudenter se geret, quod se p.
optimum euenit.

R. Quidam neg. Prudenter se geret si pro uisio,

quibus inculcas e potest qdo naz. ficut nego naz. fci 3.
dicitur naz. nego qgan.

Quis 2do. Ethica agit de universalibus
et prudentia agit de particularibus, ergo Ethica non
prudentia.

R. Transit naz. q. naz. prudentia specialis agit de
particularibus c. naz. prudentia universalis nego naz. q. qgan.

Quis 3tio. Ethica agit de prudentia, ergo
ipsum e prudentia.

R. q. artes. Ethica speculative agit de prudentia
speciali qdo artes. Ethica practica nego artes et qgan.

O. qno. Quomodo dividatur?

R. Dividi in Monarchiam, oconomiam, et politicoam,
Et ad huius divisionis est. quia Ethica practica dividit
in plures generis partes: alia ^{apud} dirigunt homines privatos,
alia homines in familia regunt, alia denique ad bonorum
communem utilitatem spectant.

Artes primum posuit operam in explicanda Ethica
monarchia in duobus libris nazarum moralium: Item

in septem libros ad Eudamum, tum dicitur in duos Ethicorum
libros, quos ad Nicomachum felix scripsit. Acco,
nomine duobus, Politicam octo libris absolvit.

Caput Primum.

De summo bono.

¶ Et tunc finis.

De Bono et malo in genere.

Quaerens imo. Quid sit Bonum?

Ri Bonum s. p. ut ori p. p. d. p. t. r., absolute s. p. et
relative.

Bonum absolutum idem est ac perfectum: perfectum
autem est id, cui in sua natura nil deest. iuxta illud.

Bonum ex integra causa, malum ex quolibet defectu;

Bonum s. p. ut ori p. p. d. p. t. r. — s. p. ut ori
ex parte bonum est bonum absolute, quo ipse
nil deest in sua natura.

Bonum relativum idem est ac quicquid alicui.

¶ in post Aristotelem et veteres philosophos definitur contrarium

bonum est id quod omnia appetunt. ~ Unum quodque enim
naturaliter appetit, hoc est quod visum est illud quod sibi querit;
conuenit enim id solum quod proficit.

Quaestio. Non omnia appetunt bonum v. g. quod
bonum non est bonum, ergo bonum non est bonum.

Respondeo. Nemo igitur. Cum enim dicitur bonum, quod omnia app
petunt, ferunt illud est, nil appetit a nobis, nisi illud sit
bonum, non v. nil est bonum nisi illud, ab omnibus appetatur;
unde licet non appetatur ab homine, appetitur tamen ab equo.

Quaestio. Quid sit appetitus ille, quo res
quaelibet in bonum suum fertur?

Respondeo. Esse passionem quandam omnibus animalibus inueniendam
in bonum suum appetendam.

Quaestio. Quotuplex sit?

Respondeo. Triplex in scholis descripti solet. naturalis, sensitivus
et rationalis.

Appetitus naturalis est insula rei cuiuslibet ad bonum
suum passio. ~ Haec passio a pluribus lib
pluribusque partibus habetur in rebus sensu deditibus, unde

plantas quædam humidis locis; quædam frigidioribus aut lapideis
delectari dicunt. Id hæc loquendi modus est notus. nota phoribus
ab hominum indole translatas.

¶ appetitus ferribilis est appetitio in bonum ferribile
h. e. in bonum, quod ferre aliquo extorreo præcipitur.

¶ appetitus rationalis nuncupatur volubilis.

Q. 4to. Quotuplex est bonum relativum seu
conveniens alteri, cuiusque perfectum?

R. duplex, npe bonum per separationem, seu suum bonum
et bonum per participationem.

¶ Bonum per separationem unicum est, npe Deus, qui solus
prope loquendo bonus est, ut ait Socrates Lucretius &c.
¶ Deus bonus nisi solus Deus.

¶ Bonum per participationem est quodlibet bonum creatum.

Q. 3to. Quotuplex sit bonum creatum si
per participationem?

R. bonum creatum in ordine naturali dividitur in bona æque
huiusmodi sicut sanctitas, nobilitas, fortitudo.

2do. sicut bona sunt, ut sunt scientia et virtus, et in
bona fortitudo, sicut domus, luxuria, penuria &c.

3.
Dicitur et do. In bonum honestum iucundum
et utile, quia quiddam appetitur, appetitur et quod utile,
et quod iucundum, et quod honestum.

Q. 1°. Quid sit bonum utile?

R. Est illud, quod alterius gratia ex parte dicitur et si quod
ipse ad idem appetendum et procurandum gignit; sic ut
potius amara utilis ad sananda recuperanda.

Q. 2°. Quid sit bonum iucundum?

R. Est illud, quod delectat, et suaviter afficit. sic
alios delectantur ludi et spectacula, alios virtutes lib,
valem radium et virtutem pacis.

Q. 3°. Quid sit bonum honestum?

R. Est illud, quod iuxta rationis regulas congruit et
ordini spectantur, et sic est virtus omnis et probitas.

Q. 4°. An bonum utile, iucundum
et honestum sint eiusdem generis diverso
et distincto realiter specie?

R. Negative, quia saepe idem bonum, utile

concordant et honoratum ē, v. g. cuncta integritas et
cuncta virtus.

Solutio huius quæritur, an nihil est volubile propter
appetit, nisi idem appareat bonum, seu an volentes
propter appetere malum, quia malum, seu quia malum ē.
Ad hæc satis quæstioni sit.

Conclusio hæc.

Voluntas non potest appetere malum
quod malum.

Probatur Propositio.

Malum quod malum, seu pura malitia obicit
non potest esse notitiam amoris, ergo malum quod malum non
potest appeti.

Probatur contra. Notitiam formalem odij, non potest esse notitiam
amoris, sed malum quod malum est notitiam formalem
odij, ergo non potest esse notitiam formalem amoris.

Probatur major. Actus spiritus diversi habent notitiam
specie diversa. Amor et odium sunt actus spiritus diversi, ergo

6.
habet notitiam specie diversa, ergo non habet eandem, ergo quod est
notitiam odij, non potest esse notitiam amoris, quod in malum que
malum habet notitiam odij, patet, quia si quis volentes
non appetit, nisi id, quod sibi conveniens est, si nil
odit, aut fugit, nisi quod sibi disconveniens aut ei
apparet.

Confirmatur hoc paritate actus, non potest
aperiri falso qua falso, seu qua falsum est, ergo nec
volentes amore malum, que malum, seu qua malum est.
Sicdem rationibus patet volentes non potest odire bonum
qua bonum.

Solvantur obiectiones.

Nota 1mo. Avari a nobis saepe malum,
quia nobis bonum apparet, scilicet, quia utile est illis,
dum est, aut se putatur; unde quoties amamus malum
accipimur, specie boni: hinc de concubitu, de peccatis ignorans.

Nota 2do. Malum alterius saepe nobis
apparet bonum respectu sui, eo quod alteri optando
malum propriam nostram explamus. si inimico optatur
malum, aut aliquid malum quodcumque.

Nota s^o. Nos in nobis p^o optere
malum, id malum in peditum majoris mali, et effuger
bonam res p^ota majoris mali: sic damnabi appetunt
et nihilationem; quia annihilati in p^oventum acerbissimos
inferi dolores ac cruciatus quos apprehendunt ut major
malum quam p^oriam sui destructionem: Ex his solam
duo sequentes obiectiones. *plaj.*

Obijeris imo. Si quis p^ohibet ac anatur
petum ergo p^o anari petum.
R. concedo talia.

Quis. Potest anari malum quia malum.
R. R. ego effugam. Quia in anari petum, apparet
bonum, sic fieri anari quibus, quia utile; in p^o d^ois
reoluphabet, ut fuerit in p^o d^ois et pl^o d^ois.

Quis. Id est sub nulla r^ose id bonum,
ergo sub nulla r^ose boni p^o anari, ergo si anatur,
anatur quia n^o glan.
R. Id est sub nulla r^ose id bonum, quia
anatur. bonum apparet ergo anatur. Id est sub
sub nulla r^ose boni veri boni veri anari p^o quid

effugam. sub nuda rōe boni appereat negō effugam. 7.

Itaq̄ quamvis p̄ta p̄ se et in se boni fci boni
hoīs p̄ h̄i sub aliqua rōe appereat bonum, & quidem
honestum, & utile et iucundum.

Sicut Nil utile & iucundum ē, nisi idea sit
honestum, ergo si p̄ta sub nuda rōe p̄t appereat hoc,
utrum, sub nuda rōe em̄ p̄t appereat utile & iucundum.

R. Subq̄o autē. Nihil ē utile & iucundum in
se breuiat autē, nil apparet utile & iucundum, nisi
idem sit honestum negō autē et effugam.

Sicut nuda sit utilitas, & iucunditas, ubi ad
honestas, sope h̄i apparet utilitas & iucunditas em̄
in ijs, qui maxime deducunt.

Sicut. Qui amat nalam nuda sp̄e boni aliter
amat nalam que nalam, & multi amant nalam, nuda
sp̄e boni aliter, ergo. et.

R. P̄d. in. S. Augustinus. in q̄p̄sioribus suis
suasit se furatum pona nuda sp̄e boni aliter,
ergo amant nalam nuda sp̄e boni d̄ceptum.

Ri solgo artas. Nulla sp̄e boni honoris aut utilitatis
quod art. iuvandi nego art. et effan.

Piles. Peccare ex malitia & amore malum,
quia malum, id est multi peccant ex malitia, quod amant
malum quia malum.

Ri nego mag. Peccare ^{veris} ex malitia non est amore malum,
quia malum est, id est ordinare malitiam ad propriam salutem,
satisfactionem, et repletionem satisfactorum. Peccare est
peccare deliberate sine ignorantia. e.

Obijues Et ad. Voluntas est libera in
malum, ergo potest idem, sicut odium, ira et amor.

Ri concedo liban. Non erit nego prope amari malum,
id nego bene prope amari, quod in eo nulla cognoscitur
bonitas, quia bene deum notitiam amandi.

Involabitur imo. Voluntas est in libera
in malum quia malum, ergo potest in amore malum quia malum.

Ri solgo artas. Est libera libere operari et
et sp̄e finalitatis nego artas. Est libera libere operari
dictionis et exercitij quod artas. et nego effan.

9.
Libertas contrarietatis seu specificationis & potentes
ponendi. Duos alios contrarios iura idem alium v. g.
anorem et odium, hanc enim auctor iura naturam quae
malum.

Libertas gradationis seu exercitij est potentes
ponendi aliquam aliam, et illam committendi. hanc
habet voluntas iura naturam quae malum, quia potest succedere
ut potius odium civis, et ab hoc odio abstinere.

¶ Libertas 2da. Proprium alteri optare malum
quia malum, v. g. nocere inimico, quod ipsum appetere malum
quia malum.

¶ Libertas 3^a. Proprium alteri optare malum, quia malum
illi quod alteri. quia malum mihi neque alteri esse potest.

Quando malum alterius redundat in bonum ari
virtutem malum appetentes appetimus alterius bonum
auctorem.

¶ Libertas 4^a. Proprium ex amore amicitiae
alteri optare bonum, idem est, quia illi bonum est,
et nullo modo, quia mihi est bonum est, ergo est pari

psm alteri optare malum, id est. Ita quia isti malum est.
R. Nego esse. Si imparitas est quod optando alteri
bonum habeam notivum illud amandi, ad in malo solo
et puro non odio notivum amandi.

Quies. Ergo odium simplex non dicitur ad
odium inimitiam, falsa ergo et ardua.

R. Nego legem magis. et affero divisionem.
odium simplex seu abominatio est una delectatio
nati sui, et nascitur ex amore cupiditatis.

Oidium v. inimitia est odium alienius personae ex
disprectatione illius, et amor eius nati redud dicitur
in rem malum bonum, et oppositur amori amicitiae,
qua alteri propter ipsam optatur bonum.

Obijerit Sto. Si nati appetunt an-
nihilationem, ergo appetunt malum quae malum.

R. Plz esquia. Annihilatio sub nulla ratione est
bona, ergo si appetitur, appetitur sub ratione nati.

R. fratrical arbitr. nego esquia. Sicut enim an-

in nihilis sub nulla rase bona est; et in p. errorem
iustus apponere bona damnatis: et re ipsa sic apparet
in quantum est effectus dolorum inter horribilia quos
patiuntur.

¶ Probabitur imo. Si nihilis non potest apponere
bona damnatis, ergo nulla solentis.

R. Philosophus ait. Quod est destruetivum damnati non
potest illi apponere bonum, id nihilis est destruetiva
damnati, ergo non potest illi apponere bona.

R. Rego maj. eas. quibus apparet damnato bona
an nihilis, quia ipsius destruetio est, sic etiam ipsius
liberatio a cruciatibus, quibus torquetur.

¶ Illud. Nullum bonum est destruetivum
sui subiecti, id nihilis est destruetiva sui subiecti
ergo non est bona.

R. Subge maj. Nullum bonum prorsus et posi-
tivum est destruetivum sui subiecti concedo arbitro.
nullum bonum transiens et negativum rego maj.

concessa nō. ergo sibi ergo. Anichilas n̄ ē bonu
p̄manens et positivu quōd ergo. Trans euter et
negativu ergo.

Itaq̄ anichilas scriptu damnatorum n̄ ē bonu
p̄manens h̄ ē, p̄ficiens solum, ē illu bonum aliquod
transiens in quantum damnatos dicitur deo liberati
doloribus, quos p̄ferunt iuxta idud quod Christus de
Juda in Evangelio dixit. Bonum fuisse hōi illi
si natus non fuisse.

Inrlabis etc. Nemo p̄ amore sui
destructionem.

Ri nego ad patet ex p̄ria. Nunquid enim desperatis
se ipsos ovidual, nisi mali sibi nocent app̄
cantur. nunquid peccatores nocent post mortem an,
nihilarij p̄liis, quā in flammis eternis q̄jii?

Quid. Solent anōi n̄ras bonum, quia n̄ras
bonum, go quia nalam.

Ri ergo actus. p̄ amore n̄ras bonum, ita ut

minoritas boni fit medium nego artus. Ita ut
volentes tunc habeat aliud medium r. g. exercitium
suo libertatis con. artus. et n. sqm.

Quisq; amat minus bonum in specie majoris,
habet aliquid medium speciale propter quod minus bonum
preferat majori.

Probatur 3°. Impossibile est appeti,
propter suam naturam esse angelus, ergo et natura qua malum.
R^o ergo artus. Impossibile est appeti, à cognoscente
impossibilitatem nego artus. ab ignorante con. artus
et n. sqm.

Itaq; sicut malum potest apparere bonum, et ut
tunc appeti, sic in impossibile potest apparere possibile et
sibi optari.

Quis vultimo. Philo quidem iudicant naturam
qua malum propter anore, ergo potest fallere ab illis anore,
potest enim quodlibet anore, quod iudicant anore anabile.
R^o nego sqm. sicut enim errant iudicando malum

que malum è anabile, uti orant patando se illud anore
nec posse anari, que implicat amor voluntatis sine notitia
anoris. Fine iudicium illorum ad finem è spe,
relativum n. positivum.

Articulus secundus.

De Fine et eius divisione.

Quæres imo. Quid sit finis?

R. Est id cuius gratia fit, & ornittitur aliqđ,
et in quo quiescit agens.

Q. Et. Quotuplex finis?

R. Principae triplex; npe finis cui et ort
idud ear cui bonum volumus. Finis qui est
è bonum quod volumus. Finis qui est
quo, et est possessio boni, seu è visio suorum priorum
finium.

Q. Et. Quomodo dividatur finis Q.?
R. Dividi in ultimum et n. ultimum. Finis ultimus

ille orb, quo adeptus quiescit agens, seu quem in respectu ad alium
 finem. Prior in ultimis ille orb, quem agens respicit ultimus
 ad aliam finem, et sic in hanc finem e quae medium ad finem.

Finis qui ultimus dicitur iterum in ultimam positionem
 et in ultimam necessitate. Prior ille orb in quo ista
 quiescit agens, ut dicitur ex parte se nole idem ultimus
 respicit. Posterior ille orb, in quo agens quidem quiescit
 in hanc positionem, dicitur se nole idem ultimus respicit ad aliam.

Finis ultimus alius simpliciter ultimus, alius ultimus
 secundum quid. Prior ultimus secundum simpliciter
 e bonum ista perfecte satisfaciendum, ut ideo adeptus voluerit
 agens nil amplius possit appetere seu desiderare.

Finis ultimus secundum quid n e bonum ista perfecte satis-
 faciendum.

Finis alius intentus, alius n intentus. Prior ille
 e, quem agens sibi ex parte proponit. Posterior ille,
 qui licet sit finis agens, in hanc ab eo intenditur hanc
 et mere.

Q. 4to. An de agens deliberat, agit propter aliquam finem?

R. Affirmative. Quidquid fit deliberate & fit propter se, & propter aliud, seu intenditur ab agente & propter se & propter aliud. Unde deinde deliberat agere, & adhibere media ad finem intentionem assequendum proportionata, ergo agit propter aliquam finem.

Q. 5to. An de agens agit propter aliquam finem ultimum deliberate?

R. Affirmative. Saltem propter finem ultimum negativum.

Q. 6to. Ex modo dictis potest de agens deliberate agere propter aliquam finem, unde si arguatur

Implicitus est agens propter finem a v. g. hunc finem se ultimum referat. Hoc ipso enim iam in eo est finis & medium. Unde non debet processus in infinitum in finibus, ergo agens finit in uno aliquo debite.

Q. 7to. An debet finis creaturarum semper ad positivum ultimum?

R. *Abstr.* quia fecit, qd illos vocavit et generat
 generata oratione agit deliberate, qd agit ppter
 aliquam finem, qui finis n̄ alius ē qm ipse fecit cognoscendus,
 amandus et laudandus à creatura, nil enim quod fecit n̄ est p̄
 se finis respectu sui agentis, quod sic *Abstr.*

Omni finis movet agentem ad agendum, id si hūc
 extrinsecum fecit p̄ se eum movere ad agendum, qd nil
 extrinsecum fecit p̄ se finis respectu sui, qd si agit ppter
 finem agit ppter se iuxta illud, Univerſa ppter fecit,
 ipsum operatur ē formatur.

Abstr. m̄ Motuum ad equalem vis actus ad agendum
 divini liberi ē sola spontanea divina, in qua reperitur
 sponte aliter vis bonitas repiblis in alio ente, qd nil extrinsecum
 p̄ movere fecit.

Q. *Finis*. Utrum finis et bonus idem
 sonent?

R. Bon finis ē factus apparetur bonum, n̄ h̄c ē bonus
 ē finis: patet bonum utile, quod n̄ finis ē, id videtur
 ad finem.

Ratio ear ois finis sit aliqd bonum, saltem apparet, qd finis
nil cognoscimus nisi sit cognoscibile, ita nil amamus, nisi sit amabile,
apparet amabile, nil amabile, nisi quia bonum est, finis
nil cognoscibile est nisi quia verum est.

Q. 2°. Quid sit agere foale ppter finem?

R. Est ex cogitare et amore finis felix media pro portione
ad hanc finem cognoscendo hanc medietatem ad finem proportionem.

Q. 3°. An bruta agant foale ppter finem?

R. An cognitionem perdere est ea, in qua quodlibet, ubi
bruta habent principium intrinsecum cognoscendum de qua alibi.

Q. 4°. An res inanimata ferantur in
finem suam ex appetitu innato illius v. g. an
lapis tendat in centrum terre ex appetitu in-
nato illius?

R. Quid tendat in centrum terre, patet ex perientia, qd
in hac tendentia appellanda sit et cogitatio de nomine.

Q. 5°. An ois animus debet aliqd finis
singulis ultimis.

R. Affirmative. Et idem est, ac finis principiorum a quibus
hanc motum ad se orientatur, qd est gloria dei; qd duplex est
alia obiectiva, alia foalis. Gloria dei foalis est clara
dei per laudem nostram, gloria vero obiectiva est obiectum hanc
nostram, qd excellentia dei, hanc motum mundum tendat qd
deus est obiectum laudis, qm deo bibunt creaturae reales ipsius

13
inhibere, iuxta illud, Psalmista. Celi enarrant gloriam
Dei. Creatura rationalis cognoscendo, amando, et laudando suam
gloriam eius specialiter pronouent.

Q. 2mo. An agens possit se intendere duos
fines ultimos totales?

R. Negative. Quia ille finis de uelting totalis, ad quem
alibi res referuntur tanquam media ad finem, ipse uero ad nullum
alium: si enim essent duo fines ultimi in res referuntur ad unum
et sic neque est totalis et simpliciter ultimus.

Q. Ultimo. Quis sit finis ultimus hominis?

R. Esse suum bonum, seu ea illud finis, quod adeptus
conquiescere. Sed omnis appetitus hominis est exploratus in de desiderium
eius. Si enim appetit aliquid adhuc, ergo adhuc aliquid desiderat
augere, ergo nondum possidet id, ad quod aspirandum de desiderium
omnino notum hominis ordinatur: ergo illud est ultimus finis. Unde
videtur ultimus finis et suum bonum hominis idem esse.

Finis itaque ultimus hominis seu beatitudo obliuio seu
felicitas perfecta quatuor debet habere gradus. Tunc est, ut sit
suum bonum seu sit id, ad quod est tota omnia hominis media
ordinantur. **Zeta.** Ut sit exclusio omni mali.

Eta. Ut sit exploratus appetitus hominis, ut nil possit ulterius aut
uile cognoscere aut uile amare. **Theta.** Ut sit perpetua et
inablitio, si enim possit amare amitti, iam non possit sine beatitudine
possideri. His praenotatis.

Propositio ima.
Solutio. Solus Deus est beatitudo obiectiva seu summa
hominum felicitas.

Q. Non beatitudo hominis obiectiva intelligit illud bonum, quod homo
reddere sibi potest, si est solus Deus, ergo solus Deus est beatitudo
obiectiva hominis.

A. Non. in eo negatur: Nihil aliud potest reddere homo sibi
felicitatem, ergo nil aliud est eius beatitudo obiectiva.

Q. Solus Deus. Cetera bona nec se habent sponte, nec possunt se
sollicitudine, nec generari per se, sicut a se ipso generantur: nec
homo sibi potest se, et illa felicitas est. ergo cetera non bona non reddunt
homo sibi felicitatem.

Q. 2do arguitur positio. Quod est summa beatitudo creatoris est
actus intellectus et amoris, ergo adeptus creatura illa nil amplius optat
cognoscere aut amare: atque solus Deus est talis, ergo est.
Ad arguitur contra est, quia qui sibi quiescit sibi beatitudo est, quia dicitur
indiget et tunc amat, ut nil amplius cupiat ulterius aut illud
amare, tunc sibi quiescit.

Q. Non. ut aliquid tale sit, ut eo adeptus creatura ceperit illud
aut amandi non ex parte alio illud aut amare, sed in eo est
indiget et de amabile, si a creatura illud est adhuc aliquid aliud aut
indiget aut amabile, quod non gloriatur in ipso cum ipse sebe illud cog
notare et amare et se non potest quiescere.

~~Phil. m.~~ Alqui in solo Deo gloriatur de incognita et de amabile^{i 4.}
et quidem perfectissimo modo, ergo etc.

Phil. m. A solo Deo habet de omni ad se intelligibile et
amabile ergo in solo Deo gloriatur de incognita et de ama-
bile. antea dicitur patet quia de omni est a Deo ut a causa
sui principis unde quicquid habet, habet a Deo iuxta id
apostoli. Quod habes quod non accepisti.

Phil. s. p. u. Nulquam principium potest dare perfectio
Dei effectui quam ipsum non habet et formaliter et virtualiter
aut eminenter quicquid ergo Deo cognoscibilis quicquid
amabilem spiritus creatorum hoc totum gloriatur in se modo
in finibus profectio.

Deus itaque queri seculum in quo infinitas
perfectio gloriatur incognita et intelligibilis, bonitas,
aeritas, pulchritudo, sapientia et his alia perfectio
creatorum quam in ipsis seculis seculis Deo coexistit
sanctis, unde in comparatione Dei omni creatura
bonitatem pulchritudinem etc. et ceteras perfectio nihil
vere necesse est. iuxta idem. omni creatura tanquam
nichilum ante se.

Si in colligere è quanta est Beatorum felicitas
inventionem tam admirabile seculum.

Ista felicitas intus, et per totam obitum auctum
inquam auctorum sit laetitia fatigium.

Perpetua et iunadipsina tanta bonitas, pulchritudinis
sapientia, potentia, ceterarumque perfectionum admirabile
efficitur: eadem pulchritudo pro uisa uidebitur
pro noua. Hinc exclamat Sicut Augustinus.

O pulchritudo tam antiqua, tam noua!

Quam suavis sit huiusmodi aduersus et ex hoc gigni
potest: quod quo maior è et in hoc laetitia ualeat
et suauior ut eorum breuius durare uideatur etc.

Soluentur Obiectiones.

Obijciunt imo. Beatitudo obiectiua hominis
è summum hominis bonum, et in solis factus è summum hominis
bonum, ergo in solis factus è beatitudo obiectiua hominis.

Ri Gregorius. De. Summum hominis bonum è illud
quo homo summe beatus è, et hoc in solo factus suauis
beatus est, ergo in solis factus è summum eius bonum.

R. Neque enim. Obj. ffoo est ens limitatum seu finitum
ergo non solum ffoo est finitum beatus.

i 3.
limitatus h. e.
anum quodam ens
habet aliquos proprietates
quod in natura quod
non potest dici h. e.
attendere velut

R. Neque enim. Obj. Ens limitatum fatigari potest ante limitatum
expleri potest ante limitatum ffoo quod est hoc est ens limitatum,
ergo fatigari potest ante limitatum, ergo non solum ffoo.

R. Obj. neque enim ens limitatum fatigari potest ante limitatum
si sit capax intellectus et amoris neque enim. si sit
incapax intellectus et amoris con. neque enim. Obj. neque enim
Est ens limitatum capax cogitandi et amoris neque enim incapax
cogitandi et amoris neque enim et ffoo.

Ens capax intellectus et amoris non fatigatur nisi cogitandi
noscatur sunt intelligibile et amoris sunt amabile. quod
cumque anima ab eis cognoscatur et amoris si fuerit a amoris
aliquid de sunt cognoscibile et sunt amabile non fatigatur
et appetit illas cognoscere et amore in hoc modo non male
potest ante incapax intellectus et amoris, si ffoo limitatum
expleri potest neque enim limitatum.

Concl. Ergo creatura capax intellectus et amoris
est limitata. falsum est ergo et contrarium.

R. Epse identitatem in cogitando et amando seu post
quam magis cogitum et amorem ipse adhuc aliam habere si
datur adhuc aliquid cognoscibile et amabile, una de in potentia
intellectiva et volitiva identitatis est in eis abito.

Interdubio imo. Inter beatum et beatitudinem
nulla est proportio, et nulla est proportio inter hominem et beatum
quod Deus est beatitudo et beatitudo hominis.

R. Nego maj. Obj. Inter ens finitum et in finitum
nulla est proportio, et hoc est ens finitum, et Deus est ens in
finitum, ergo inter Deum et hominem nulla est proportio.

R. Nego maj. Obj. Ex axioma communi
poterum, finiti ad in finitum nulla proportio, ergo etc.

R. Hoc Axioma non est verum nisi in aliquo sensu, et
in hoc finitum et in finitum, non parum
ordinabile est, et si vere nihil est. falsum vero est in hoc
finiti ad in finitum nulla proportio, id est nulla secundo
quarantio, quareo ratio. Quia vero magis de eis
aliquo modo esse est deo, et quod sit vestigium aliquid
divinitatis. Quare abito potentia intellectiva
est intelligibile, et Deus est intelligibilis. Item de
volite.

Quartabis 2to. Jalsa potentiam et abetm
inffirica nala e pportio. **Quarta** creatas e potentia
finita et **Quas** e abetm in finitum, go inla potentiam creatas
et **Quas** nala e pportio.

Qd prior, **acta** **qstgona**. **Quaa** e pportio
id e nala **quarantia** **sedo** **qz**. **negona**. id e si **compar**,
erz **lan** **parum** e finitum ac si **nil** **vel** **qudo** **na**, **qz**
na. **qz** **qz** **qz**.

Quartabis 3tio. Proportio potentia ad
abetm **qz** **qz** in pportio **actibativa**, **Quaa** e pro,
portio **actibativa** inlar finitum et in finitum, **erz** **qz**.

Qd **qz** **na**. **Est** enim **supplicat** pportio si potentia
finita **qz** **activa** & **volitiva** et abetm in finitum **qz**
actibile & **amabile**, et potentia creatas e **activa** et
volitiva et **qz** e **actibile** et **amabile** **erz** **qz**.

Obijies 2to. **Beatitudo** **activa** **qz**
qz **ordinate** **appeti**, **qz** **qz** **qz** **ordinate** **appeti**,
qz **qz** **qz** **beatitudo** **activa**.

Qd **qz** **na**. **Qz**. **Qui** **appetit** **qz** **et** **qz**

ultimum ordinat. Quam ad se. d. hoc n. p. ordinat. fieri
quia n. p. fieri ultimum ad nil aliud ordinari debet.

R. ergo maj. Ordinat. Quam ad se. id e. optat. fieri
fieri et in eo quiescere. quod maj. id e. refert. Quam ad
se. longam. mediam. ad. assequendum. aliam. finem. negotio
maj. ergo p. maj. Non. p. ordinari. fieri. ut
Quam. ord. i. longam. mediam. ad. assequendum. aliam
finem. con. maj. id e. n. p. optare. fieri. ob. in
eo. quiescere. negotio. maj. et. usque.

Ad. phadum. respondet. p. maj. fieri. ultimum. ad. nil. aliud
debet. ordinari. h. e. n. debet. ulterius. ad. aliam. finem. referri.
quod. maj. non. debet. optari. ut. id. in. quo. solo. p. facta
quies. finis. negotio.

prohibet. imo. Sed. Quam. refert. ad
ultimam. finem. ergo. nulla. solutio.

R. Rego. sub. opta. P. h. e. qui. Quam. ordinat.
ad. se. refert. idem. ad. se. ut. ad. finem. cui. p. refert.
idem. ad. ulteriorem. finem.

R. ergo. artus. refert. Quam. ad. se. ut. ad. finem. cui.
id e. ut. ad. p. h. e. secundum. a. p. con. artus. id e. ut

ne dicitur ad finem nego amare et sperare.

17.

Quia Deus nō ē ordinatus appetibilis ut medium,
sed ut finis ultimus seu ut id à quo solo profectū beari
possunt hōs.

Quod dicitur dicitur. Finis cui magis amatur quā
finis qui, ergo hōs appetens Deum ut finem ultimum
qui, et se ut finem sui, magis se amat quā Deum:
hoc autem inordinatum ē.

Dei ergo amare. Finis cui magis amatur quā finis
qui amore quā presentia quōdā amare. amore amicitia
nego amare. Ergo se ut sperare et ego se magis amat
amore quā presentia ut sperare. amore amicitia
nego sperare.

Amor amicitia illa ē in quo aliter propter ipsum bonum
optamus: amor vero quā presentia illa ut in quo nobis
ipsum optamus bonum. Prior longe perfectior est
secundo. Quia hōs beatus se suam via referat
ultimo ad Deum, in quo cognito et amato ultimo
quiescit.

h. d. p. q. u. h. u. m.
h. d. p. q. u. h. u. m.
h. d. p. q. u. h. u. m.
h. d. p. q. u. h. u. m.

Propositiō secunda.

Beatitudo formalis n̄ ē sola
visio, nec solus amor, nec solum
gaudium & complexum ex his tribus.

Beatitudinem formalem spectatē gerere in sola
cogitōe intuitiva dei, quam visioem appetant,
volant Thomista & multi alij, quia ex illa basyca
ex radice sequuntur amor, gaudium quies &c.

At h̄ ē fortiter reponunt eam in solo amore dei
sancti boni, quia et nobilior ē visioe, et eā meri,
Gloria beatitudinis.

At h̄ solum gaudium p̄ beatitudinem formalem asp̄,
ignorat, quia quies ē in summo bono proposito et
amato.

Videtur hoc esse quæstio de noīe, oīs a
fateb̄, vix ita abut, visioem n̄ p̄ amorem et
gaudium, acquiri et aliq̄ p̄sit dei p̄fecte beatus,
Sic oportet ut visioem deū alij & visioem
appetant beatitudinem spectant, amorem v. et gaudium

beatitudinem integram: alij contra iustitiam volunt
in illa iudicium fieri quia hoc non est beatus.

Si in conclusionem nostram non ut oia certam, sed ut pro,
habentur proponimus, ita ut integram sit quilibet aliter
sentire nobis non e pugnabitur.

Probationem primam deprimimus ex libro S. Augusti.
De moribus ecclesie c. 31o: ubi sic habet. Beatus
ille qui dicit non potest qui non habet quod amat, neque
qui habet quod amat si noxium sit: neque qui
habet quod non amat nisi optimum sit.
addi potest neque qui amat sine gaudio.

Si in potest una pars propositis per solam iustitiam non
amat, secundum bonum ergo per solam iustitiam hoc non fit
beatus. ^{imo} antea patet. Quia iustitia non est amor.

Phil. 1. 1. Ex S. Augustino. Quia ita
beatus est qui amat quod non amat, nisi optimum sit
ergo licet quod per iustitiam propideat quoniam, cum hoc
per solam iustitiam non amat quoniam iuxta Augustinum
non debet dici Beatus.

Jes. Non debet dici beatus integritate
con. epist. nego.

Ri. Hanc debentem n. e. in S. Augustino, & ex cogitatione
ab adversario ut beatus Augustini dicitur.

Probatur secundo.

Si sola ratio est beatus epist. nomine quia
nobilitas operatio & quia ex ea hanc in radice
sequitur amor, & neutra ratio valet. n. imo quia licet
dicitur hanc sit nobilitas pars in hanc n. n. & sola hanc
hanc d. e. e. Non 2da. quia gratia facit
sanctificans finalis ad ius ad ratio est amoris est
et hanc n. n. ideo est beatus epist.

Probatur secunda pars
propositionis.

Beatus focalis includit possessionem dei, &
solus amor n. includit & supponit possessionem dei
possessionem: quia solus amor n. est beatus focalis.

Bl. m. Amor beatorum erga deum, est amor

fruitivus, d' amor fruitivus supponit possessionem rei
ancto, non in fruimar. re absente. ergo est.

¶ 2^a. Tertia pars propria.

Gaudium supponit et possessionem et fructivum obedi
ergo p se solus n' e' beatus formalis. actus patet.

¶ 3^a. consequa. Beatus formalis in sua idea in
suis possessionem et amorem suum boni, d' gaudium
n' includit p se solus est.

Probatur ista pars.

Ex secunda & Augustini supra citato et
secunde communi neno a beatus in de, nisi possidet
sumum suum bonum et possidendo amorem et amando
delectatur: atq; ad hoc requiritur duplex operatio n' requisio
amor et gaudium, ergo in his tribus posita e'
beatus formalis h'ois.

¶ 4^a et dicitur h'ois p solam iudicium dei in ipse
beatus integraliter et p amorem et gaudium.
¶ 5^a Exim' emo. Ep' quartio de noie. si n'

qui sanan in bonam aude possibiles, h. i. fin. amor
et gaudium, dicitur per beatos, beatitudo consistit in sola
visio, et hoc videtur in pag. nova ferri communi
verum in divinis beatum nisi amant am et bonum
quod possidet eorum fructus. n

Si in avari quoniam divitiarum canalum possi-
deant, et in hoc inferiori, quia divitiis suis non
fruantur.

R. 2do. Quo iure sola visio ab adversariis
apparet, beatitudo ipsa, eodem appellanda vel gratia
finalis. Gratia finalis non est beatitudo facta per
nec sola visio.

Gratia finalis dicitur ad visioem et a gratia
finali oritur visio sicut ex visio amor et ex amore
gaudium.

Si vero gratia finalis non est possessio sicut
boni, sicut visio.

R. etiam dicitur adversariorum, non est possessio
finalis con. non est possessio radicalis nego.

Et in radice cum operatione beati-
Ex his colligitur potest sententiam circa beatitudinem
focalem pendere a deficiente eius, quod quod varie a varijs
virodibz, avarias quoqz generat sententias.

Solentur Obiectiones.

Obijciunt imo. Beatitude focalis e possessio dei, et
sola visio e possessio dei, quod sola possessio e beatitudo
focalis.

Respondeo magis. Est possessio dei perfecta et completa
quod magis. imperfecta et incompleta ut magis.

Respondeo magis. Sola visio e possessio dei perfecta et com-
pleta magis. imperfecta et incompleta et quare imo
per possessorem perfecte com. magis. et nego equam.

Obijciunt Beatitude focalis e quod possessio dei, et non gaudet
magis. I habet ut excludat ad e beatitudo cum inferiorum
langore argorem et sollicitudinem sui am in illud
in solam dei visionem et in rationem fructuum suorum
visu in gaudis conditam.

Respondetur imo. Quod illa sequitur ad

beatitude foalen n̄ ḡbituit beatitude foalen, d̄
amor et gaudium ista ḡsequit̄ ad beatitude foalen.
ergo ista n̄ ḡbituit.

De ḡsequit̄ maj. Quod ḡsequit̄ ad beatitude foalen
p̄fecta et completa ista n̄ ḡbituit con. maj.
imperfecta et incompleta ista nego maj. sic d̄ d̄ d̄
maj. nego ḡsequit̄.

Amor et gaudium ḡsequit̄ ad visionem iustitiae,
licet, d̄ haec visio n̄ ē beatitude foali p̄fecta con. p̄,
lecta et adaequata: quippe quae quicquid n̄ cum
summa miseria, siquid d̄ potentia dei absoluta
fieri potest, ut quod videtur deum sine amore et
gaudio subtrahendo illi n̄ se quiescere ad amorem.
Iste ludi miserrimus est quod videtur ab eodem p̄fecto
amabile, quod t̄, amare n̄ p̄ se sibi n̄ p̄mitteret.
~~an non p̄ se in d̄ d̄~~

Inhabis d̄ d̄. Qui possidet suum
bonum suum beatus ē, d̄ h̄ō p̄ visionem dei
possidet suum bonum, ergo suum beatus est.

R. Subgo maj. qui possidet sanum bonum possidet
pfecta completa et beatissima quod maj. possidet
ita inchoata negō maj. si distincta negō
effram. solutio iam supra explicata est.

Obijerit **Z**do. Virio dei e in populis
ergo nequidem e pars eplis beatissis.

R. Rego actus **Ob.** Actus quo videtur quod
est in finibus, et in populis e actus creatus in
finibus, ergo est.

R. Rego maj. **Ob.** Obiectum illius actus
e in finibus, ergo et actus ipse in finibus e.

R. Rego effram. **Ob.** Actus quo attingit scilicet
quo cognoscit obitum in finibus vel e proportionalium
sali obitum, ergo ibi obitum e in finibus, ibi
quoque actus e in finibus.

R. Rego effram. Proportio n actus et obitum
n quod est in eo, et actus sit in et ordinis et
nō ad obitum, si n nec quod cognoscere obitum
creata, siquē ita parum cogis quod obitum

creatio proportionalis est quae cogit creatum obiectum
in finito: et hoc proportio consistit in eo quod
obiectum sit intellectibile, actus vero intellectus.

Argumentis imo. Quia actus quo
attinguntur Deus per se solum aequivalens in finitum
alijs cogitibus creatis circa obiecta creata, et crea-
turae, ergo est in finitum.

Di. Ratio contraria. Quia ad hoc veri firmandum
sufficit ut sit superioris ordinis, iuxta illud,
in finem supremi maius est supremo in finem
in finem.

Di. licet. Angelus sit ens finitum, per se solum
aequivalens, id est nobilius est in finitum alijs
entibus naturalibus, in finitum non angelicis.

Argumentis 2do. O tanto perfectior est
cogitatio, tanto perfectior est obiectum, et Deus est obiectum
in finitum perfectum, ergo cogitatio sui intellectiva est in finitum
perfecta.

Ri. Nego maj. Sequitur a qualitate cogitans
in abstractivam sui in inferite profectam, quod
falsissimum e.

Rog. maj. Perfectio cogitans crescit proportionaliter
ad profectam obedi, ergo si obedi e inferite per,
fatum, cogitans quoq e inferite profecta.

Ri. Ergo artus. profectio cogitans crescit proportionaliter
ad profectam obedi proportione aequalitatis nego artus.
alia proportione quod artus. et nego effen.

Saltem? profectio cogitans crescit proportionaliter
ad profectam obedi, proportione aequalitatis, h. e. ut sit
tanto ordinabiliter, quanta e obedi eius: crescit h
aliqua proportione v. g. ordinis, ita ut fiat obedi
e ordinis superioris, ita et cogitans inferitiora eius:
Hoc minus ordinis excedat supra aet alios cogitans
inferioris ordinis.

Obijerit etio. Sicut n pt videri in,

videtur, qui comprehendat, id est Deus non potest comprehendere
creatura, ergo nec videtur in seipso.

Ri Prologo maj. Ob. Deus est ens simplicissimum
ergo non potest videtur in seipso, qui comprehendat.

Ri Prologo maj. Ob. Ens simplicissimum non
potest videtur, qui comprehendat, totum, ergo qui
comprehendat.

Ri Prologo maj. Ob. Obiectum videtur totum
est obiectum comprehendit, id est ex seipso obiectum simplicissimum
essentiam non potest videtur qui comprehendat totum, ergo
qui comprehendat.

Ri Prologo maj. Ob. Comprehendi est illi videtur
ut nihil lateat videtur, id est quod videtur totum,
nihil eius lateat videtur, ergo quod videtur totum
comprehendit.

Ri Prologo maj. Ob. Non potest igitur dici
quod sit, obiectum comprehendere.
Ri Prologo maj. Ob. et deo, ut obiectum cognoscere cogit.

qua p se sola equivalet visus ois cogitibus qbus
eand obtem cognosci pt. talem solus deus hbt, quia solus
hbt in se intan.

¶ Secundus. quando nil latet videtur, videtur
id de quod videre pt, & hoc e comprehendere.
¶ Terminus qz. Videtur id de, quod videre pt.
et videtur illud ei modo quo videtur pt ^{con} negatio noz.
et n videtur se negatio noz. sic dicitur negatio noz. n. negatio.

¶ Quod comprehendere n e videre quid videtur pt, d
e illud videtur ei modo quo videtur pt. h. e visione
equivalente oi visioni possibili. sic se videtur solus
deus.

¶ In oblige dicitur in visione beatificam
n gertare in eo quod unus beatus videtur aliqd
quod n videtur alter in deo, d quod unus perfectior
dicitur videtur, id ipa quod alter minus effete
minusq dicitur videtur.

¶ Objectiones 4to. Secus n pt possideri ab

Thomae in 2a
q. 114. art. 2.
ad 2. ad 2.
ad 2. ad 2.

hinc de beato soluta est esse positum.
R: Ergo neg. Non potest positum possessione iuris
et morali con. neg. in actuali nego con. sic
dicitur neg. nego con.

Posse iuris consistit in iure et dominio,
nem possessione alienandi, donandi et. pro libito
habeat ius non habet beatus in quam ut patet.

Posse actualis est clara visus obedi habet con.
beati.

Quillo. Videre curam non est ideal positum
ergo ne videre quam est iura positum.

R: Ergo con. Non est positum ut possit con. curam
quod con. non est positum actualiter ita ut si illius
visus con. et fano bono con. fructus qui per
sepe con. nego con. con.

Enim vero con. abque con. videt con. in con. fano
in con. amore con. con. gaudis con.

Pro positione hanc de beatitudinis formali non est
S. Augustini doctrina pro con. con.

Amorem, pontificiam ^{grā} baciam et sacerdotiam regantes
in unum hōm possunt a deo creari sine ordine et
felicitatem supernam et spem sine iustitia super-
nāli, quae uia ē ad illas bñs.

Et in suppositis queritur. Quae fuerit
hōis in statu natūe purae beatitudō obiectiua et formalis.

Propositio imā.

B. Beatitudo obiectiua hōis
in statu purae naturae fuerit
Deus.

Probat̄ur ipsdem rōnibus q̄bas se pra
obtem ē formalis et beatitudō obiectiua praesens
statu.

Propositio Zeta.

Beatitudo formalis illius statū
consistit in cogitōe abstractiua
Dei per se ipsam in amore
et gaudio.

Obz. etiam eodem rationibus qbus supra.

Voluntur obviaciones.

Obviaciones imo. Status nra pura e impossiblis,
ergo hois n potuit in illo statu creari.

Ri. H ego arto. Quamatum a sumis pontificibus

Obz. Que status e impossiblis in quo hois finem suam
ultimum assequi non potest, e in statu nra pura hois
n potest finem suam ultimum assequi, ergo impleret.

Ri. H ego nro. In illo statu nraam habet gratiam sup,
nralem e hois sine gratia supnaali n pot finem suam assequi.
ergo impleret.

Ri. H ego nro. Non pot finem suam assequi modo supnaali
con. nro. ^{naali} nego nro. sic delinquo efferte nego nro.

Quod in illo statu n assequeret, seu modo supnaali,
h. e p rationem, e in assequeret modo naali h. e per
rationem abstractivam stipipinam.

Conclabris imo. Atqui finis ^{naali} hois
e Deus videndus, ergo nulla solutio.

Ri Obz. solumpta. qde finis e hoi conatilis cuius
hob e capax, d hoi e capax fei uideri ergo
feis hoi e feis uideri.

Ri Artgo mag. Cuius hoi e capax naturaliter
con. mag. supernaturaliter ergo mag. sic definita
mag. nego qdam.

Intra bis 2 do. Feis n pot agere
nisi ordinatissime, d si crearet hanc sine ordine
ad uisionem sui n ageret ordinatissime, ergo n pot creare
hanc sine ordine ad uisionem sui.

Ri Obz. mag. qd n agit ordinatissime qui opas
suas n ordinat ad eam finem cuius e capax, d feis
sic ageret. ergo est.

Ri Artgo mag. ut supra. Cuius e capax naturaliter
con. mag. cuius e capax tam ut supernaturaliter
ergo mag. sic definita mag. nego qdam.

ff homo qdm capax e fei uideri, d n a propria
uirtute h. n habet ex dono supernaturali gratia et laudis
gloria, unde sciam fei bene finem e, quod hoi ordinat

ad usum sui sibi oio indubitan et realiter.

Quidam dicit. Creatura caret maxima
perfectioe nre ordinata ad usum sui, ergo est opus
imperfectum.

Respondeo. caret maxima perfectioe indubitan
con. artus. debita et reali nego artus. et effugit.

Sic hoc n de imperfecto ex eo quod caret perfectioe
sibi ppria nra angelica, hoc a n e debita.

Obijciat. Et dicitur de illa statum e imperfecto, in
quo homo non potest assequi finem suum ultimum, id in
statu nra pura homo n potest assequi finem suum ultimum
ergo est.

Respondeo. Nego utramq; minoris.

Quidam dicit. In illa n potest esse qda partialiter
creatur beatorum quod bonis et malis commune e d cogno
abstractiva bonis et malis communis e, ergo est.

Respondeo. Cogno abstractiva generata cum amore
gaudio, et exclusioe ois mali communis e nego mi.
secus videretur mi. sic dicitur effugit nego effugit.

Probalior 2da Pars.

Non potest dari amor sui super omnia, seu auxili
sua supradia, & in statu puro natio est auxili
supradia, ergo non amor sui super omnia.

R. fratgo mag. Non potest dari amor sui super omnia
sua auxili supradia in perfecti statu natio pura et
integra nego mag. gafra mag. Q. fratgo mag.

Uel hoc in statu natio pura non habet auxili
supradia, habet in natio quodam extra ordinaria,
quod difficiliter occurrenter vivere potest.

Opus. 3. Hoc natio appetit videre
suum, ergo nihil sui hoc generalis est.

R. fratgo mag. appetit videre suum nihil
in propria sua comane est, natio perfecti natio con. arbor.
natio natio nego arbor. seu comane in natio. fratgo mag.

Cum natio sit in se supradia, non potest dari
natio natio, nec esset appetit, nil a natio nisi natio.

27.
Capitulum secundum.
De Principijs aliorum moralium.
Articulus unus.

De Volentario.

Quores imo. Quid sit volentium.

R. Definiri ab Aristotele id, quod oritur a principio
exteriori iuxta regulam in quibus est actus, id est casus obiecti
et inveniuntur partes actus.

Ex hac descriptio patet volentiam differre a naturali,
a violento, a coacto, et a involuntario.

Naturalis est id, quod quodammodo oritur a principio exteriori,
et sine cogitatione, ut nutritio corporis.

Violentum et coactum. oritur a principio
exteriori. sic de ventis in pelliculis nubibus. Quae solum
involuntarie fit, id quod est contra actum inclinationem,
et in quo ita sunt, ut non fiunt, si reluceret eorum cogitatio,
sic origo hominis a matre pulsante est facta involuntaria.

ga facta h' luitat, si cognouisset homin e, quod seran
spe putabat.

Q. 2do. Quomoda diuidat voluntatem

D. Diuidi imo. in directam, quod in se est
expresse i' uolentem, et in indirectam, et e' illud,
quod giungit' cum eo qd' directe uolumus.

Diuidit' 2. In formale, quod in se e' uolentem
et in adriuale. quod in se e' illud ead' uolentem e'.

Diuidit' 3. In perfectam. quod uolentem
de pendet' a cogite' perfecta obedi. et in imperfectam.
quod uolumus de pendet' a cogite' obedi imperfecta.

Diuidit' 4. In elicitam, quod e' actus ipius
uolentis, quod alium actum uult uolentem. et in impatem.
quem ead' uolentem uult' p' alium actum, q' d' in pars.

Diuidit' 5. In uolentem simplem et in uolentem
secundum quid. primum uolumus sine ullo co' uolentem
sua repugnantia, secundum u. i' uolumus nisi e' repugnantia

Diuidit' 6. In uolentem p' nouum actum, et
i' u. g. i' pra' uolentem, et in uolentem p' modum obedi,
et e' res uolita. uolentem an' d' de solo obedi actum.

voluntarium vero proprie de i pro actu. *Serius*
Quid sit involuntarium et quod duplex?
 involuntarium de respectu agentis naturalis, Coactus
 respectu cognoscitivi, violentum respectu naturalis.
 Quod est ino, Violentum est id quod videtur principio est factum.

Articulus 2us.

Quid sit involuntarium et quod duplex?

Involuntarium de respectu agentis naturalis, Coactus
 respectu cognoscitivi, violentum respectu naturalis.

Quod est ino, Violentum est id quod videtur principio est factum.

Articulus 3us.

Quoniam impediunt voluntarium?

Quoniam impediunt voluntarium, aut quod faciunt voluntarium.

Quod auctor est, de quibus id quod queritur potest, npe ignorantia,
 metus, concupiscentia, et violentia. De singulis pauca.

Sententia in a.

An et quo ignorantia impediatur voluntarium?

Principia ad integritatem geludious hoc potest esse.

Primum ignorantia est privatio scientia, scilicet

cogitio, quo potest et debet iri, negatio in factis non debita
de necessitate.

2° Item. Quod obicitur. Dicitur in ignorantia iuris,
qua ignoratur lex aliquid prohibens et peccans, et potest
iuris naturalis et positivum. Et in ignorantia facti, qua
ignoratur id, quod fit in contra legem aliunde potest notari.

3° Item. Ignorantia dicitur in antecedente
consequente, et generaliter. Et an comparari potest
et ad actum ignorantem factum, et ad notitiam ignorantis.
comparata cum actu, et est causa illius, et tunc dicitur actus,
et non est causa, licet actus generaliter, et tunc dicitur omittitur.
comparata vero cum notitia, et antecedit quod error illius, et est
causa illius, et dicitur in actu, et eundem quod error sequitur, et
est notitia et dicitur ignis, si nunc sit causa actus.

Et in eadem ignorantia diversis respectibus potest esse actus se obsequi
si nunc sit causa actus et tunc notitia, quod non neutrum querit
ignorantia generaliter: Et in actu fieri et ignorantia
quod ignorantia est causa actus, ignorantia vero fieri, et est ignorantia,
quod non est causa.

4° Item. Ignorantia iuris de, ino inobstantia que
preedit actum notitiam. 2° de. inculpabilis, quia non debita
debita diligentia sapere non potuit. 3° de. inculpabilis
quod ex alioquin ius sequitur.

29.
Contra v. ignorantia eorum est uoluntaria, uenialis et culpabilis,
de affectata, quod dicitur et explicita uoluntaria; ut cum quis
nulla ratione an sit licet ieiunij, eo sine ut sine conuulsione ieiunet.
Gratia ergo est tunc indirecta et implicita uoluntaria ius et medicus uel
ad uocatus, negligit scire, ea quae sunt sui memoris. Superius v.
quibus non uicem adhibet diligentia ad eam sapendam.

Conclusiones.

Suo iure. Quod fit ex ignorantia eorum est simpliciter uoluntaria
et si in inuoluntaria non quid.

1^a pars. Iudicium est simpliciter uoluntaria, uicem eam
simpliciter uoluntaria (et ignorantia eorum) quod est eam opus est simpliciter uoluntaria, quod est
affectata, quod ex illa sequitur. Sic est indirecta uoluntaria in sua eam.
Sic talis ignorantia non tollit rationem potestatem cum sit simpliciter uoluntaria
et facta sit, si effectus effectus eorum et generare quideam in eam.
Sic non uenialis uoluntaria debet esse utrum in quod uidetur non,
uoluntaria in seculo sine sit uoluntaria, uoluntaria in quoniam uoluntaria,
uoluntaria ex plodit et hanc inuoluntaria uoluntaria est homicidij.

2^a pars. Quod fit ex ignorantia eorum, facta
uoluntaria est aliquo modo quod uoluntaria uoluntaria, quod eam non uoluntaria
uoluntaria, si ignorantia abest: nil omnis uoluntaria simpliciter uoluntaria
in sua eam quod in ignorantia, quod uoluntaria uoluntaria, uoluntaria eam

7 de peccat, pro pt et lenet. Cuius notis nostris ab Acta
et alijs uicarij mixta.

Quo 3 do. Quod sit un ignorantia generalis
ne e pprii nostrum, nec in nostrum positum, illa
negatue, id e n nostrum. Exempla sit in ueritate
q adhibita fastidiatu diligentia, ut cognosceret quidam
moueret in filia, bona fide pulsans ee feram, cui dicit
inimicum, quem alius ouisum est si cognosceret.

P 83. una pars. Satis ouisio n e a pprii
inter cognoscent singula, sequitur n cognoscat ipsum et
inimicum, ergo n e nostrum.

P 83. 2 ta pars. Non e in gra inderatio
nostris, saltem uirtutem, et qd dicitur, nam si cognosceret
inimicum eo lib castius intromitteret; go n e pprii et positum
in nostrum. Unde sapienter ab eis inuoluntaria negatue rea n nostrum

Si qui qd sit un ignorantia n e ex ignorantia quia
ignorantia generalis n e eam actus. ff. ix.

Collige. ueritatem eam ouidendo inimicum
penare ubi malebit, petitorum in foaliter, si postulare
cognita factum apparet, et gaudeat inimicum a se intromittere

¶ 1° 3°. Ignorantia simpliciter actus impedit ois
voluntatem et liberos, facitq; involuntarium simpliciter. Exemplum
sit in mercatore, cui adhibita diligentia suspicienti,
patens occidere seram, occidit patrem, de quo occidendo
nuncquam aliud cogitaturus est suspesit.

¶ 2° 3°. una pars ex S. Thoma. Primum
ignorantia inveniuntur, quatenus si simpliciter actus est simpliciter
involuntarius. ergo et actus ex ea ea positus, quoniam quatenus
operans positus non suspesit, si ille ignorantia et suspesit.

¶ 3° 3°. Quod impedit voluntarium simpliciter, quod
impedit ne actus sit a principio ea intro cognoscere
sensualia in quibus est ad, et talis est ignorantia ois actus et
inveniuntur, ut ex notione patet, ergo et.

¶ 4° 3° pars sequitur ex una. quod non ratio non dicit
voluntarium, neq; liberos et, cum de liberos ut exprime voluntarium.

¶ In college ignorantiam ois inveniuntur in maiori
excusare a peccato formalis, non enim est culpabilis propter id quod
in liberos facit forte Augustinus l. de duabus arboribus c. ii.
quia ut ratio doctorum peccatis non in indoctorum

verba deservit. Ea quae videtur quae in oculo s. doctori
contraria sententiam asserunt multorum.

Solvantur objectiones.

Obijciunt imo. Voluntas non repugnat ipsi quae fit
ex ignorantia antecedente, quod non est involuntaria.

De hoc nego actus. Non repugnat actus et voluntas
con. actus. In actu et intentione voluntatis non est et per
supervenientem et cognoscit de facto volens.

Parlatis. Qui agit ex libidine, scilicet
voluntatis, ab actu concupiscentiae deservit, nec
ideo agit involuntarie, ergo a pari.

De nego effectum. Sicut patet ad 2. quod libidinosus
esse facit et volens factum ad nihil, unde dolor factus,
sequens non facit involuntarium, quod voluntarium fuit, et
non indicat voluntatem in naturaliter. ab eo qui agit ex
ignorantia invincibili enim dum agit et effectus non patet
ad non sic agendum, si cognoscit quod dicitur supponere, unde
eius defectus est causa actus.

Obij. 2. quod fit ex ignorantia in voluntate

Obijciat Σ cto. Quod fit ex ignorantia in venibili
 & sufficienter liborum in adano, go vulporum uacat,
 ita farsarius un fuis.

De nego art. nam ad petm pronale requirit libertas
 pronalis: alioqui nolat imo, imi et oio in deliberati
 ant petm foalia em in baptizatio, god a gbra consil.
 Tridert. imo phrextiu et infantes puenent foalte
 ab eadem uan, gbra quod doul Augustinus l. 2do.
 De pettorum moribus c. 26. cetera qe obijciunt fars,
 rian, soluant a Theologis, et plerag rehoc quon gpat
 gbra ipros ad netheros nobiscum ignorantia inueniblen
 facti, l iuris positivi aut ex uisore a peto.

Propositio Σ cta.

Utrum metus tollat inuoluntarium.

Principia. Inum. metus e plurbas oij ex ap,
 phensioe nali appropinquatio, ne faule vitabilis, l
 fuga nali ardui inuenatis.

Σ ctum. Metus alius e grauis cadens in gribaten
 rorum, qdo. nalen inuenatis e magnam, et uix euitabile.

alio louis isti oppositus, qui in solos ignavos cadit.
non sicut alius est ab extro pueniens, alius ab extro iuste
l' inorte inuoluitur.

3^{tuam}. Agere non netu et habere netu consistit
ad id spe: ut cum quis ad illud rem colam ingreditur,
agere ex netu est netu in eam agendi, ita ut ab exte
netu non ageret. ut cum mouetor netu non spe qd mouet
in mare proijcit, et ignavus est prolio fugit.

Conclusiones.

1° imo. Melior in grauis et ab extro
inorte inuoluitur, in totis uoluntatibus simpliciter: sicut in
facit inuoluitur sicut quid.

2° una pars. Actus quo mouetor inorte
naufragio mouet in mare proijcit, est a principio extro
cognoscere regala in qbus est ad, nimirum a delib,
erata uoluntate idius, quo est uoluntatis simpliciter. Et uero
mouetor iste prudenter agit, et ideo laudabilis est.

3° 2^a pars. Quod non fit nisi in repugnans,
nec appetit nisi ob aliquam uoluntatem nolentem,

qua sublata $\dot{\iota}$ appetere. $\dot{\iota}$ irrationem $\dot{\iota}$ m quid.
 talis $\dot{\iota}$ pietas movian in casu malo. ergo $\dot{\iota}$.

Et an movator vel $\dot{\iota}$ den abso lute pietationem,
 vel $\dot{\iota}$ ri abspet pocialum, qd et abie vellet.
 Unde eius modi irrationem $\dot{\iota}$ vitan.

Propositio 2da. Melior interdum auget lib,
 vltimam actus.

Prob. tunc auget lib vltimam actus, qdo augetur
 indifferencia vltis electiois, $\dot{\iota}$ interdum auget per
 actum hoc indiffia, ergo $\dot{\iota}$.

Prob. $\dot{\iota}$ q. Quia in mala qdlibet vltimam hab
 vltimam caam, hinc $\dot{\iota}$ vellet facere ex his plectia
 vltis, vellet $\dot{\iota}$ aliande ex actu mali $\dot{\iota}$ vltis.

Propositio 3tia.

Vltimam ira et concupiscentia
 faciunt iraculntationem.

Per iram et concupiscentiam hinc idigit qdlibet pfectio
 $\dot{\iota}$ ai plectia, qd pnt se actus, $\dot{\iota}$ ergo ad con=
 ferentiam vltis.

Conclusiones.

¶ Secundo imo. Ira et concupiscentia auctores faciunt
auctorem nostram de conspectu cordis.

¶ Primo auctore. Ea et nostrum per se, quod fuerit
per inclinationem nostram et cogitacionem virtutum et auctorem,
in quibus est ad; et dicitur est, quod fuerit et concupiscentia
auctore, quod hoc videtur vehementer impedit.

¶ Conformatur. Quia ex Arte vera et con-
cupiscentia non debent spontaneam in habitu, ergo nec
nostram in hoc.

¶ Deinde continentur eos, qui per iram aut concupiscentiam
agunt, quod nostrum agunt, alioquin non est per se.

¶ Secundo eto. Ira et concupiscentia sepe auctores
nostram, sepe vero inuicem laborant.

¶ Primo una pars. Quia faciunt ut quod agat ex
maiori inclinatione, quod fuerit eorum, dicitur sequitur,
dum non magis sponte agit, sed si iam resistat.

Obij 2da pars. Quia p utramq noctas magis
 trahit & impellit in unam partem, quam in aliam,
 ergo n e oij indifferentis ad utramq, adeoq nec oque
 libera. Adde quod passio mirabil cogit in
 differentem obitu, qd si totaliter impelleret lobores
 oio liborem.

Soluantur objectiones.

Obijes 1mo. Concupisua perturbat iudiciu
 natiu, qd e principiu nobilit, ergo solit noctram fallere
 ex parte.

Ri nego esse. quia inclinat noctis in obitum e id,
 qd p pua attendit in nobilit, et hoc auget p con-
 cupisiam.

Obijes 2do. Noctas p utrum magis
 trahit in unam partem quam in aliam, nec h p pte
 melius mirabil liborem: qd na concupisua.

Ri nego esse et paritatem. Nam melius trahit
 noctem re pugnantem ad eam partem contra quam nitit,
 unde maior existit indifferentia: concupisua vero
 trahit noctem in eandem partem ad qd p se afficit, unde
 n naret oij liborem.

Proposicio 17^a
De vi et coactione locat
involuntariam.

Violentia et coactio spectant p[er] se, et ut p[er] se p[er]cipiunt
mouendum, et ut mouendum actus, q[ui] p[ro]pter eas p[er]cipiunt.

¶ Illud imo. Quod fit ex violentia et co-
actione et p[er] se actus est involuntarius s[ed] p[ro]pter in-
im quod fit ex illis tanquam ex mouendo illa.

¶ 1^a pars. Involuntarius est id, quod fit a p[er]cipio
ext[er]no contra intentionem agentis reali, et quod fit p[er] vim
aut coactionem et eius modi, q[ui]a utraq[ue] est ab ext[er]no causa,
et p[er]cipiunt actus alios n[on] ponendi.
¶ Secunda quod vi aut coactione factus n[on] sponte factus, q[ui]
nec volens.

¶ 2^a pars. Quia si violentia aut co-
actio ne mouent, ut aliquid facere faciam quod aliud n[on]
facere, damnum n[on] fit p[er] se p[er]cipiunt actum, nec in-
ferant respectum agendi. p[ro]p[ter]ea s[ed] p[er] se idem facere et
committere si uelint, nec facere nisi quia uolo, q[ui] n[on] tollit
o[mn]ino r[ati]o uoluntatis, imo nec liberi, nullum in uoluntate.

Utrum in uoluntas cogi possit aut pati uolentiam
quo ad suos actus, ita ut hi inde oriatur tanquam a
principio actus controuersum, quo iura.

Sicut 2to. Voluntas potest cogi, aut pati
uolentiam, quo ad actus a se elictos et internos. Ita d.
Thomas, Quartum inquit, ad actum uoluntatis proprium
non potest ei uolentia inferri.

Ad 3. Impliciter actum interne uoluntatis esse uolentiam,
et actus uoluntatis elictus esse interne uoluntatis, ergo im-
pliciter actum a uolente elictum esse uolentiam.

Maiores uoluntas. ergo uoluntatis a principio actus
interio, uolentiam ab extero. minor est in uolente: nam
omnis actus a uolente elicitus, est uolentia ab illa ut
principio actus procedens.

Sicut 3tio. Voluntas potest uolentiam pati, et
cogi quo ad actus multos imperatos, qui ab alijs potentijs
possunt in extero eliciuntur. Ita d. Thomas.
Sensus est. alias potentias propter membra exteriora p-
rimo agentis exteri ipsa et recipere aliquam uolentiam reuerberantem
uolente, et impediri ab aliquo motu impeto a uolente: non

Sensu est, quod uoluntas cogit potest ad imperios tales motus.

Obij. ab experientia. quod non aliquid horum uolentibus alterum
in hanc et illam partem uolentem pedere, et pedes eius se
constringere, ut ambulare non possit, etiam maxime uelit.

Idem potest Angelus quantum uis repugnat apponere motus
oculos, et facere ut uideam, quod uideri nolo. Sed hoc
est uolentem pati uolentiam quoad actus imperios. ergo of.

Soluentur obiectiones.

Obij. contra primam conel. actus ab alijs potest
contra imperium uolentis elicitus et uolentis et hinc uolentis,
ergo idem potest esse uolentis et uolentem.

Obij. actus. Cum quod cogit ad uidentem, uis
ita est a principio intro, cum sit uolentis, ergo est uolentis

Obij. nego actus. ad probationem dictam. est a principio
intro quantum ad uolentem productionem con. quantum ad
receptionem speciei, ex qua sequitur uisio. nego.

Quo itaque, quod uisio ita est uolentis respectu
potentis uisio, a qua elicitur, et respectu illius uidentis
et uolentis quod est aduersus.

Obj. contra 2. p[ro]p[ri]e. i[te]m. Agens a[ct]ori sub
ordina[ti]o[n]e, p[er] ab illo cogi ut agat, q[uo]d non vult, d[icitu]r uolens
sub ordina[ti]o[n]e q[ui]e, q[uo]d est.

De p[ri]mo maj. p[er] cogi id e[st] uolenti ad agendum sponte,
con. maj. p[er] cogi id e[st] pati uolentiam p[ro]p[ri]e dicitur nego.

Probatur q[uo]d uolenti uolens ad amandum, si o[mn]i p[ro]p[ri]e
p[ro]ponat illi bonum p[ro]p[ri]e, n[on] t[ame]n p[er] pati uolentiam nisi
in p[ro]p[ri]e v. g. in casa q[uo]d p[er] in furore d[icitu]r in uolentem
aliam amoris, d[icitu]r h[ic] n[on] est uolenti elicitus, d[icitu]r u[bi] p[er] p[ro]p[ri]e
receptus.

Obj. 2. Qui h[ab]et uolentiam aliu[m] boni, p[er]
se h[ab]ere uolentiam talis uolentis. d[icitu]r in illo caso uolentis
id e[st] uolentis: ergo.

De p[ri]mo maj. p[er] h[ab]ere uolentiam efficiens nego
nego maj. inefficiens con. maj. si recto asp[er]tens
scilicet ad p[ro]p[ri]e h[ab]et uolentiam d[icitu]r inefficiens
uolentis uolens asp[er]tens: uolens t[ame]n e[st] uolentiam e[st]
uolentiam, neq[ue] sequitur e[st] uolentiam aut uolentiam.

Obj. 3. Auctore uolens appetitus fen-
sitius elicit aliam doloris, d[icitu]r dolor id e[st] uolentis:
ergo aliam elicitur ab appetitu sensitiuo p[er] e[st] uolentis.

De nego m^o. I^o p^o q^oen p^ou^o f^o et u^o l^o r^o s^o
e^o u^o l^o r^o s^o e^o a^o l^o r^o s^o s^o e^o q^o e^o r^o a^o c^o a^o l^o e^o
et s^o p^o n^o t^o a^o r^o e^o i^o.

Capitulum.

3° Num^o.

De Libertate.

Constat lib^o r^o l^o l^o e^o m^o e^o s^o p^o e^o p^o i^o n^o p^o i^o e^o
e^o p^o e^o t^o i^o u^o a^o n^o l^o o^o g^o e^o p^o e^o p^o i^o n^o p^o i^o e^o o^o r^o a^o l^o l^o e^o m^o o^o r^o a^o l^o i^o s^o,
q^o u^o a^o r^o e^o d^o e^o h^o a^o e^o g^o e^o n^o d^o u^o m^o a^o u^o r^o a^o b^o e^o.

Articulus primus.

De nomine et varijs acceptioibus
libertatis.

U^o i^o n^o s^o. lib^o r^o t^o a^o s^o e^o q^o u^o a^o lib^o r^o e^o r^o i^o u^o a^o r^o e^o r^o i^o
s^o g^o e^o f^o e^o a^o t^o q^o u^o a^o d^o a^o n^o i^o m^o u^o n^o i^o l^o l^o a^o n^o, i^o a^o r^o e^o n^o i^o u^o l^o o^o, i^o n^o p^o a^o d^o i^o n^o e^o n^o t^o e^o, n^o e^o e^o t^o e^o
u^o n^o d^o e^o l^o b^o d^o u^o p^o l^o e^o x^o e^o l^o i^o b^o r^o t^o a^o s^o, q^o u^o o^o d^o u^o p^o l^o e^o x^o e^o i^o n^o u^o i^o l^o l^o e^o, p^o p^o r^o i^o a^o s^o p^o e^o e^o r^o i^o s^o
u^o e^o a^o f^o e^o r^o i^o s^o.

2da libertas animi, est in necessitate à curijs
et negotijs. Et a acceptis et ualde in propria.

3ta. libertas uicilis, seu independentia,
et est in necessitate à seruitute et dominio alterius.

4ta. Libertas moralis seu ab obligatione
est in necessitate à iuribus legis aut uoti, seu potestas
agendi quod uis sine peccato.

5ta. Libertas equi liberi, seu libertas
à praua uoluntate, et est in necessitate à oppressione in
malam, quam praua uoluntas induit.

6ta. Libertas glorio, et est in necessitate
à morte, miseria, infirmitate etc. quae est in beatis.

7ma. Libertas grae, et est in necessitate
à peccato, et propeccatoe in eandem, quae fuit in Adamo innocente.

8ta. Libertas ratione, libertas,
spontaneitas, complacentia, et est in necessitate à
coactione et uolentia ab alijs uolentibus, quae uolere
potest cum accepisse antecedenti, et absoluta,

et reperitur in beatis.

Quia. Libertas à necessitate, seu libertas
voluntatis, indifferentia arbitrij, et electionis, est
inmanibus à determinative ad artem, ut visus, agens
est indifferens ad eligendum utrum libet. et haec est
libertas perfectissima realis et simpliciter dicta.

¶ Illo 2do. libertas realis huius non
requiritur, et in altera parte.

Secundo. Libertas naturalis homini non requirit immunitatem a foris, nisi in eo, peccato et coloris eius modi: quia haec aduersus deum sunt homini, cuius nam sapientiam in se esse constitutam. Requirit immunitatem tamen a coactione, seu a necessitate physica, alioquin non differret a libertate brutorum, quae nobis mixta a sufficiat ad agendum moraliter, quamuis ea genti sit heresici.

Secundo tertio. Libertas a coactione, et libertas a necessitate differunt maxime in tribus, nempe prior conuenit a homini cum brutis, quae natura sponte agens, et a coactione posterior conuenit a homini cum deo et angelis, qui in multis et indifferentes ad abstrahendum. 2do. Voluntas quatenus libera a coactione de agens naturale, et natura, ab eo quatenus libera a necessitate a agens liberum et morale, ac principium electionis, de quo natura, et liberum arbitrium. Tertio.

Voluntas quod operatur ex se priora libertate de sponte et uoluntarie operari: quando ex posteriori, de se sine potestate agere libere, et ex libero arbitrio.

Secundo quarto. Libertas a necessitate seu in diffinitione, alia est generis dubiorum, alia generum certorum.

habe, sic libe
 electionis
 a, si uisus
 lib. et libe
 ab dolo

libe homi an

Libertas gtra ditionis seu exercitij: e ea, p quam volentes
positis obus ad agendum requisitis pot actu ponere,
et ponere: puta amare et non amare. De gtra ditione
qui aduerset, inter actum et non actum. De exercitij, quia
p eam nullus pot ex vultu suam indifferentiam, reponit
in in omni actu libero.

Libertas gtra rieltis seu specificationis: e ea p quam
vultus positus obus ad agendum requisitis pot ponere circa
idem obum actus gtrarios et spia diversos: ut v. g.
amorem et odium: et hinc nomen suum patet; hoc non reperit
in omni actu libero, adeoq; facit illa libertas indifferentia
exerceri pot.

Porro libertas indifferentia spectari pot in
actu uno et in actu 2do. Libertas in actu uno e pot,
vultus agendi et non agendi, seu ipse potentia indifferens
ad agendum aut non agendum hoc e idem. Libertas in
actu 2do. e ipse exercitium talis potentia,
seu determinans actualiter ad actum et non actum, ad hunc
et idem actum liberum.

Quo. 3to. Libertas hois de libertatem
corpoream, e quia partim consistit in voluntate et

in Libero, partem in illa ut in radice, ad quod significandum
 haec duo nomina querebantur: & quia hoc libere
 orpitraly hic est nunc se agendum, si ut populi illud orpi-
 brian sequi & rejicere, et ita quilibet senatorum regi ex-
 igenti data dicantur libere, quia rex potest ab illis recedere,
 & denique si novum nomen sua electione quo est quare orpit-
 rian quoddam quo unum pro alio amplius innot.

De Libertate Liberalis.

De titulo secundus.

Principia inum.

in aliqua indifferentia con-
 sistere: indifferentia autem in genere est id quo res habet ab-
 sit determinata ad unum potius quam ad aliud.

Complexa est, in actu ino, et in actu ado.

Indifferentia in actu ino. repugnat determinati in
 actu ino. Nam hanc non determinat in actu ado.
 quod si non opponitur, sed supponitur eam et proficit, non sit
 exercitium illius.

Secundum Principia indifferentia in

acta ino ^{et} p^{er} d^{et} g^{it}, imo passiva, obiectiva,
et activa. Indifferentia passiva è capacitas re-
cipiendi hanc l^{icet} formam aut actum: seu forma è
indifferens ad hanc l^{icet} formam; in differentia
obiectiva è in obiecto principium ut appellat^{ur} et fug-
iat^{ur}, seu è representabilitas cum radicibus boni et mali,
ut visus sic appetit amabile, et odio habere p^{ro}hibet,
sic odibile ut p^{ro}hibet erari. Hanc habet et bonum
creatum, ut pote limitatum et mixtum, arde nec
famine amabile, ne famine odibile est.

Indifferentia activa duplex è, altera negativa,
quod è capacitas ab omni actu, altera positiva, quod
è dissolutio determinativa sui, seu potentia ponendi
actum, et non actum: et hoc includit duo, nempe
negativam, quod è invaritas à respectu seu de-
terminacione antecedente ad unum, et ornam positivam
quod è dissolutio determinativa sui non reprobata aliunde
determinacione. potentia hoc modo indifferens è
ita quod possibilis omnibus ad agendum proquoque ita p^{ot}
agere et non agere, hoc l^{icet} est.

Item Principium. Ad agendum libere requi-
 ratur, saltem 4. leor. in unum 1. p. potentia. 2. d. un.
 obiectum indifferens circa quod p. p. agere, id est neutrum
 bono et malo. Item. cogitatio est indifferens talis obiecti
 id est respectus boni et mali. 4. le. Con eam fieri
 potest in indifferens ad utrum libet.

Item Principium. Agens liberum habet domi-
 nium sui actus, quem pro arbitrio potest ponere in
 et p. hoc coloris potest: / nobilior est agere
 necessario, ff. in capax est meriti et demeriti, necesse
 laudis, et vituperii et: q. actus illi est in p. libet
 quod non querit agenti necessario, unde non laudatur iusta
 bonorum, nec vituperatur, acta stultorum.

Conclusiones.

1. Deo imo. Ad liberum naalem est p. p. indifferens p. p. in.

Obly. secundum oes p. p. potest p. p. agens liberum habet dominium sui actus, quo

necessario, etiam, atque potentia respiciat illa in
differentia non habet dominium sui actus, ergo talis
potentia non est libera: et igitur libertas non consistit
in illa in differentia sola.

Obj. 1°. Si agens nolit operari, non est in
potestate facientis recipere aliquam formam et actum,
si n. agens operari vellet, et potens sit dispositio,
non est in huius potestate recipere aliquam formam et
actum, neque non potest resistere agenti nisi per aliquem actum,
adeoque iam est principium actuum et non respiciunt illa.

Confermat. imo. Masina, vera, lignum et
cetera eiusmodi sunt ligna.

Obj. 2°. Habent indifferentiam respiciant ad
plures formas ergo est.

2do Quod non est liber, quia non habet talem indiff.
creantiam.

Quo 2do. Indifferentia obliqua requiritur,
non sequitur ad libertatem.

ima pars Obj. ad libertatem necesse est actum

si proponi debet, ab voluntate p[ro]bit illud appetere in
appetere, & hoc e[st] indifferentia obediens, ergo est.

Obj. maj. Quia si obediens n[on] representat indifferentiam,
n[on] erit potentia eliciendi iura illud actus diversos, ergo
n[on] libertas. hinc bonum, p[ro] bonum p[ro]sum, et malum
p[ro]sum n[on] respiciant voluntatem.

Obj. 2da pars. Stante indifferentia obediens
voluntas p[otes]t n[on] e[ss]e libera. ergo haec indifferentia n[on] p[otes]t
fieri ad libertatem.

Obj. antea. Stante illa p[otes]t auctoritas n[on] e[ss]e d[omi]ni
sui actus. v. g. si quis l[icet] negat illi conu[er]sum suum
& aliquam qualitatem imprimat, qua ad unam partem
determinat. bene n[on] vultas n[on] p[otes]t p[ro]p[ri]e d[omi]ni
ponere de suo acta p[ro]p[ri]e n[on] erit d[omi]ni illius.

Confirmat. Florentini libertatis hostes n[on]
negant indifferentiam abstruam ergo est.

Sol[utio] 3tio. Libertas proprie est s[im]p[li]c[ite]r dicta
quod erit includit in illa a necessitate p[ro]p[ri]a
antecedenti.

¶ 2° imo. Auctoritate multiplici. inā i
scriptura, q̄ p̄p̄in libellon ex p̄lēt p̄ uin
elētiā et indiffērentiā q̄ resp̄ illen sin p̄lēt
excludit. sic Exodonomij cap. 33. Moyses
sic alloquit̄ iudeos. Tertres hodie inuoco colun
et leuam, quod p̄posuerim uobis uitam et
mortem benedictioem et maledictionem, elige
ergo uitam, ut et tu uiuas, et diligas Deum
Deum leuam. et Josue cap. 27. eos dem
sic alloquit̄. Si uultem malum uobis uide,
teor ut Deo seruiatis, optio uobis datur,
eligitē hodie quod placet.

Secunda auctoritas est. summorum P
Pontificum Sixti Quinti, Gregorij noni
3^{ij}, Urbani 8ⁱ. qui abro q̄ aprobante uniuersa
ecclesia damnauerunt has p̄p̄os Michaelis Baii,
quod uoluntarie fit em si necessarius fiat, libera
fit. et sola uolentia seu coactione pugnat
libertati hōis nati.
3^{ia} auctoritas ē, sanctorum Patrum.

quorum oia in iustor et S. Hieronimus l. 2. gra
 fornicationem. ubi necessitas, nec damnatio, nec corona
 e. id e nec meritum nec de meritum, adeoq nec libertas.
 A S. Augustinus l. 3. de libero arbitrio cap.
 imo. nulla culpa inquit deprehendi potest, ubi nra ne-
 cessitasq dominat est.

Ista auctoritas e S. Thome et Theologim
 oium post diuina Thomam, qui liberum arbitrium
 definiunt non electiuam. nam in parte qertiore
 83 articulo 3. pponit inquit liberi arbitrij est
 electio, ex hoc n libere dicimur, qd pponit unum
 recipere alio recusato est. et in 2da qertiore
 13ta. articulo 2do. in his, inquit, qd est positus de,
 terminata ad unum, electio locum n habet. unde pbat
 idem non querere brutis.

Ista auctoritas e ptilorum oiam post Arden,
 qui hoc passim tradit e supponit: et ideo negant
 seum libere agere, quia putant iam agere ex
 necessitate nra quam nos sponte. ergo sponte agere
 et agere libere apud Arden n est idem.

Et a. autoritas. addi potest quod ex,
periculis communis hominum qui in his quod libere agunt,
et omittunt, nullam ex periculis necessitatem, et
sibi consilij et dominij quod habet in suis actibus.
Denique nunquam dicant semper libere fieri, quod sit
cum necessitate antecedenti.

Probatur 2do simpliciter ratiōe.
Ma. A gens liberam habet dominium sui actus; et
stante necessitate simpliciter antecedenti, non manet dominium
actus, ergo est.

Obz. m. Quia non potest de actu deo ponere
ut nulli id est illi ponere et impetire per arbitrium.

2da. Libertas est principium meriti et do-
meriti et necessitas antecedens hoc est ratiōem meriti
et demeriti, ergo est libertas.

Obz. m. Ex communi hominum sensu, qui
et male facta et necessitate excurrunt, nec male
facta laude digna versant, si omitti aut aliter
fieri non potuerunt.

Confirmatur. Quia alioqui potentia

libera n̄ differet à necessaria, utraq; n̄ est determinata
ad unum in actu ino, nec p̄bet n̄ agere tali modo
in talibus circumstantiis.

R. hoc à opia libe-
rigitur in potia tali-
positio oibus ad
agendum praequisitis
n̄ potest agere et non
hoc idem.

Quo 4to. Operantia libertatis geruntur in differenti, ut
in indifferentia activa, passiva, et illis.

Q. si co posita è operantia libertatis, qd
conuenit ei et soli libertati, ergo et potentiam liberam

Idem inquit à necessaria: Id talis è indifferentia activa,
et illis, ergo è ipsa operantia libertatis.

Mag. q. 1. ab. R. si n̄: p hoc po lealia
libera det qd è necessaria, quod necessaria positis
oibus ad agenda praequisitis n̄ p̄bet n̄ agere, libera
v. p̄bet agere et n̄ agere: nel n̄ aliud assignari pt.
Id hoc h̄bet p indifferentiam activam voluntatis, qd
è potentia agendi et n̄ agendi positis oibus ad
agenda praequisitis. ergo et;

Confirmatur. Quid è operantia rei qd è in
in re: Id indifferentia activa è inam in libertate
ergo et;

§ 82. no. Quia hoc potentiam ino gerit
inco libero, et ino detinuit à necessaria et ex illa
habent, oes libertatis proprietates, ut doctri in suis
actibus, nisi determinata sua sui ab intelo, rão veriti
et deneciti. ex his collige.

Corollariam.

Libertas bene definitur potentia agendi et n' agendi
positio oibus ad agendum requisitis. De ino potest
et à principia sua actualitatis. De 2do agendi et
n' agendi, p' quod spectat, indifferentia actiua, ni
cuius agens liberum pot se ipso ponere actum et ab
abstinere. De 3tio positio oibus requisitis, nempe
ex parte acti iustus et rão inã. Deficitur
en potest completa et expedita ad utram libet,
p' lo completa spectat positio oium requisitorum.
p' lo expedita tenetio oium impedimentorum.
et breuius ad huc potestas agendi sic respicitur.

Soluentur Objectiones.

Quosant contra rão p'p'iam soluentur comodiis
sic ut p'p'iam, ideo q'rt gl'ra et an.

Obj. jmo. Implet indifferentia activa, ergo n̄ e
 sp̄ia lib̄it̄is.

Rs. Prbz actus. Implet aliqd̄ indifferens ē det̄m̄t̄at̄
 sui. d̄ tale est indifferens activae. ergo est.

Prbz n̄j. Quid ē indifferens det̄m̄t̄at̄i det̄ ab actus. q̄.

Rs. nego actus. ad sp̄at̄em det̄m̄t̄at̄i. Quid ē indifferens passivae con.
 passivae con. det̄m̄t̄at̄i a ab agente ip̄i actus, q̄d ē in
 indifferens activae nego actus.

Hoc n̄ secul̄ ip̄s ad det̄m̄t̄at̄i n̄ ex se talia aliunde det̄m̄t̄at̄
 al̄ cor̄at̄ de q̄o.

Int̄lab̄is jmo. Quon̄ n̄ p̄t̄ ē indifferens ad de,
 lib̄um ip̄ actus ab ext̄o. q̄o si vol̄tas ē indifferens ad ext̄um
 n̄ p̄t̄ ē det̄m̄t̄at̄i ab ext̄o.

Rs. Prbz actus. Non p̄t̄ ē indifferens ad det̄m̄t̄at̄i
 in actus jmo con. act. ad det̄m̄t̄at̄i in actus 2do nego actus
 ad det̄m̄t̄at̄i p̄t̄ q̄o.

Vol̄tas igit̄ ē int̄re indifferens in actus uno q̄o h̄t̄
 vim agendi et n̄ agendi, et sic nullo modo ē det̄m̄t̄at̄i. eadem
 h̄t̄ ē int̄re det̄m̄t̄at̄i in actus 2do q̄o se ipsum movet et

libere determinat ad agendum.

Quartabis 2to. Ois indiffia intra toti del
f aliquam eam notiam et debitationem, et notus n' e talis cae.
ergo n' p' aius indiffia loci p' ipsam.

De 2to q' maj. ois indiffia passiva cor. maj. activa
nego maj. Causa n' activa indifferens se ipsam de non
actu rediit ad actum, de otio transit in actum, ab act
phelus.

Quartabis 3to. Cum notus de n' agente
sit agens naturalis. I' naturali n' e nisi ab alio, go sit agens
ab alio et non a se.

De 3to q' maj. naturali n' e nisi ab alio facte l' potius
p' aliud cor. maj. n' e ab alio efficienter nego maj. et
equam.

Notus q' dan naturalis facte p' suum actum ab ipso
realiter determinatur, efficienter vero naturalis a se ipso,
go se ipsam naturalis transiit a n' actu ad actum.

Quartabis 4to. Ut notus se ipsam rediit
ad actum del habere se duas potias ad actus oppositos,
I' notus n' p' ias habere, ergo C.

Res. Quibz. nō. Actus oppositi nō pparat à se, ergo
nec potia ad illos, q̄ ut se hēt actus ad actum, it̄ po-
tentia ad potiam.

Res. Nego nō. Sicut nō potia libera ē virtute duplex
ab dicta, ē. ad p̄borem nego ygam. Nō nō repugnat
potia statū, h. ē potentia ponendi se duos actus,
nō repugnat h̄ statū potia, h. ē potia q̄ sit virtute
duplex: rāo ē q̄ p potiam statū idem moueret se
duobus modis oppositis, et in idem obitan leuaret
duobus modis intr̄ se repugnantibus. rāo 2da ē, q̄ nō
repugnat eadem potia ponere ino inuerti amorem, et 2do
dicim, inuicem ualeat ad feruā diuisam utm.

ad p̄borem respondeo ino p̄ inuicem. Ut se hēt asperitas
ad disp̄ coram, it̄ potia abūasq̄, id asperitas nō p̄t poni eam
disp̄ coram, ergo et.

Res. Etō. p̄lq̄. utra hēt quō ad alē qua con. quod
orā nego. Quia una eademq̄ potentia ferri p̄t ad
plura obita sp̄ca diuersa, et p̄ modos leuandi diuersos.
Idem in actus nō p̄t.
Obijerit Etō. Quando inuicē indiff̄lia actia,

in nunciis libertas, ergo indignitas aliena in nunciis libertatis

Præterea autem. habens sine boni sine mali minuantur,
dignitas alienam, nec in nunciis libertatem.

De nego autem. ad præcedens. Præterea autem. minuantur
indignitas præcedens con. quæ notam magis inclinant
in unam partem quam in aliam, unde solent dici libertas.
minuantur indignitas electionis nego. notam in præcedentibus
ubi in utriusque, illis obsequi et resistere pro ut vult, unde in
minuantur notam libertatem arbitrij, quæ præcedit operari in
sola indignitas electionis.

Obijecit etiam. Si notam habet indignitas alienam
ideam habet et antequam agit, et cum agit, et postquam agit,
nil horum dici potest. ergo est.

Præterea in. in inveniunt, quæ in potest agere antequam agit, in
secundum, quia dum agit in potest agere. in obsequium. quæ cum
agit, ad in amplius in eius potestate, quæ notam habet
indignitas alienam.

De nego in. Et dico notam habere in indignitas alienam
in actu ino antequam agit, quæ tunc habet potestatem expeditam
agendi et in agendi.

agendi et n̄ agenti pro instanti sequenti: habere in acta
2do seu idem exorere, qdo acta agit, qd tunc se libere
detinēt ad agendum.

Ad pbases. Delgo 2dam partem. Non p̄t̄ agere
q̄sequenter et in terra composito con. actus. antea et
in terra dicitur nego actus.

Articulus 3us.
De Existencia Libertatis.
Principia.

¶ Primum. Constat hominem in statu innocentie seu nature
integre habuisse perfectam libertatem indistinctam in
solum a coactione, id est a necessitate. Cum qd hoc aperte
docet s. scriptura, cum qd libertas arbitrij e donu
naturale; dona en natura in illo statu favent integra:
et in hoc nobis un fertur cum rationes hereticie
contra sententiam magum.

¶ 2um. Constat hominem nunc a libertate a coactione.

Et hoc nemo hereticorum negavit ut quoniam, cum facta est, periculis et mendacis negari non potest. Hinc qui magis ex se. Quibus libertatem hinc gratia hereticos perperantur corrigendi et de libertate a recte simplicii de libertate.

Item. Corrupta est recte moralis generis actus in destruere libertatem electionis, et arbitrij, cum re, linguaque motu potestatem eligendi, utram partem voluerit, quam vis non sine difficultate. Ergo contraversio cum hereticis eo recedit, utram hoc in generali statu non lapsa et a Christo reparata sit libertas a recte simplicii.

Item. Datur enim ratio in hoc per se in motu et demeriti, cum quo ad actus naturales, quibus laudem et vituperationem, mercedem et poenam naturales promittuntur, cum quo ad supernales quibus positivis eternam beatitudinem sperantur, et omnibus reus fuit eterna damnationis.

Hoc passim docent. S. littera, et quilibet, quod virtutem videtur, et in hoc est nobiscum festinat pariter utriusque nulli quod pariter motum nostram delinere actus, et ad bonam a gratia efficiant, quoniam solum agnoscat: et

ad naturam p concupiscentiam in nobis dominantes libertatis.

Vnde sup e Un liberos spontaneis, cum rati iustitias
delectionis hoo tractus ex propria utilitate sic obtem perat
supiditli e grae, ut oia revertore n ppit, qd multos
orig tes pbare nitily lib. 6. p. vltim de graa tui c. 6.

Conclusio. Jico hoo in hoc ababa. nra
la pro hab naturam libertatem indipta inura n Un a
coactioe, d en a rante simpli.

Ordo apertio contra Calvium et luthoran
Marickos et eorum sequaces pfortui contra hareticos
horum lptum, qd Baiari et Janseniani daly auctoritate
multiplici.

Ima e. s. Scriptura Genes. c. 4. ficut furs ad Cain
non ne si bene egeris recipies s. morden / si an male in
statim in foribus ptn adit s. id e para pto debita /
sub te oit appellas laus, qd ficut ad ptn ppendo,
et la domus domiraboris illus. Fide 3. Euleo,
iortici dr de ipso, qui potuit brans gradi et n e brans,
gressus facere mala, et non fecit.

Ida auctoritas. Concilij Trident. hbli contra
Lutheram et Calceiram, qd doventan pascero, p pta
ad ani pncippe in hōe librtm indiftia; cuius contrariad
definit p pncione b. c. 4. et idoran doctriam ut horeticus
dannot carone 4. hōc atq. si quod dixerit librtm
hōis arbitrium a deo motum et exatatum non
pfit dīp ex hōe si uelit, anathema sit, et carone
3. si qd dixerit librtm hōis arbitrium post ade
pctm anipsum, et extintum, anathema sit.

Re dunt jmo. Notam ē qd dicit consiliū pnt. librtm
- arbitrium p pte dīp ex hōe grāa si uelit, et affirmant
im p pble ē ut uelit, adeo qd ut dīp ex hōe.

Refellitur responsio: Quia hoc ē idudone pntio
qd defenore uoluit hōm p pte dīp ex hōe grāa si uelit,
et p pte uelle, seu ad hoc hōm librtm indiftia. alioq
uic dūpō et plare ridicula, si qd de finit aliqd ē
p pble ex hypothori im p pble; qd pinda uel fin p pte im p pble.
quari dūret hōm p pte orare mandum, si uelit qd, et qd
p p p uelle, aut mori si uelit, qd ut ab arda.

De verbis S^{cti}. h^{oc} p^{ro}pe d^{is}p^{er}tere g^{ra}ti^am in ferra d^{is}ci^{so}
s^uo d^{an} g^{ra}ti^am, n^{on} a^ut in ferra com^{po}s^{it}o.

Corbra e. Cor^osiliu^m mar^{is} forte loqu^{it}ur de ferra com^{po}s^{it}o,
pos^{it}o, ne heretici rogabant nos^{tr}os p^{ro}pe d^{is}p^{er}tere in
ferra d^{is}ci^{so}, si in hoc d^{is}c^o p^ot^{est}; nam quomodo p^ot^{est} g^{ra}ti^am ab,
ij^{er}re, q^ui g^{ra}ti^am n^{on} hab^{et}.

T^{er}tia auctoritas est fam^orum B. Q. B^{ij} 13, Gregorij
13 q^ui d^{an}notat supra re^latos Baij p^{ro}p^os^{it}o, Urbani 8.
q^ui ead^{em} d^{an}notat^{io}n^{em} q^ui n^{on} n^{at}u^lit, et Cornelij Janserij lib^{er}u^m
cui titulu^s est augustinus p^{ro} d^{an}notat^{io}n^{em} subiecit.

Iⁿ p^{ri}ncip^{al}i Janserij 10, Alexandri 7. qui hanc Janserij
p^{ro}p^os^{it}oⁿem iⁿ f^{er}ra d^{is}ci^{so} n^{on} n^{at}u^lit. Adm^ondum et
d^{an}notat^{io}n^{em} in r^{el}at^{io}n^e l^oq^ue n^{on} r^{eg}u^lat^{io}n^{em} iⁿ h^{is} lib^{er}is
est n^{at}u^lit, est s^ufficit lib^{er}is a^ut cosellia.

In ferra Janserij ab hereticis d^{an}notat^{io}n^{em}, q^uos auct^{or}it^{as}
et Alexander 8 et Bulla seu g^{ra}t^ul^{at}ioⁿes eor^um ab uni,
cor^ose ecle^{si}a catholica reuocata^r p^{ro}cepta^r ut, unde fest^u
nam p^{ro}p^os^{it}oⁿem iⁿ f^{er}ra d^{is}ci^{so} a^ut de fide.

H^{ic} a^ut. est S. Babru^m. quos magno numero citat
B^{er}cel^laninus lib. 3. de lib^{er}o orb^{is}. s^ufficit h^{ic} auct^{or}
aug^ust^us quo gl^oriat^{ur} Janserius cum Caluero. si a^ut h^{ab}et

libro de fide contra manichaeos c. 100, quod non elaret et huiusmodi
de precepta dare ei cui laborum non est, quod preceptum facere, et
iniquum et damnare eam, cui non fuit potestas iuxta complere.
Et hoc iniquitas et iniquitates miseri non est quod deo se adferre,
id quod verum est, nisi et Deum precepta dare, et nos libera se
nostris. Item probat alibi passim S. doctor.

Ita autem est S. Thomas. quod non conclusionem
laesit et supponit. unum verbum apporo. S. dicendum, inquit,
questione 6. de malo: quod quidam posuerunt, quod nos eler
hinc ex necessitate moueretur ad aliquid egendum, ne tunc ponatur quod
necessitas moueretur cogere: non est enim ratio in uoluntate, id id
solum, cuius per se non est. Hoc autem opinio est haec
haeretica, loquitur in ratione uoluntatis et demeriti in humanis actibus.
Est enim uicioranda inter extrinsecos per se operios, quia non solum
gratiam fidei, id est subiectis oia per se per se non alio.
si non aliquid non sit liberum nobis, id est necessitate moueretur ad uol,
et non loquitur de liberum, et hoc habet, preceptum, per se non alio
et uoluntatem. hoc oia S. Thomas, quia et praeceptum
sequitur oia theologo orthodoxo.

Ita autem est Aristoteles. quam gratiam ad uisum in
hoc liberum ab oia necessitate inuenit. Unde doctrinam eam

queram cum q̄ eorum p̄cipuum hōs p̄tulerit, et dicit, p̄cedit eos
 fieri et n̄ fieri p̄p̄e, et in sua em̄ nara eē ut fiant l̄n̄ fiant;
 q̄oniam ip̄e q̄ras eē ut sicut l̄n̄ fiant. Cūm an̄ ibidem uocab̄
 à quo p̄cipuum eē notat, uel uoluntatē, uel dicitur, n̄ q̄ à uolente
 l̄ n̄a l̄ fortuna infert, d̄ q̄oniam ip̄i eāe fuerit. Atq̄e cor,
 feruunt oēs p̄cipue et p̄latōni.

¶ Obz zeto. uariis rāōibus. p̄ma. Dāz in hōie in̄ in hoc
 nas rāōe p̄cipuum meriti et demeriti, ut fateretur ad-
 uersarii i d̄ sola libtas indiffic̄ eē p̄cipuum meriti et demeriti
 ut p̄dum eē supra.

¶ Zeta rāo. Si n̄ dāz libtas indiffic̄ p̄cipua uoluntatē,
 amor et dilectio n̄a; fāctum eē q̄d, q̄o et actus.

¶ Obabr segla: Quia ex d̄. Thoma q̄ultus eē d̄m,
 modo circa res p̄cipue et à nobis de p̄cipue, h̄ eē qui
 p̄cipue fieri l̄ n̄ fieri pro x̄o arbitrio, et uolē n̄ contrāctam
 ois; ut eligemus, in uo an̄ q̄o n̄a eē, ne à nobis p̄cipue,
 electio locum n̄ hab̄, si nemo hōiū contrāctat de uolē
 orbe condeudo, l̄ uolere d̄struendo.

¶ Fili. Dari in nobis indiffic̄ remotam, q̄
 p̄cipue in p̄cipue à grāa l̄ uolē p̄cipue, fuerit in
 d̄struendo ad uolē.

Contra è imo. qd bruta in hoc habent na in libera
et i. 2do quid licet ista indiffia remota, si postea motus
à concupiscentia & grāa eligere n̄ possit.

Confirmatur. Quia sicut fructus est oīa
conilia leges, ad hoc labor, premia, supplicia ut dicitur
et q. Thomas, namq̄ est disorūen inter appetitum
liberum et naturam, q̄lis è in brutis.

3tia rāo. Quia è cogitatio in hōie lēs d̄ dēt ea,
appetitus seu voluntas, qd inter istas dēt è proportio, d̄ cogitatio
hōie in rebus nāa lapsa è indifferens, respicitur in
obito naturam boni et mali ut constat. ergo voluntas directa
p̄ lēa cogitatio, è quōq̄ indifferens ad utram libet, ergo
n̄ necessitat̄ ad appetendam hanc dētate, d̄ p̄t̄ in n̄ appetere
aut appetere hoc è idēd.

Quia. hoc p̄t̄ illa in hōie è indiffia obitua,

quas
Re. negōs. Nam ex indiffia obitua seu iudicij legitime
infort̄ indiffia activa voluntas, qd iam sūt appetitus rāalis
dēt p̄portioni iudicij rāis indifferenti, qd alioq̄ foret
fructus; nec p̄t̄ forte tali iudicij voluntas necessitari, nisi

contra naturam suam, et à solo autore naturae.

¶ 4ta ratio. si uoluntas necessitate in statu naturae lapsae, et uoluntas prouenit ex natura ipsius uoluntatis, quod uult potentia uoluntatis, lex obediens uoluntati quod uult uoluntas, et ex concursu sui. nil horum dici potest ergo non necessitate.

¶ Præterea in parte. primo necessitas non oritur ex natura uoluntatis, quia in statu naturae integrae ante lapsum uult libere libere indifferenter ad utrumlibet. ergo ex natura sua non est potentia uoluntatis ad unum determinata. natura non sibi sequitur rem in quorundam statu. Et nota. non oritur ab obediens, quia nullam obediens potest necessitate uoluntatis ad amorem nisi bonum primum clare cognoscitur, nec ad odium, nisi malum primum clare notum. In hac uita autem non est obediens tale, quia omnia sunt mixta bono et malo.

¶ Secundo. necessitas illa non oritur ex concursu sui, quia ex se. Thomas concursus sui auerendat, natura est exigentia creatorum determinans causas uoluntatis, in re libera; in his relinquens determinationem sui, ut alibi fere potest.

¶ Tertio. uoluntas necessitate ad bonum à gratia, ad malum à concupiscentia.

¶ Contra est primo. gratia non necessitat, siquidem illi sibi reseruit potestatem, et sepe reuertitur, ut deservit innocentes

io. pos Tridentinam et priorem actionem 7 nos spiritus
S. qm resistitis. Ecto. neq in concupisua necessi-
tate et sepe illi resistimus, et cum auxilio grae per
resistore psumus, iuxta illud. sub te vult appellatus
laus e. qdo am illi cedimus, facti nos vultu pariter,
qa confij sumus nos potuisse illi resistere.

CONFIRMATOR LOCUM. quotidiana homin
experientia. se cum libere loquor, nullam fauo nequam
loquendi, cum libere taceo, ppen loqui e. quod tam
verbum e et ab oibus exploratum, ut merito dixerit
scotus, contra negantes libertatem n verbis d. verboribus
agendum e, nec discutendum, donec veritas de peccatis
fateantur in nra e potestatem eos n amplius verborare.

Soluantur obiectiones.

Contra essentiam libertatis.

Obijciunt imo. Multi ex sanctis patribus ad libtam
requirunt solam concordantiam, seu in unum a coactione:
ergo libtas n includit epla in unum a niente.
Ri. Dabes iacos loqui libm de libte impropie dicta, qe
libtas nra et concordantia, s an de libte p pta q

2. indifferencia et arbitrij. Et p[er] spondanellum eligere in
 differentiam actuum, continens v. fani ab illis l[ib]ra l[ib]ra
 p[er] actum p[ro]ba simpliciter, ut p[ro]ba p[ro]bat ex multis illorum
 l[ib]ris. h[ic] ad arbitr. resp. p[ro]p[ri]o. ad lib[er]um p[ro]p[ri]e
 dicitur respiciat solum in u[er]itatem a uoluntate nego arbitr. ad
 lib[er]um in p[ro]p[ri]e dicitur con.

Obijerit 2do. Ex s[an]c[t]o Augustino. quod e[st]
 liberum q[ui]d e[st] in u[er]a potestate. Et ex eodem u[er]o uoluntate
 in u[er]a e[st] in u[er]a potestate, ergo ex Aug. uoluntate u[er]a
 u[er]a e[st] libera.

Obj. 3o. quod e[st] in u[er]a potestate ex aag. quod fit
 u[er]a uoluntas. Et o[mn]ia uoluntate e[st] uoluntate fit u[er]a uoluntas,
 ut q[ui]d ad, ergo e[st] in u[er]a potestate.

R[es]p[on]d[et] Nego 3o. ad p[ro]p[ri]o d[icit]ur 3o. quod e[st] uoluntas
 et p[ro]p[ri]o uoluntas con. si n[on] p[ro]p[ri]o uoluntas nego 3o.

Et hoc e[st] u[er]o aug. in u[er]o u[er]o l[ib]ro expressa. ut libro
 de spiritu et littera cap. 3. hoc q[ui]d inquit in p[ro]p[ri]o
 l[ib]ra h[ab]ere de q[ui]d si uult, facit, si n[on] uult n[on] facit.
 uoluntate an u[er]a e[st] uoluntate ita fit u[er]a uoluntas, ut
 in p[ro]p[ri]o uoluntas con.
 p[ro]p[ri]o uoluntas imo. Ex eodem aug. ad uoluntate

nam p[ro]bet, ut uellimus e[ss]e beati, et hoc sic uelle n[on]
p[ro]p[ri]um; ergo aliqd p[ro]bet ad uolunt[em] u[er]am, q[uo]d n[on] p[ro]p[ri]um
uolle.

R[ati]o p[ro]p[ri]o artus. p[ro]bet ad uolunt[em] ut n[on] e[st] con. ut
uoluntas e[st] nego artus et eff[ect]us.

Quang[ue] ad aliud e[st] p[ro]b[ati]o ad uolunt[em], aliud p[ro]
b[ati]o ad lib[er]t[em]. p[ro]b[ati]o am[en] et n[on] uolunt[em] e[ss]e beati,
n[on] lib[er]t[em] et ex r[ati]o electio[n]e.

Int[er]d[um] d[icitu]r. q[uo]d in libro 13. de u[er]itate
p[ro]p[ri]o cap. 10. sic loquit[ur]. Si an[te] or[ati]o[n]e[m] deficiat e[ss]e uoluntas
p[ro]p[ri]a q[ui]a diuina, necesse e[st] ut illa sit aliqd, aut illa
fiat, nec uo[le]t eam uincere, ne nobis au[er]t[ur] lib[er]t[em],
uolunt[em] uolunt[em]; ergo ex aug[ustin]o: uoluntas sim[il]i p[ro]p[ri]o n[on] repugnat
lib[er]t[em].

R[ati]o p[ro]p[ri]o eff[ect]us. uoluntas sim[il]i p[ro]p[ri]o n[on] repugnat
con. artus u[er]o lib[er]t[em] nego eff[ect]us. p[ro]b[ati]o n[on] loquit[ur]
aug[ustin]o: contra p[ro]p[ri]os de u[er]itate or[ati]o[n]e[m] ex p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o,
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o ex uolunt[em] lib[er]t[em], n[on] d[icitu]r ut e[ss]e uolunt[em]

Int[er]d[um] d[icitu]r. q[uo]d s[ecundu]m p[ro]p[ri]os lib[er]t[em] uno
op[er]is, in p[ro]p[ri]o. p[ro]p[ri]o arguit q[uo]d de p[ro]p[ri]o
lib[er]t[em] p[ro]p[ri]o uolunt[em] bonu[m] et malu[m]; ergo ad

libertas n̄ requirit indifferenciam actuali ad utrumq̄.

R: Quid ergo actus. Arguit quod sic definitur libertas
 unialiter secundum gradum, ut abstracta hinc est creata et increata
 con: respondet n̄ libere scilicet nullo bono quod ipse negat
 necesse nullo. libertas creata et indifferens quoniam hinc
 nego actus et ipsa.

¶ ¶ Nota abis 4 to. De la gratia ex p̄te actibus
 gradus non p̄tate gubernari libertati. R: S. Gostoreo recte gubernari, quia
 gratia n̄ cogit, et delectat. q̄a a ipsa sola creatio repugnat libertati.

R: Quid ergo actus. quia n̄ cogit creatioe et hinc et p̄tate dicta nego
 actus. tate et in p̄tate dicta, id est quia n̄ necessitat con: act. et
 p̄tate dicta q̄a.

Coactio et p̄tate aut p̄tate ab Aug. duplici modo. uno et hinc
 et p̄tate et uoluntate et hinc icata. Secundo. tate p̄tate p̄tate
 simpliciter. et hinc. in p̄tate et in acceptioe uoluntate, et in p̄tate
 morali uoluntate. Quia hinc illis feruntur diuersis locis attribuit
 et nec feruntur. Sic an p̄tate uoluntate.

¶ Nota abis. Gratia Adamo data erat gratia, quia
 hinc et hinc si no hinc, gratia an nullo lapsa est ea, quia sic
 et hinc iustitia: ergo ex Augustino gratia nos nullo.

R: ¶ Nota abis. Sequitur, et hinc quod gratia sic operatur, et an

Ad id quod dicitur in hoc loco in ipso verum statim in quibus quidem dicitur
si dicitur libertatem esse suam effectum; quod non habuit gradum in hoc
Ad id dicitur (si quidem eam ita peruenit. hoc ad non novit libertati
non, cum sapienter eius exercitiam à seo quod dicitur ab ipso profertur:
propter hanc in gradum dicitur sepe in nobis gratia pure sapienter,
qui ab ipsa libertate non recedit, caret eo effectu ad quem data est.

Obijciens 3°. S. Thomas una ad 2. quart.
ii art. 4. libertatem inquit et potestatem de eo dicitur Thomae sola
creatio repugnat libertati.

R. Obijciens 4°. Sola coactio spontanea pro necessitate, non spontanea
spontanea pro violentia nego obijciens.

Sed de duplici terra. S. Doctor coactionem usum patet, finem
novit necessitatem respicit artem ad id in peccatum.

Obijciens 5°. Sed alibi dicitur, naturalis necessitas pro
quod voluntas, aliquid recedit ex necessitate, ut sollicitudo, in re pugnat
libertati, ergo.

R. Obijciens 6°. In repugnat libertati spontaneitatis et com-
placitatis con. artus. libertati indifferentia et arbitrij, nego artus
et obijciens. Sollicitudo patet tam ex dexterioribus supra creatis,
tam ex interioribus lovis, in quibus hanc duplicem libertatem de qua
affertur non habere libertatem respectu finis ultimi, negans, non

libere respectam ciardest liborud ar bitriud.

Soluntur obeliones posita
ex libertate Jci, Christi.

Obijer imo. Jeur an ad se libore et in nario, ergo
necitas et ab un liberte.

Di. Jtgo artus. an ad se libore liberte nao spontan cilio
et a coactioe cor. liberte noctis et arbitrij qo sola e pprie
libertas Jdetgo. anone com plaentia nego. bonus hui qo
sibi gloniam intran pronouet, cor. J hui n fait nario. Jte
e libore bonus ad extra n ad intra, et Jpium s. p dicit, libere
liberte spontaneitatis et in ppria, n ppria et electioe, alioq; hui
n eet Jeur aut d nris J s. dominio.

Q nrtabit imo. Jeur fait optinud ad extra, et
in libere ex concessioe, ergo e.

Di. Jtgo artus. fait optinud quo ad modud agendi cor. ant.
qia Jte optine et Jfultipine agit, quo ad rem Jdetgo. fait
optinud relatiue ad finid, quem libore interdicit, absolute nego
artus et Jpai.

Q uia in creatioe n dat optinud: nel n e quo nellar dari n
Jprie. Jent an libere interdicit hui finid, Jte et libore a thibet

late medicus sine ulla reeite arti.

Artibus 2do. Quod n̄ pot̄ bene & male agere, ergo dat̄
libertas cum determinatione ad unum.

Ri. Artibus 3to. Dat̄ libertas cum determinatione ad unum modum
tendendi nego Artibus 4to. ad unum obiectum Artibus 5to. Dat̄ libertas gra
dationis cor. Artibus 6to. nego.

Quod n̄ pot̄ esse malum, quia est spirituale in peccabile, et
in hoc n̄ est liber, ab eo dicitur Artibus 7to. pot̄ in rebus aut
nolle ponere, & n̄ ponere hoc est idem bonum, et ex hoc est liber,
imo libertas, et ex parte ois reeite.

Artibus 8to. Quod n̄ habet libertatem indifferen
tiam ultra bonum, ergo.

Artibus 9to. nunquam fuit indifferens ad positiones & opposi
tiones alius boni, ergo.

Artibus 10to. Fuit ab omni determinatione ad oia quae possunt
& omittit in tempore, v. g. ad productionem huius mundi et
omissionem alterius, ergo.

Ri. Artibus 11to. fuit determinatus determinatione Artibus 12to.
Artibus 13to. antecedente nego Artibus 14to. et Artibus 15to.

Determinatione seu generis ab
omni.

§ Normatio seu quavis norma est egregia, quo ad eius in
 differentiam aliam, et quod est hinc, et ratio predicton, in qua quiritur
 eius libertas, unde seus ad oia creata est ab eterno determinatus
 in alia 2do et se indifferens in suo. quia se duravit illa condita
 et opposita duerare potuerit. § Quidam ergo tria virtute
ratio; in uno est oio indifferens, in 2do. se obnat, in alio est determinatus.

§ Quidam 4to. Quo est ut deleberare, quod ne eligere.
 § Quidam art. est ut deleberare localiter un inquisitione
con. art. causante per simplicem intuitum modi et finis
rego artus et egregia. § Est et nam in perfectio eius lucit fiunt
modi. Obiicit 2do. Chrus more bat circa bonad, dicunt
eadem est erat liber liber indiffere, ergo hoc est requirit ad modum.

moribus.
 § Quidam in est erat liber liber gratuitis con. in. quia
est poterat odisse bonad. liber gratuitis regis in. quia poterat
facere hoc est eadem, est omittere et eligere liber bonad, libi modo
intentione, est oblatum, est oblatum finis faciendum.

§ Quidam imo. Chrus est poterat eligere, ergo est.
 § Quidam artus. Electio se proponit dubium, est chrus est erat capax
dubij, quia dubium est liber et q. Norma est appetitus per quod
ergo est.
 § Quidam in. Electio est in nobis con. electio per se est unum est est.

Sancta rego. Vnde lo p consiliari. Sppat
eud' Dubio inq'nti.

Q'ntabis 2do. Ex q. Thoma ad si etiam ad debitas
ad unum numero sel. ad diligendum quod n' poterat n' favore
si ex hoc n' emittit ab ortu. n'q' r'at' laudis sine veriti e.
ergo debet ad unum n' q' ad ab ortu r'at' ad merendum.

Q'ntabis 3do. Et si ad debitas ad unum numero obtem
con. ad unum numero actus rego ut. ad q'ntas.

Christus in ista hypothese n' indifferens n' q'ntas circa obtem,
ad q'ntas supponit debitas. Et in ista actus ipse, quatenus p
hanc l' ista actus, ex hoc l' ista sine laudis p'fect' pt, in ista
obtem, ex nactis n' actibus amoris q'ntas, q'ntas libet in sua pol,
vult poterat eligere hanc l' ista, quo vult sua bona, l' intra
l' extra, hanc aut ipse, l' ubiq' p' adiq' p' erat liber. quia
in ista ad hanc erat. In ista sui actus, ad ista ad ista Thomas,
ad ista p' ista n'q'ntas poterat.

Q'ntabis 3do. Sacten etiam mala facere
n' poterat, ergo ad hoc n'q'ntas n' requirit, ut ipse favore
mala et n' faciat.

Q'ntabis 4to. Et n'q'ntas quoniam merito, con. merito et
omnino iure mali n'q'ntas; etiam n'q'ntas ex eo q'ntas mala facere
facit, quia sicut in peccabilis, nos p' hoc in n'q'ntas q'ntas favore de peccabilis.

Obijues 370. Beati libore anant Scud, et
in no, go libore et at un reite.

R: Et quo arto. Anant libore libore scud ancitatis con.
libore ppria et orbitij scud quo. anant anore qu pir est is
et com placitio rege. anore beaus le stis, que uolunt is hee aut
ita bona et tra con. ar to et rege quid.

Instabis. Beati hnt liborem orbitij ppria
quan no, scud ex Aug: Ex hyridij. 1. 13. Tu uit hoo
in colo ut uolun uete et ppria: ne ideo libore con est orbitio,
in no nullo libore uit orbitio, gia no feruere peto n
po bit.

R: Et quo arto. scud libore abitruu uira petm,
et uira quam an and an rege. uira alia bona uira con.
ar to. Et hoo libore nullo ppria uit, gia in de
feruere et diuine libore finitior. an nullo libore
et in elatione bonorum scud fine periculo onoris et peti
eliquo.

Obijues 470. Sanctor et damnati no
peccant, et in libore peccant scud peccant, go a peri
no reitor.

R: Et quo arto. peccant no reite norali con.
ar to, ppria rege ar to. hnt n libore hnt ppria, et
quid an un reite norali ob de prauoem uolunt per

quam debet specificari, ius quo ad naturam, id est ad illud ad quod
quod placeat. Sed. potest et abstinere ab hoc, et illud male in
particulari, unde vicia singula habent perfectam libertatem gratia
dictionis: non et hoc et illos hinc eligens, et eos ad hoc libere
peccata libere inveniunt.

Soluntur objectiones. Contra existiam libertatis in hominis

Objectiones. Ab auctoritate scripturae ratio loquitur dicit
Deum vobis parere in vobis, quod nos ipsi non facimus et propria
actione. Non dicit ratio nos non consilia nostra esse in nostra
potestate, quod est verum.

Ad id in unum nego equum. Quod dicitur a loquitur induit
scriptura Deum nobiscum ad omnes actus nostros quomodo, et hoc
non vult, aliter tam favorat peccata nostra quam bona opera, quod
est contra scripturam.

Ad id ad unum. Quod dicitur auctoritas. Quod dicitur in nostra
potestate quod secundum naturam et executionem. Quia scriptura
ab alijs in potestate, quod ad actionem positam gratia quod actus
super naturam nego auctoritas. Et equum.

In utroque abis ino. Quod dicitur auctoritas scripturae rationem

nam ad a seo inlevari ad aliqd appetendum aut fugiendum.
ergo n̄ nascit labora.

Res. Art. q. artus. Inlevari necessitudo est p̄ debrassō
ad unū nego ant. effusio in p̄cedendo et p̄ fusae nobis
con. ant. et nego effusō.

Inter abis 2to. J. Paulus ad Rom. c. 7.
Sicut fertis in membris vris legem re pugnantem legi mentis
vrae et captivandam ne in lege p̄tū; ergo n̄ sumus liberi.

Res. Art. q. artus. captivandam captivitate nō orit̄
p̄ re bellis con. artus. captivitate necessitudo p̄ced
Art. q. qd ad nobis in deliberatos q̄ dicitur p̄mo p̄mo
con. artus qd ad deliberatos nego ant. et effusō.

Itaq̄ pendet ab a nobis gratias, licet ferus n̄
p̄deat: In non ferus, abī dicitur gratias.

Inter abis 3to. Eadem in e. resartus seu
invenit, d̄ invenit dicitur qd n̄ sumus d̄i m̄m artus.

Res. Art. q. artus. Cōtra artus nales nego artus.
vna p̄p nales p̄cedat. sine gratia con. in gratia nego
ant. et effusō.

Justa eadem eisdem Apostoli, et ego et gratia si sum.
Objuncto Scto. S. Aug. super. dicitur per petrum
Deo nos omnia libertate et libere arbitrio, quod a deo
in statu nra lapsa.

Probat artus. Cerehyridij c. 30. ait.
libere arbitrio nra et eis hanc et se perdidit et spiritum, ergo
omnes libertatem.

Ri. ino. Opponendo Augustinum Augustinum, non
l. ino. ad Romani c. 2. quod inquit nra dicitur,
quod in hoc peto perit libertatem arbitrium de humana
genere. libertatem quoniam perit per petrum, id illa quod fuit in
Iudaico libertate, libertate pernam cum immortalitate iustitiam
sicut peto Deo perit libertatem a peto quia perit libertatem
non libertatem indifferantia et electionis.

Ri. 2do. nego artus. ad probationem istius libertatem.
Quod dicit libertatem arbitrium quod ad perfectionem eundem libertatem
quia est facultas operandi bonum contra libertatem quoniam ad operum
quia est indifferantia et ista nego. Solutio patet ex ipso
artus, non perdidit arbitrium fuit se, id perdidit se quod
libertatem, ergo non illud.

Q. nro. 1mo. Ex eodem p[ro]dit h[oc] lib[er] ad bonu[m] q[uo]d ad p[ro]bat[um].

Item se loquitur
felle p[ro]bia, n[on] an
p[ro]ba allu[er]it, q[ui]a h[oc]
se p[ro]bia p[ro]bat[um] et
loquitur n[on] an p[ro]
gungore laudat[ur]
una p[ro]bat[um].

Prob[is] ant. N[on] in Epistola ad V[er]ulam. lib[er]u[m] in q[ui]b[us] arbitriat[ur] ad diligend[um] sua in p[ro]bi q[ui]a gungore laudat[ur] d[omi]n[us] p[ro]bat[um].

R. N[on] ego ant. q[uo]d prob[is]. S[ed] q[uo]d p[ro]bat[um] q[ui]a p[ro]bat[um] et p[ro]bia n[on] ego. q[uo]d q[ui]a et sup[er]ment[um] sup[er]nale h[oc] p[ro]bia p[ro]bat[um]: et h[oc] e[st] rep[ro]bat[um] p[ro]bat[um] con. et n[on] e[st] rep[ro]bat[um] ego.

Q. nro. 2to. In Ep[isto]la ad V[er]ulam dicitur sine q[ui]a nos p[ro]bat[um] lib[er]u[m] n[on] p[ro]bat[um] n[on] sumus lib[er]i ad u[er]u[m] and[em] n[on] n[on].

R. N[on] ego q[ui]a. N[on] h[oc] h[oc] sine l[ic]et u[er]u[m] n[on] p[ro]bat[um], lib[er]i in u[er]u[m]. R[es]p[on]d[et] 2do. S[ed] q[uo]d ant. n[on] n[on] p[ro]bat[um] p[ro]bat[um] de con. aliq[ui]d ego, factu[m] n[on] si i[st]e de q[ui]a sup[er]nale.

Q. nro. 3to. Ex eodem h[oc] p[ro]bat[um] p[ro]bat[um] p[ro]bat[um] de d[omi]n[us] u[er]u[m] q[ui]a p[ro]bat[um], q[uo]d an i[st]e lib[er]i.

R. S[ed] q[uo]d ant[er]ior q[ui]a: an i[st]e lib[er]i id e[st] in u[er]u[m] a ferre q[ui]a p[ro]bat[um] con. ego. id e[st] in u[er]u[m] ad p[ro]bat[um].

que posita, factum in nobis de liberos nego. *q. d.*

Insd. 4to. *Ex q.* Aug. idem de liberos qd e in via
potente, *De q.* Aug. ois volitio en vicia e in via potente
go ois volitio e libora.

Prob. 1°. l. 2. de liberos arbitris, hoc inquit, in via
potente liberos, qd facimus cum volamus, id ipud volitio en vicia
potente cum volamus, ego e libora.

R. Imo. ego ois volitio in fantis, abij, factis, dormi,
entis e e libora, deoq; ut patet qd factum e:

q. 2do. *q. d.* qd e in via potente con pota et
con pota ad volendam et nolendam qd. con pota lta ad
nolendam nego. *q. d.* 1°. volitio en vicia e in via potente
con pota lta ad nolendam con. 1°. ad volendam et nolendam
nego 1°. et q. d.

Ad hoc ut alioq; dicit, libere velle nse stuit, ut
stuit idem lta velle, *De q.* ipud, ut in ipud idem velle. alioq;
Beati in solo spect sui libere an via qd. qd. qd.

Insd. 5to. *s.* Aug. inquit Helagius, qd idem
liberos in vicia, potest bene e velle agendi, go qd
Aug. liberos n e potest bene e velle agendi.

R. N. ego sicut. S. Aug. Delagij deficiunt dupli ex
 capite rephendi. Sed, quia factum e libertas n. libe
 fan plan, h. e. etiam lib. oam aditum e potius bene l. male
 agendi, illis n. n. libentes qui (qui nequit male agere, et h.
 e. maxime libor. Sed. Quis Delagior uolabat h. o.
 solo suo lib. os arbitrio sine auxilio quia dicitur esse bene
 agere in ordine ad q. q. an. beatitudinem eternam uide, qd
 honestum et ego q. factum e.

J. n. d. b. o. Ex Aug. sola coactio efficit libertati,
 q. n. d. a. i. l. a. d. o. l. i. b.

Prob. artus. Delagioris uentibus quod n. p. se con-
 uelioni non liberte. R. esse. q. uoltem n. cogit, sola
 coactio efficit libertati.

R. sicut artus. uoltem n. cogit qd n. efficit uim extrinsecam
 nego. q. n. uentibus non ad nego sicut.

Idem coactio apud Aug. fuit et apud antiquos
 Ph. collegos sicut se uide, p. uentibus intra. hanc an n. affert
 q. n. ac p. uentibus n. cogit libertatem arbitrium.

Quoridam. Sed quid uoluntas q. d. i. u. a. h. u. e.
 p. uentibus libera in actu uno. v. g. ad amorem?

Deo quod dicitur in eo per suam arbitriam capere amoris ad id
aut in ipso iuris ubi dicitur: 2do. per seipsum dicitur dicitur, quae
creatura adiuva in se operante sua, dicitur per seipsum ad se
parentem noluit amoris libere: si an amor sit sup naturalis
requiritur ad haec gratia sup naturalis.

Hinc oritur duplex questio. Ima. An Deus
necesse cum creatura libera compudat oam effectum
liberum, seu an creatura libera nihil efficit agere, nisi
Deus se iungat. — 2da. Per quale dicitur hunc
Deus cum creatura dicitur iungere. 3da.
An gratia requisita ad aliam sup naturalis sit per se sola
efficitur h. e. efficiat et in die personaliter gratia cum uno deo
efficitur.

Per postrema partem ad Theologos facta, duo
priores tractant tractant cum unum phisic in parte naturali, ubi
agitur de carnis. nos illos hic tractabimus quia sine illis
nec libertas, quam hic examinamus, et per saltem innotescere.

Propositio Prima.

Deus concurrens immediate ad oem effectum
creaturae tan liberum quam necessarium.

Sensus oppositioe. Nunc caed creat ad, qm
eaa dda de, ad qm effectum p se sole, ad sine auxilio
eaa ind, qd fecit a p uora; ad qd fecit a minus p dicit
hanc solis i qm ipse sol, ne minus pait abun eadris, lodyj,
qm ipse uolter qvbi.

Probaz Prop. 1mo. Qum qvovare ad oed effectum
ocatur inmediate, a qum p uora inmediate ad effectum,
qm ocaura p uil, abji hoc qvib. fecit, qd qvovit inmediate
ad oem effectum ocatur. ergo e.

Probaz m. Os effectus ocatura e alija ocatura,
d fecit oem ocaturam inmediate p uil; ergo e.

Probaz m. Os ocatura dependet a feco dependetia
sanna ergo fannae, qd ergo fecit oem ocaturam inmediate
p uil.

Probaz arbis. Co maior e dependetia, qd maior e domi,
aia fundata dlan dependetiam id forinud in qei in ocatura
a fannud, ergo dependetia ocatura a feco e fanna. Abji e ad
fanna nisi inmediate dependet, a feco lan qum a p ppo.

Probaz m. 1mo. qd dependetia inmediate e maior
dependetia inmediate: 2do. dependetia a p ppo e in maior.

quod deperditia & gditione, quae creatura vni pendet, inmediate a
Deo, ergo deus inmediate pendet eam creatoris.

Quod. Ad summum dei domini in iud. suspensum, ut
creatoris vni pendet a deo in qua a gditione fieri que a
creatoris, ne oparetur.

2. Contra est. Deperditia creatoris est summa, ergo
pendet vni a deo, ut a gditione.

Probat. effugia. Deperditia effectus a proprio inmediate
& maior in deperditia a gditione, et a proprio creatoris, ergo
tribuetur a deo.

Probat. arduus. Quia effectus a gditione nullus per
fectionem, nullam sui habitus ab actu sui pendet, ergo a gditione
nec de perdit, quia a proprio a quo tribuetur, quod a, sui pendet.

Deus. ualeat in proprio inmediate in quo
sola effectus huius inmediate suadente, in an a proprio re,
modo seu mediate. si scilicet magis deperdit a patre,
in ab suo suo.

Soluntur oblationes.

Obijciunt imo. Vel deus quous inmediate inmediate

Suppositi & uirtutes, naturam diu pt.

R. H ego mi. Et diu utriusq. L'ima de indolentia
ab aca, et eo indifferet pcedit licet a fco, licet a natura,
ad e uolue eadem do.

Q. nst. imo. Si do ead zda d'cedit ab do fco,
secunda nobis cum uelle, nolle, amou, odise, imo et peccare,
falsam effym, ergo ab aca.

R. H ego mag. Quia hi actus et actio uirtutes, qd actus uirtutes
n' dicit uirtut, nisi p'prie coram uirtute, d' fcoo n' e coram p'prie
uirtute i' cog n' illos in se uici p'nt, ergo fcoo uirtuti n' p'prie
effym n' p'nt. diu nobis cum uelle aut nolle. p'prie a quo p'prie
fcoo, notetur.

Q. nst. Et do. Si fcoo quomodo ad oam effectum orationem,
quomodo in d'petra, falsam effym.

R. H ego mi. Si fcoo quomodo ad petra d' uia petri,
d' fcoo n' e uia petri, moralis ergo n' quomodo ad petra.

R. H ego mag. De uia petri p'prie con. mag. d' uia
moralis ergo mag. Q. mi. fcoo n' e uia moralis con. mi.
p'prie ergo mi. et effym.

Et uia moralis petri ea est. qd libere ponendo aliqd qd p' uirtute
ra.

uia p'prie illud e
ra.

acum violat legem acum sibi prohibent, hinc ita sole oratione
et, nec pata et fieri nalla dat, tan prohibere, quia nec pata uic
nulla dat, superior ita qd. solo orori pt lex prohibere.

Deinde. qd. soli vult, aliqua ad, qd. illam
ex propria detrahe eliget, et aliorum ponendum fud. et, ab hinc
nec dicit ex propria detrahe ptm, ne illud faciendum fud.
et ab eo qd. nec in ab hinc.

Insd. 3°. Qd. in putat, ptm, qui fuerit et
volens ponit aliquam etiam intra malum, et hinc fuerit et volens
ponere qd. libet acum intra malum, qd. ibi in putat dicit ptm.

fuerit et volens
h. a cum cogitatio et
libertate.

R. Solus mag. Qui fuerit et volens ponit aliquam
acum intra malum ex propria detrahe et de faciendo a lege
con. mag. et detrahe et in alia ne deficiendo a lege nego.
sic detrahe mag. nego fquam.

Quis detrahe a iure
ime. si co. q. si
nolo ponere nentia

Q. Mag. Quis acum p. u. n. i. n. s. f. a. n. ponit qd. in fuerit
et volens, nil a pt. l. i. g. n. o. r. e. l. f. a. c. i. e. r. e. i. n. v. i. t. u. s. l. i. b. e. t. i. l. l. i. b. e. t.
n. p. o. n. i. t. e. x. p. r. o. p. r. i. a. d. e. t. r. a. h. e. l. i. b. e. t. e. t. d. e. l. i. b. e. t. r. a. d. e. o. r. a. t. i. o. n. e.
nec illam ponit de faciendo a lege, quia malum habet.

Insd. 4°. Qui ponit acum malum a qua p. ab
alio ponit, et hinc ponit qd. libet acum malum a qua

pro et abstinere, igo e

Ri. Ordo mag. a qua pot et bene abstinere con mag.
a qua n bene abstinere nego. sic dicta mag. nego sequor.

Licet factus deo esse valam pro et absolute impedire,
in de bene, tunc quia nulla lege bene, cum quia de libertate
libertate, quia hi vel formam, id est.

Quod. 1870. Si factus quorid ad deum effectum creatura
dicitur mentiri, igo quorid ad mendacium, falsum sequor.

Ri. 1870 mag. Quia ille dea de mentiri, quia pot, Quis dicitur
mendacium agit, videtur, h. e. in mendacium, id factus per mendacium?
Quando una creatura mendacium agit, videtur, id est deum, agere videtur
mendacium, id est de deo mentiri, sicut de deo loqui aut anbulare e agere ex proprio
pro, alio qui videtur, aut anbulare, licet nos in unum ponat am bonum
licet, et loquatur. si deo n debuit id, in quo ratio per.

Obijecit 2do. Cuiusmodi n indiget quorsu seu
auxilio suo ino ad effectum perendum, igo ino n quorid
ad deum effectum.

Ri. Probo contra. Cuiusmodi in sua potestate
perfectionem sui effectum, igo n indiget quorsu suo ino ad illud
perendum.

Ri. Transsect contra. nego sequor. quia et cuiusmodi sit

effectui sui equalis in effectu, sed an sapiat, in plura
agere, nec effectus p[ro]p[ri]i sui forma de perdit, hoc an fan-
dat, in eo, q[uo]d om[n]i creatura debeat esse in adiectione a Deo.

Ans. 1mo. Si quis un[us] creatura om[n]i effectum
creatum in adiectione p[ro]p[ri]i, dabitur, curdam effectus duplex
e[ss]e debet, & hoc impliat, ergo.

R. Probz. maj. Cuius debet esse q[uo]d debet
effectum p[ro]p[ri]i, & utraque debet effectum p[ro]p[ri]i.
q[uo]d debet amorem / neg[ati]o & diuisibilis e[st] / q[uo]d e[st].

R. R. ego maj. In eadem debet esse, qua sola
q[uo]d sit eadem debet. agere se nota in alia idem effectus om[n]i p[ro]p[ri]i. In eadem
ada, nec fecit illa a eadem amoris: si & solus fecit amorem pro,
duerit, huius amor nec libor est nec nihil alius: si solus hoc, daretur
creatura in forma de perdit a Deo, q[uo]d impliat.

Ans. 2do. Effectus q[ui] p[ro]p[ri]i a sola eadem ada
ad hanc formam de perdit a Deo, q[uo]d p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i.

R. Probz. antez. Omnis creatura formam de perdit
a Deo, & illa effectus est creatura, q[uo]d formam de perdit a Deo.

R. Quidquo n[on]z. Effectus creatura est in eadem con. n[on]z, est
et n[on] nego n[on]z. sui debet esse effectus. nego effectum.

h. d. arch. effectus 2

Si dicitur effectus in immediate p[ro]cedit a deo in p[ro]p[ri]o
ad dicit a deo s[ecundum] se, et g[er]it[ur] in re creatura.

Ans: Etio. Quod quicquid creaturam
velis in an ad p[ro]cedendum effectum nobilissimam, v. g. z
miseram ad p[ro]cedendum Angelum, q[ui] p[ro]cedit in ream
nobilissimam, q[ui] se sola p[ro]cedat effectum nobilissimam.
v. g. rem nihilum.

R: Transcat arbor. nego cognoscit. Sic pariter a q[ui]d
in uno casu se an d[omi]nium manifestat, in 2do u. d[omi]nium
suum n[on] videtur, ab d[omi]nium sui sp[irit]u inu[er]abile.

Illud. Indignum a deo, g[er]ere ad o[mn]i effectum
creatura, q[ui] n[on] g[er]it.

R: R[ati]o arbor. In no[n] maxime p[ro]bet ad dignitate
ita ip[s]a et velle na, ut in 2da abq[ue] eius auxilio vel
ap[er]te sp[irit]us: Unde Christus Joar: 5. gloria, his verbis.
Labor meus usq[ue] modo operat[ur], et ego oporor. et Paulus
abo. 17. In ip[s]o, inquit, vivimus, movemur, et sumus;
et ad Corinth. 12. Operat[ur] o[mn]ia in o[mn]ibus. Sic en
deus hanc novet q[ui]a peiores gerelan. Vos, inquit,
servire ne scitis in peccatis, sed d[omi]n[us].

Propositio 2da.

Conuersus seu in ^{actu} 2do n e pro-
determinatio Thea.

Prob. 1mo. Probatur p[ro]p[ri]a Thomistica s[ed] soli
hominib[us] illam defendend[is] / e[st] autem seu q[ui]s p[ro]p[ri]a
p[ro]ducta a deo, in uoluntate libera, q[uod] adhaerent[ur] ad omnia
aliquid libere uolens creatura illi debet[ur] et obligat[ur] ad uoluntatem
v. g. ad odiu[m], ut p[ro] illa illa p[ro]debat[ur] q[uod] ipse in
p[ro]p[ri]a n[on] p[ro]fit[ur], q[uod] minus uolens odio h[ab]eat.

Sed hoc q[ui]s p[ro]p[ri]a debet[ur] lib[er]o arbitrio
uolens ad odiu[m] in o[mn]i statu, ergo n[on] dat[ur].

Mag. con: Thomista. ut v. ipsemet se defendend[is]
facit p[ro]debat[ur].

Prob. 2mo. 1mo. si daret[ur] huius modi p[ro]p[ri]a
lib[er]o arbitrio ad odiu[m] antequam illud h[ab]eat, ergo illud
h[ab]eat, neq[ue]m dicit p[ro]p[ri]a.

Prob. 2mo. 2mo. antequam illud h[ab]eat.

Prob. 3mo. adhaerent[ur] ad o[mn]ia p[ro]debat[ur] uolens ex hominib[us]

Proter hoc arguta. qd unq iudicij labor est, sed ant in solubia, ppat in fiera alia fieri in qbus thomirba se n ex pducunt nisi ubi ad delictibus plena nil spectatur.

Relat imo. Notetur qd qda om nulloq adiuu a qda in ferre con pos ito dicitur h. e. ab arte p dicitur ad odiu, & in ferre diuiso, h. e. si n adit p dicitur qda ad odiu.

Contra e imo. p hanc dicitur petrus ab arte fornicis gstrigatus, et ut hanc adiecitur e liber ad uocandus, scilicet n in ferre con pos ito ab arte, & in diuiso.

2to. Vt petrus in ferre diuiso pfit libere in nulloq adiuu, dicit ppe illud pvere, atq; in ferre diuiso p dicitur ad odiu, n lll p dicitur ponendi odiu, quia n lll quia non se p dicitur ponendi odiu n supponit lll adit con petris n ad an, & ad iud an p dicitur qd qd n e huius ni p dicitur n e quod p dicitur ponendi odiu.

Relat 2to. Pro dicitur se hanc ex parte actus 2di, et sic n opus hanc libere actus imo.

Contra e^o imo. Quidq³ se habet ex parte alteri
adi, supponit pro prius aliam imo debeat, atq³ q³ debet
si supponit aliam imo debeat, si ipse ipse debet,
q³ si se habet ex parte alteri adi.

Maiores patet: Quia alter adus ipse per se
factum esse posterior alia imo.

Contra e^o eto. Quod debet completi potest
ad agendum, q³ se habet ex parte alteri imo, fuit et
de aliud completum.

Præter artus. sine potestate in se honoribus eam
ada de prius potest per se effectus, q³ si idem completi.

Retentio. Quod debet in se bene libere, et
facere modum libertatis accomodato se libere.

Contra e^o. Facere modum libertatis e^o facere
ut adus v. g. potest a potestate completa et ex potestate ad
adus eam non nisi imo, ita ut non fuit, hoc p^o p^o e^o
q³ in eadem, adus alia requiritur, ad usum omni^o imo
at q³ debet id e^o fuit, imo oppositum fuit et p^o p^o imo

huius generis verificat.

Quos . si pderas voleres libertatem, qd illa de-
fenderent vobis heretici, d qd illa defendunt, vbi sunt
heretici, qd n est libertas.

Qd. Id quo mag. Operis heretici si quiderent illud
volere libertatem qd mag, si negant nego mag. si det.
mag. nego qd qd.

Qd qd ut non vobis pderas sed pderat ueritate
defendat, n En pderat nec vobis honoris origi (quis lib,
vobis qd hereticos eam vobis catholicis propugnans.
Vnde pderat vobis bene sentio d n loqui qd queat ut.

Soluntur obiectiones.

Obiectio 1°. Quo 2° mouent, in-
clinant, applicant ad agendum a iure, qd pderant.

Qd. Id quo artus. Mouent, inclinant, e in actu
iure cor. in actu 2° nego artus et appem.

Sensus distinctio e, qd iure 2^a a cor pderat.

p. inam ad agendum; ita. an 2da est completa sicut nunc, agit ut, ad
sed necessitate. si ad est libera potest ab omni re et ipse, ad ipse
ponenda completa est, et ipse nunc quia non libere, unde illud ipse
quod potest ipse est in mente, unde in illis est in alia potest.

Ans. Imo. Cae. ita est prior agere quia ita est,
quod est 2da potest.

Q. R. ego arbor. Nunc a deo de cae. ita, quia prior
agit quia est, et deo, quia deus ab omni re et ipse, unde illud ipse
et curat ad omnia in illis est in mente potest.

Ans. 2do. Cae. ita subordinata, ita ita in agendo,
quod ita est agit prior quia est.

+ h. e. autem potest non
agendi.

Ad creatura de pedibus
a deo est quia a ab omni
est. ita est a ipse a
ipso pedore.

Q. R. ego arbor. Subordinata, ita de pedibus, non. ita
ad creatura de pedibus ab omni est ipse arbor et ipse.

Cum ad ad creatura sit realiter ad ipse est in pedibus
ab omni est, si a ita pedibus a ipse, et pedibus a deo
quod agendi ad creatura, nisi a deo, hoc deo est in deo, ita
ita a deo ad agere, et ad agere ipse.

Ans. 3o. Subordinata, ita ita illi requirit, nisi

ca qd subordinatū actori, ad illa detrah, ad agendum, qd ei ca
2da subordinatū iā inā, detrah ab ipa ad agendum.

Di. R. ego ar. 20. Ad subordinatū duorum casuum sufficit,
si ea, qd subordinatū, nil possit agere, nisi ab ore sui subordinatū,
se agat; h. ipso a pfectis inē partet ab ipso.

Inst. 4to. Eundē inuā agens ordine creatū,
qd eo fieri ē prior iā creatura.

Di. R. ego q. 20. Ad hoc qd ab ipso dicit, inuā agens
ordine creatū in ē necesse ab eo iā eis prior iā creatura,
qd sufficit, si ipa in agendo a nullo alia iā partet, ab
ore alia ab ipso dependant, ab qui fieri ē fecer, ergo.

Inst. 5to. Virtus agendi iā inō ē prior or iāte
agendi creatū, qd in eo fieri ē prior or iāte.

Di. R. ego q. 20. Fieri pot. ē qd virtus agendi in
fieri reali sit ipa fieri, sp. iāte prior oim virtū creatū dicitur;
eo modo fieri ad extra seu quorsus in alia ad dicit qd reali
ē fieri iāte ipa iā creatura, quā quorsus ad agendum.

Inst. 6to. Nulla iā superior agens qd modū superioris

agit quomodo ante, id est quomodo agit per se ad id superius, quod nunquam
agit quomodo ante, quod per se prior, quod potest ad id.

quod agit per se ad id
superioris.

R. Respondeo magis. Agere per se ad id superius non est per se agere
prior quod agit via inferior, id est agere independenter ab in-
feriore, et eadem via, cuiusque ascensum ad quod eorum vel finem
ordinare, h. an scilicet per se ingentem a fine ad finem fortiter
et disponere via finem, ut leges s. precepta.

Haec valet inclusio in lege moralis per se, et
in eo qui aliter dicitur, et in morante, la per se, secundum
Quia haec via est ab homine moralis, quod per se non prior et
res per se inferiorum earum, et movens hominem proponendo notitia
agendi: forma an scilicet de alio instrumentum non habet in se in
agendi, id est aliquid cui per se, et an eadem habet in se motum agendi.

Obijciens 2do. Quod est in differens ad agendum
non potest detrare ad agendum, id est sine potest detrare per se eam liberam
est in differens ad agendum, quod non potest detrare.

R. Respondeo magis. Quod est in differens passivum non potest
detrare con. quod est in differens activum nego ante de se magis.

causa libera e indifferens active con. passiva nego inq. et eff. ad.

Indifferentia activa e res eligendi ex duobus unum.

Indifferentia passiva e capacitas recipiendi ex duobus unum.

Hic quod e indifferens active pot. suad. in differentia d. Colera.

in ista qd e indifferens utm passiva; dicit n. Colli ab alio.

Hic fecit ipse qui facit in differentia ad operandum mandatum
Et n. operandum, suad. ipse vel facultas in differentia mandatum operandum.

Quod dicitur de causa adde libera.

INS. 3. 1. mo. Alqui em qd e indifferens active.

Colli s. b. s. m. p. d. m. Aleno ad qd n. h. b. l. e. i. e. a. d. n. h. b. l.
detractionem: qd n. detrat se ipse qm.

2. mo. Sub quo neg. Aleno dat qd n. h. b. l. na actu nec
potia con. potia utm nego neg. Sub quo neg. i. a. a. d. n. h. b. l.
detractionem nec actu nec potia nego neg. potia utm con. inq.

Quod igitur creatura n. habeat detractionem h. e. in actu imo
sua detrat ad actum, pot. in se ad actum detrahe. sicut in
actu agit.

INS. 3. 2. to. Quod e indifferens ad operandum e

n̄ existendū n̄ p̄ se d̄nare ad existendū, q̄ a pari, q̄d̄ ē in-
diffrens ad agendū et n̄ agendū, p̄ se d̄nare ad se agendū,
q̄ d̄n̄ d̄nari ab alio.

Respondeo 1° quoniam. Si p̄ ē q̄d̄ in diffria ad existendū
sit pura passiva: in diffria u. ad agendū q̄ activa.

Quod ino modo ē indiffrens, suam d̄nacionem exspectat ab
alio. Quod an modo ē indiffrens sibi vel suadet
d̄nacionem.

Ans. 3°. Si quis sit n̄ ē d̄nans, ē
in potentia ē aliqd̄ aliud, neutrum sui p̄t, q̄d̄ ē

Respondeo 2° quoniam in actu ino ē in potentia p̄parata ad
quorundū p̄ d̄nacionem quo seus uult ino liberam ē com-
pletam ad eligendū. in actu v. 2do. ē ipsa vel actus,
qua creatura se d̄nat in diffrensibilibz p̄ d̄nacionem h̄c ē seus, h̄c
a eā 2da.

Ans. 4°. Si quis sit in actu v. 2do vel
ipsa (satis d̄nans creatura seus h̄c d̄nacionem eligere
odendū v. g. qm̄ ipsa creatura, solus efficit.

Respondeo 3° quoniam. Ideo creatura de eligere ad eā odendū

propter qm amorem sibi huius et ueni eiq pphlet, qm ponit de
 bracon ad adiud, d em fero hunc eandem qd racionem ponere, qd
 R. qd quo mag. Quia ponit detragam ad adiud, et qm hoc
 dicitur a ad creatura inuenit et exivit iud in medietate libertas
 creatura con. neq et n a huius uidi nego mag. qd huius mag.
 fero ponit em hunc detragam, et hoc dicitur a ad fero inuenit
 et immediat ad creatura libertas diuina nego mag, et n a con.
 mag et nego qd huius.

q d d eligere diuina potius qm anora, h. i. dicitur ad pphlet
 d d n a d m pphlet pphlet ad d, d a ponere alia inuenit
 qui est inuenit ad creatura libertas completa ad ponere
 alia op pphlet huius et ueni eiq pphlet. fero am
 quomodo, n ponit huius alia, neq a fero ponit in huius
 huius alia em creatura pphlet uolens, d d m braconem,
 p qua fero n p d m eligere, neq qd huius ad pphlet alia.

q d d. 370. fero quomodo uel creatura uel
 uel illa quomodo, nan ei nolet quomodo, utiq n quomodo,
 p n illud uolens cogere ad uolens, ergo ponit em alia
 inuenit pphlet uolens.

R. qd quo arbor. Uel cum illa quomodo id e n

impedit usum sua oipolia, quae sunt impedire con. artus,
De penis etiam actus proprie in nancem et ut alio modo
artus et effus.

Quod in hys ruber hbt volitione novae, dicit volitio se
faciale et ornae.

INSTR. 6to. si oipolia sui ita est parata, ut
ea se ab ara possit uti sine ad bonum sine ad malum ponendum,
et forma creatura, falsus effus &.

Ri. Prohib. mag. Voluntas orata possit ita uti pro
libita ad quicquid vellet querere fortaliter, p' et cetero
ferua.

Ri. Rego effusam. Quod n oipolia suo parata ut
orata, hoc orit ex libero decreto sui, quo vult iam,
liberam servare id est. p' am seus p' libita hunc usum
impedire.

INSTR. 7mo. si quoslibet sui n' a pro uno d
firmat areus, et ea una et 2da querunt fortaliter et con,
velit ad p'cedendum eadem aspectum, nec nec dicit p'.

Ri. Rego mag. et duo querunt n' fortaliter d' ex con,
velit, h' e' ex decreto et orae querendi ut oratura ad o' d.

R. Ne ego mag. Neq. a. quos dicit, volo, ut creatura ponat
 aliam amoris a, quia videt qd illa vult amari, quod vult
 creatura com parte ad amorem et odio habet hic et non possibile
 sit van alio amoris a, et alio odij a, et vero alio amoris
B. E. C., et alio odij B. E. C. e. Quia vero eligibile
 quod quos id est libente creatura habet ad inducendum, et
 quod creatura se libi debet libere sit ad ponendum amorem
 potius qm am odij.

Illud. Eodem do ad duos ad speciem et ad
inducendum.

R. Respectu diversorum con. videtur neg.

Illud. Quos duos ad inducendum, inducendum et species
reale, q duos ad speciem.

R. imo. argatur n et in forma, duos et sui generis, q
duos ad id qd a reale species.

R. vero. Ne ego mag. inducendum n et species et generis
in specie.

R. vero. Ne ego mag. duos ad inducendum, eligendo unum
 potius qm aliud in eodem specie con. mag. in diversa argatur
pro mag. et pro specie, duos ad speciem, et duos ad

eadem eligendo unum potius qm aliud in eadem specie con mag;
in diversa nego mag. diverso spaci con. eadem spaci nego nego

Propositio 3ta.

Secretum quo Deus uel, concurrere uen
causis secundis non est con=
ditionatum v.

Prob¹. Supponit se ipud, qd n^o conditionatum.

Prob² artus. si formaret; uolo quomodo ad amorem se petrus
amet, d^o hoc dicitur ad supponit se ipud, qd.

Prob³ n^o. Quando quis dicit uolo quomodo ad amorem
se petrus amet, equalitate dicit, uolo quomodo se quomodo,
qd absurdum e, qd e.

Prob⁴ artus. Deus n^o pot^{est} dicere si quis amet, qm agitur
dicit si quomodo ad amorem petri, qia n^o pot^{est} petrus amare
sine deo quomodo, in eo amor petri in actu d^o e ipud
deu quomodo; qd^o quis dicitur uolo quomodo si quomodo.

Propositio 4ta.

Hoc decretum non est determinatum
ad unum solum actum, v.g. ad animum.

Probatur.

Parte decreto dicitur ad animum solum non potest verificari
hac oppositio. Dicitur quod potest eligere animum solum et dicitur,
sicut dicitur, si non est liber, potest et aliter.

Prob. maj. Sub hoc decreto non potest ponere dicitur, sicut
non est liber, sed non potest verificari hac oppositio potest eligi
animum potest quia animum dicitur.

Prob. artus. Sub hoc decreto sicut non est con placet ad
hoc ponendum, quod non potest illud ponere.

Prob. artus. Dicitur non est con placet ad dicitur sicut
decreto sicut quoniam dicitur ad dicitur, aliquid non est huiusmodi
decreto et aliter alio decreto dicitur ad animum, potest.

Et dicitur decretum hoc non habere libentiam, quia
non potest nisi sicut ad sicutiam mediam, qua sicut ab

Storno cognoscat, quod si uelit non uerum querere, uerum
posidere uel solum amorem.

Contra est imo. Si quis p. fuerit ad uerum n. p. uerum
et non librum petri, quia uidet petrus librum in actu imo,
h. e. completum et u. p. dicitur n. tan ad amorem d. im ad ad iud.

Unde sic arguitur. Vel uidet petrus completum p.
dicitur et uerum ad uerum. Et n. dicitur ad uerum, seu com.,
propterea un. dicitur oppositio: si imo, ergo uidet petrus
librum, h. e. p. imo completum ad duo opposita: si p. dicitur
dicitur et uerum ad uerum et n. in completum petrus ad uerum, et
at p. p. uerum h. e. p. p. petrus in hoc statu, in quo
uidet librum p. imo potest ad duo opposita, et ne uerum
h. e. in p. dicitur, quo p. uerum librum non ab. / nam h. e.
in p. dicitur uerum, et p. dicitur completum et n. uerum.

Si 2. dicitur. Et ut uerum p. p. p. p. dicitur.
Si petrus in libro uerum et n. p. uerum completum ad
amorem et ad iud, p. uerum p. dicitur in hoc p. uerum
petrus completum ad amorem et odium, et n. dicitur completum
p. uerum et uerum, et n. p. uerum dicitur et uerum et uerum.

Finis. Amor, q. non ponit, q. deus dicit ad arad dicit,
arad dicitur a me con plebo n est idem amor, q. fuerit gra,
nisi a fac i falsum gffas.

Q. maj. Amor prius e amor ponendus a me con plebo
q. deus dicit con plebo cum odio, amor qm ponam, n ponat,
a me con plebo q. deus dicit con plebo cum odio, q. n est idem amor.

Rec. dicas. Quia qm ponere deus dicit dicitur
ad arad id n nisi post quam vidit, q. qd se caa eba est de
natura: si se sole pfer agere. Nam

Contra est: si quia frigeret qd implicat,
deinde cognoscit res ab id, dicitur dicitur veritate illa
sine deus igo n q. supponi se sine illo, nisi a frigeret, qd
in quod eadone nri pt nec dicit.

Illud. Cum Esparza. Quia qm inde pcedit
ab oi suo deus dicit videt, n qm amor e dicit, dicitur dicitur
actonibus, ergo q. post qm hoc vidit, illud abro tale dicitur,
qd vidit in d ali h. y. post h. i. fulerat.

Q. Nego arad. Quia negas amoris d. g. qm supponit

esse ignorat a seo ante adae dicitur a libere creatura,
 Et id e libere creatura, nisi creatura non p[er]ta ad duo opposita,
 d[icitur] n[on] comple[ta] ad duo opposita, nisi p[er] dicitur dicitur, q[uo]d ut
 videtur negat anoris libere creatura, Ad idem creatura
 completa p[er] dicitur ad negat anoris, et ad oppositum
 huius negatis.

Propositiō 5^a
 Secretum dei conuertiendi cum
 creaturis e absolute, n[on] tamen
 determinatur ad unum, d[icitur] ex
 se impossibile cum duobus
 Creaturis oppositis.

Huius p[ro]p[os]itiōis integritas p[er]dat[ur] a cogit[ur] sua n[on] die,
 cuius r[ati]o n[on] e[st] certior s[ed] breuiter de notis.

res ista si n[on] potest
 ab se libere, tunc e[st] ab de
 sua sui p[er]ta et n[on] e[st]
 et ad idem e[st] p[er]ta.

si u[ero] ab se libere potest
 creatur, sicut n[on] gignitur
 tunc ista sua q[uo]d h[ab]et res
 n[on] e[st] a se libere, et
 s[ed] q[uo]d e[st] ad an p[er]ta.

Imo. Antea ad se dicitur libere et absolute
 positum cognoscat n[on] tamen q[uo]d e[st] p[er]ta, d[icitur] enim e[st] certum
 p[er]ta n[on] b[er]sed seu hyp[er]thesis, alioq[ue] ignorat alioq[ue]
 creatur, sicut n[on] gignitur cognoscat q[uo]d in p[er]ta. H[ab]et sua n[on] e[st] sua s[ed] p[er]ta
 tunc ista sua q[uo]d h[ab]et res n[on] e[st] a se libere, et alioq[ue] u[er]ba, n[on] e[st] a se.

2do. Quae cognoscitur hypothese, si cognoscitur
domine quod non est hypothese, si ponitur a parte cui cognoscitur,
alioque operanti quod ponitur hae. hypothese quae cognoscitur, a quibus res ponitur,
deus vero quod ignorat et in profectis in cognoscendo refutatur
quod.

Secunde a quibus sapienter libere gubernata esse, nisi a
illis ad unum quod ponitur a quibus fieri, subiecta ex duabus partibus sunt.

3tio. In plura hypothese, in qua vultura quilibet
subiecta libera, seu praeiudicium potens et completa ad duo opposita
quae alterutrum ex duobus exercitijs ponat et quingentum illa
hypothese, quod sui liber.

Co inchoanti quae vultura libera est completa ad duo, h.
est ad agendum et non agendum, si agit et non agit, si inchoat, si libera
agit, si quidem habet omnia requisita ad non agendum, et a nullo recusat,
ad hoc agendum. si non agit: libere non agit, si quidem habet omnia
requisita ad agendum, et a nullo impeditur, a ponendo id, quod non
ponitur.

4to. Haec hypothese: Quae est Libere est ad
ponendum existenti quae graui a quibus profectis ab eis factis.

gras interiori p
necesse

In hac hypothese Librus vel liber seu p^{re}sentis completus
ad partem huius gratia et n^o quod videtur, ut e de fide.
p^o a gras interiori resorbi, q^o n^o nihil alij p^oterius ad gratia,
videtur, q^o p^o tertium cum hac hypothese si ponatur, in falsitate
quatuor, et videtur ex duobus exoritur; libris Libri;
a p^o l^o p^oterius gratia l^o, l^o d^o p^oterius ad m^o; ubi iterum.

Prob^o. Librus ad partem cuius alius p^o gratia l^o
l^o p^oterius a l^o a partibus, si in^o ergo libere, si p^oterius p^oter
n^o p^oterius, q^o p^oterius libere quatuor, cum illa hypothese.

Si etiam. q^o an libere, si p^oterius p^oterius, q^o d^o p^oterius
quatuor, cum illa hypothese, si ponatur, ergo videtur e, q^o
et videtur ex duobus exoritur oppositis quatuor, cum hypothese
illa, si ponatur.

680. Si quis esset h^oteris id e, q^o d^o videtur alij p^oterius
quatuor, q^o alij cum hypothese in qua p^oterius videtur ad partem
p^o gratia l^o, et videtur ex duobus exoritur h^oteris quatuor f.
ab aliis a se ponatur n^o p^oterius q^o esset h^oteris id e, q^o d^o quatuor,
h^oteris v. g. p^oterius.

Et prob^o videtur. Si quis n^o esset nisi d^o p^oterius

et in d. rati. abud ex duobus exantipis oppositis quatuor
cum hypthri pssibi si ponere, imo quia n. plus effores qm
hos vna idem hypthri quod in pssit. 2to. libet cogit
ffera ad et quies ad un. aliqua ignorancia, qd idem in pssit.

3to. n. pssit in falliblr a optiore alud bonu liboru,
qia ut obtineat in falliblr alud bonu debet ff. effere, qd si
deh. lli auxiliu, se qd, lli qd, et ha n. effores, effores n.
vna, qd si deh. lli auxiliu se qd, lli alud bonu, et alius
vna pssibi un. illo, h. an. ut a fira in ordine ad obtinendu
in falliblr anud alud pro alio. 4to. Quia pssit
fatis favore optiori pndenti, qd, qd, pssit facturus est, si in
vna vna vna h. h. vna requisita ad duo opposita. qd
in pssit.

Et abet ergo Quia in d. p. aboi. d. rati. absolute
posito. Haec cogit. Si pssit qd actuali in hypthri, in qua
sit pssit non pssit et ex pssit ad anud et odium, ponet
anora et n. ponet odium, qm n. libet vna requisita ad illud
ponendu. Et ha. cogit vna, pssit n. d. rati. seu pssit
qd ditione anud, et pssit in d. pssit vna.

Hoc decretum est imo. consentaneum iis libris
 qm complet ad duo opposita. 2do digna e qm no,
 bene gravior libertas esse 2da. 3do n ponit caso modo
 quia plures ei cogis verba ab infallibilis auctoritate seu hore
 eius positione. 4to. De aliud decretum e in plures
 locis libertatem. 5to. Optime explicat qd sit graa efficax
 et qd do a locat libertatem, et p qd differat a mera sufficiente.
 Graa n efficax de ea qd datur p decretum in plures. sicut
 infallibilis auctoritate seu hore a tali graa, qm in om ea pfit
 sequi diffinitur. Sufficientis v. de ea qd datur p decretum
 in plures pfecta gratum a seu hore, qm in pfit, capri si
 oratione vellet.
 6to. Explicat, qd do facti res en ngn futuras
 & futuras s0 qd ditione verba p dione pfit.

Solvantur obeliones.
 Obijit contra ultimam propositionem.

Obijit imo. si decretum fuerit a decretum
 ad unum e impossibile un duobus contrarijs oppositis falsum
 esse. qd auctore.

R. Inq. Si a comp. ad duobus actibus op-
positis, scilicet tam uellet, odiu qm amore. falsu efferre p.

R. Soluo mag. tam uellet odiu qm amore, id e tam
completu creatura ad odiu qm ad amorem con. mag. id e,
tam hoc uellet ad odiu qm ad amorem nego. Inq. mag. falsu
efferre. h. a. falsu e scilicet tam hoc uellet ad amorem qm ad
odiu con. mag. falsu e scilicet tam completu creatura tam
ad odiu qm ad amorem. nego mag. et efferre.

Mag. Deus p. decretum suu nil uult, nisi con-
suetudine creaturae paxie con. p. ad ad duos actus ut
libere ponat unu, et aliud libere amittat. Aliud
con. hoc uellet et inuelt ad bonu, nichil con. ad abhorret
ad bonu. a. uult.

Inq. mag. Si quod n. uult. Habet amorem
H. a. ponit aliq. delecta, qd n. uult. H. a. de. scilicet nil
delecta ponit, qd n. uult. H. a. ponere, qd scilicet
uult. H. a. amorem H. a.

R. Soluo mag. ponit delecta con. p. delecta,

quod si unum dicitur nego magis, ponit dicitur ex dicitur
aliis con. mag. Sup. mag. Quod nil ponit dicitur dicitur
prope, quod si unum dicitur con. mag. dicitur aliis nego magis Sup.

Quando itaque dicitur ponit unum creatura
dicitur dicitur v. g. ponit idem ex prope dicitur et
electione, et ex dicitur et electione creatura dicitur
dicitur ad con. ponit ad dicitur. Deinde in
omni sententia dicitur dicitur ponit ad quod putat in dicitur
dicitur ex prope dicitur idem ponere.

Ans. Scto. Quod si ponit dicitur a dicitur
ad dicitur, ergo si ponit dicitur dicitur unum dicitur ponere
dicitur dicitur ex dicitur prope.

R. Prob. arto. Vel dicitur a dicitur ipse
efficiat, et obicitur et facit, nil horum dicitur ponit, quod nullo
modo dicitur dicitur.

R. Nego magis. Et dicitur a dicitur dicitur efficiat, dicitur efficiat
quia dicitur efficiat a, et dicitur efficiat in dicitur a dicitur. Sed
ad hoc a dicitur idem agere, h. am creatura efficiat requirit.

quia oblatio qd
habet ad caput, dicitur de
terminat ad id qd dicitur

neq; ad dicitur oblatio; dicitur n. oblatio a potestate eligendi,
quo nisi alia via dicitur ad agendum. si supra dicitur dicitur
oblatio canon ad episcopatum. vultura in illa potestate potest
sola, qd fecit nisi dicitur ad gerendum.

Sed dico dicitur fidei. dicitur n. fidei, a non
alio n. eligente potestate eadem p[ro]fectum, et vult a potestate
oblatio si non alio, ut ab eo qd de dicitur fidei potestate
sola non est hic effectus potestate, sola in vultura eligi,
dicitur non potestate a non oblatio sola nec p[ro]f[ect]u; quippe
qd sola ponit oblatio in vultura, et in vultura dicitur vultura
p[ro]f[ect]u vultura.

Incl. 3°. Creatura n. potestate fidei,
qd agit p[ro]f[ect]u qd fidei. In agit p[ro]f[ect]u qd fidei neq;
agere potest qd.

De fidei n. Non potestate fidei efficiendi, et
oblatio non qm agit p[ro]f[ect]u non n. fidei, fidei n. n.
effra n. fidei fidei fidei.

Vide solutio in p[re]cedentibus supra.

Incl. 4°. Non potestate oblatio

huius daretur conpositio un duobus axonibus oppositis,
 qd. videtur.

R. Nego artus et ab igno. Quia ponendo daretur
 facti nulli casu ad ea in talibus circumstantiis prohibetur
 conpositio et ab ea patitur ad duo axonibus libere opposita;
 seu nulli creaturae nil deesse coram, qd. nequeunt ad suam
 libertatem exercendam, ita ut verificetur hoc p. porio: creatura
 ponit odium, d. h. b. oia neque ad illud ex necessitudine.

Inst. 570. Quia si poneret daretur facti
 casu modo, d. hoc implicat, qd.

R. 570. mag. Si sui daretur ignoraret, an
 poneret duo sibi amor an, v. odium, qd. poneret illud casu modo.

R. Nego effugiam. Quia si quis in daretur hoc
 d. ignoraret, ignoraret in p. fuerit ad modum placentem o.
 daretur, eo qd. in tali, qd. daretur dicit: volo petro p. s. l.
 luto in talibus circumstantiis nil deesse coram, qd. nequeunt ad
 hoc, ut suam libertatem exerceat, videtur petrus positorem
 v. g. aporem.

Illis si quis videt petram positam amore
frustra illam conplet ad adiud, qd dicitur facta e
hale qe asperius.

Q. N. ego artus. Quid n. e quibus qd. opus regit
ad hoc ut petras libere ponat amorem, ut si petrus d. et
conpletus factum ad omni iura amoris, eo iuranti qd. perit
amorem, d. p. libere amore, ut videtur qd. et noluit
libertatis, qd. opus e. un. patie completa et ex pedata.

Illis. Indignum e. qd. ut p. h. ea ino. Anri
a. ea. de. qd. n. d. h. a.

Q. N. ego artus. Indignum e. Anri. opus. h. ea. artus
Anri. facti. nego. V. d. e. supra.

In hoc dicitur nunciat iudicium et vultu affe
ctum d. et d. n. o. i. ea. particularis. et libere.

Illis. In hoc dicitur, si petrus qd. d. h.
in libro verum. h. qd. conpletus et ex pedatus ad adiud
et ad omni iura eius, qd. videtur factum dicitur. Et
videtur, n. p. h. un. d. i. p. h. qd. R. n. n. j. Et d. i. o. v. d. o. s. p. h. qd.

R. Rego n. Et sic videtur quod dicitur in q. 1. in
absolute positam & conditionate, ex q. modo, q. oretura
in eis statu non potest esse. conditionate.

Siles. Quod n. potest videtur anorem petri in libro
irruentis futurum, qui videtur dicitur absolute
positum, & ex quibus in eis statu videtur dicitur ab-
solute positum, q. non videtur anorem petri.

R. Sub quo n. Non potest videtur anorem petri in
libro irruentis absolute futurum sine dicitur absolute
posito non n. conditionate futurum nego n. q. ubi
n. sub quo factus est. q. n. videtur anorem petri futurum
absolute sine dicitur absolute posito non n. q. q. q.
conditionate futurum nego q. q.

Quod eo modo dicitur positum dicitur, q. modo
res cognoscitur se futura. si cognoscitur se futura abso-
lute, positum q. dicitur dicitur absolute, si videtur
conditionate futurum, dicitur dicitur conditionate positum.

Siles. Si dicitur non potest esse in duobus oppositis

in magis ponit animum quoniam actum, quod in illius dicitur nihil
ponit.

R: Sed quo ergo. R: id ponit dependit a creatura
sive nisi creatura dicitur non. ergo. nihil fit si creatura dicitur
nego ergo.

Itaque non est necessitas ut in dicitur solius aliquid fiat
dicitur, sed sufficit ei quod illud eam ad ita non placet adeli-
gendum ac dicitur utrum, ut possit ponere utrum libet
ex his duobus.

Illud prius a dicitur in dicitur, quoniam aliquid
ponit a creatura ergo a dicitur a creatura.

R: Sed actus. prius a eam in dicitur, quoniam
ponit eam ad, sed dicitur eam ovis actus creatura, ergo
prius a dicitur quoniam sit ad.

R: Nego magis. Cum vero eam in dicitur
nisi per suam actionem, ergo impossibile eam eam
dicitur ante quoniam sit ad, sicut in plurali per ad eam volentem
ante volentem.

Quores an exercitium libertatis seu
libertas in actu zdo sit intrinseca actui volitis
libera: h. e. an actus, qui oritur à potia libera
completa ad duo differat, p se et extra ab actu, qui
de necessarius, et q oritur ab eadem volite comp,
leta vta ad unum?

Huius questionis fiet satis p ppositioem sequentem.

Propositio sexta

Actus liber differt intrinse ab actu nocio.

Probaz. Quod p se e tale differt intrinse ab eo qd
p se n e tale, atq liber p se e llii, h. e. liber, et actus
nocio n e llii p se, id e liber, ergo differt intrinse.

Probz m. tmo. Concedunt actum nocio n e p
se liberum.

Probz ergo. Actum liberum ce p se talen:
Ibid p se e tale, qd e ras, nec aliud sit et dicit, tale,

Actus liber e' r'ao p'p'te q'm r'ao de libera in actu edo,
q'o p'p'te e' r'ao.

Maior patet. q'm nil magis e' r'ao, q'm r'ao sua forma
p'p'te q'm aliud e', et de r'ao.

Prob' m'. R'ao libera n' p'p'te r'ao in actu
edo nisi p' suam actum, seu r'aoem suam formalem, q'o
ista r'ao e' r'ao ut sit libera in actu edo, q'o si p'p'te
h'et in se r'aoem libere, alioq' n' p'p'te actui d'ore.

Prob' artus. Nihil aliud significari p't, ut aliud n'
et l' cogit l' d'ore tam, l' p'p'te p'p'te d'ectus, et nil horum
d'ic' p't, q'm hae o'ia p'p'te r'aoem libere in actu
edo, q'o.

Prob' r'ao. Actus liber e' in actu r'aoem, et
nisi, alio, ergo et liber.

Prob' r'ao. R'aoem in actu r'aoem et vitalis, q'm o'
igit p'p'te de r'ao e' r'ao p'p'te singulari in q'libet r'ao, h'et
a r'ao agente in r'aoem. In r'aoem r'aoem e' a r'aoem libere,
q'o e' in actu liber.

Probatz n. J. Implet alium librum de a ca rona,
n scus ac implet ce alium nitalem a ca n uitali, ergo
alio libro hanc exiget de a ca libere, qm alio uitali ca,
igit de a ca uitali.

Deinde alius libro e extra praesentibus aius notium
et ne pud uitalis aliorum; hinc q. Difficilis: hoc p. data n. lib.
alio notio, igo. Difficilis inter.

Soluntur obiectiones.

Obiues. Aliter q. nunc ponit a ca libere p. sed
idem ponit a ca rona et Anala, q. p. n. magis exiget
opiate de a ca libere, igo n. e. inter libere.

De Probatz artus. Nichil aui p. a ca libere,
qd n. aui p. a ca rona et Anala, igo p. n. magis
exiget opiate de a ca libere ponit ab una qm ab alia.

De Probatz artus. Eae rona libet id on ne, igo
ne q. p. ad eandem rona alium p. uendum, igo n. e.
aui p. a ca libere, qd n. aui p. n. e.

Q: Probatur arbitrio. Nihil deest ea ratio et causa
nisi indiffinita activa, et hinc non requiritur aliquid in numero alio
probatur, ergo.

Q: Probatur. Indiffinita activa a potentia agendi est
agendi positio visus ad agendum propter se, et hinc potentia
non requiritur ad productionem actus, quod.

Q: Probatur. ad productionem amoris d. g. nil potest
requiritur nisi potentia completa ad amandum, quod non requiritur
potentia ad amandum.

Q: Probatur. ad productionem amoris non requiritur
requiritur nisi potentia ad amandum. ad productionem amoris
liberi nego arbitrio. Probatur scilicet, quod potentia ad amandum non
requiritur ad amorem novum non esse, ad amorem liberum
nego sequitur.

Probatur amor novus non requirit aliam potentiam, quod
potentiam ad amandum, et patet in Beatis novis secundum
in arbitrio, et amor liber, quod est electio unicus
potestas quod actio, requirit non aliam potentiam ad amandum, et hoc
est oppositum.

Principia itaq' amoris labori n' et lan' p'prie amoris
nuda sunt p'ba, d' sunt p'ba q' paruo in p'cedentibus h'c et nunc
p'prie inclinatioe uolunt in oppositum.

Si enim omnis aliter liber e' semper aliquotum difficilis
q'ia uolens ibi p'duendo resistit nolens trahentibus
in oppositum. Si uolens bilancis in tali e'
tali gradu d'ualo pendet a duobus pondoribus sibi oppositis
resistentibus.

Insd. mo. Potia n' amandi n' influit in amorem,
ergo amor nil auge pot' p'fectiori intra a potia n' amandi,
ergo si amari abest, nulla h'c d'eat anori p'fectio intra.
Q' R' ego arbor. Quia potia n' amandi labora, arbor ipse
reale potie amandi, hoc an requirit, ergo et illa.

Nota hic obiter. Galubincou' p'fiorum
abiq' reuocare, sunt a' sal' p'cti et reale p'cti n'
et nisi dua uoc' ead' rem relate ad quoda' extra
s'p'antur; ita h'c potie amandi et potia n' amandi
a ead' reali potie completa et ex p'dicta ad amorem
et n' amorem, s'c' ad alia' actua' incompleta ead' amore.

Ques. 2to. Potia n. cale faciendi n. influet in
calorem seu n. calefacit, qd a potia n. anandi n. influet
in amorem, seu n. amat.

R. R. ego assequar. Disp. e. qd calor n. est actus
liber ne quens eam ex pedibus ad duo opposita, et scilicet
potia calefaciendi n. e. se potia n. calefaciendi: seu potia
con. p. naturalia affectus qm. p. dicit un. affectu qm. omnibus,
et hinc ne p. dicitur, illius, vero un. p. dicitur, qd con.,
p. dicitur et ne p. dicitur d. scilicet actus qd ponit potia libera

Ques. 3to. Nihil potia quoniam amor
g. hinc in p. dicitur ad ad odium aut ad alium actum
inon p. dicitur un. amore, qd illa p. dicitur nil influet
in amorem.

R. R. ego arbor. Omnia p. dicitur libera ad amorem
liberum, un. sint potia libera, specialiter ne quens n. colat
con. p. dicitur ad amorem, d. in odium aut alium actum
inon p. dicitur un. amore.

Di. c. In amorem e. ad amorem, qd amant

fficit dize, aut alium alium ponere in eam ff. bla. in
 amore.

R. Rego amans. Ino p. se regit ut p. h. libere
 amans ff. al. f. amore, alioq. n. dicitur libere
 amore.

ff. ius. Cor videtur ad an bu lesom, qd an bu lesom
 ff. i. s. l. x. q. a. p. o. i.

R. ff. ius amans. Cor videtur ad an bu lesom reus
 con. amans, libere nego amans: si n. an bu lesom n. ff. i. s. l. x.
 et ore: hoc ipso n. dicitur libere an bu lesom.

ff. n. s. l. x. q. a. p. o. i. Quo obstat et l. s. n. i. s. l. x. q. a. p. o. i.
 pedunt exortia alium n. i. s. l. x. q. a. p. o. i. ad illius exortiam
 Regula ad odium obstat et l. s. n. i. s. l. x. q. a. p. o. i. ad
 exortiam amoris: qd n. i. s. l. x. q. a. p. o. i. ad illius exortiam.

R. ff. i. s. l. x. q. a. p. o. i. Regula molice ad odium impediunt
 exortiam amoris con. n. i. s. l. x. q. a. p. o. i. Regula activa nego n. i. s. l. x. q. a. p. o. i.
 ff. i. s. l. x. q. a. p. o. i. Regula molice n. i. s. l. x. q. a. p. o. i. ad exortiam amoris con.
 Regula, pre. Regula activa nego ff. i. s. l. x. q. a. p. o. i.

ff. i. s. l. x. q. a. p. o. i. Molice ad odium impediunt qd n. i. s. l. x. q. a. p. o. i.

R. Rego antea Cum Esparza et duo p[er]m. v. g. infidelit[er] inevitabile abiq[ue] auxilio gratia sapientialis n[on] p[er] se sine gratia sapientialis in inter res illis.

Ergo inquis. Lib[er]t[er] i[st]ud a sapientiale, ut pote quoniam e[st] q[ui] i[st]a uen[ire] gratia sapientialis.

R. Rego s[ecundu]m p[ro]p[os]it[um]. p[ro]p[os]it[um] a[ut]em i[n]fra n[on] dicitur inq[ui]t. den[ot]at a[ut]em q[ui]a a[ut]em i[n]tra m[en]t[em] d[omi]ni q[ui]a p[er]m[itt]it inevitabile auxilio n[on] n[on] n[on] n[on] et p[er] se i[n]tra m[en]t[em] i[n]sp[er]at[i] sapientialis p[er]m[itt]it sancti.

Propositio septima.
Non est possibilis omnia ip[s]o p[er] se libera.

Sensus Propositionis est. Lib[er]t[er] n[on] p[er] se ex ueritate p[er] negat[i]o[n]em o[mn]i[u]m actus, d[icitu]r s[em]p[er] p[er] aliu[m] i[n]compossibile[m] cum eo, q[ui]a d[icitu]r o[mn]imittit[ur] v. g. cum q[ui]s o[mn]imittit[ur] facere ponit aliu[m] actus, q[ui] e[st] i[n]compossibile[m] cum o[mn]imittit[ur] facere, v. g. ludet, d[omi]n[us] d[omi]n[us], l[ib]er[us] b[er]n[ard]us, l[ib]er[us] aliud quid.

Probabilimo. Omnis pro labora e exercitium nitale
polia nitale. Id n p duri exercitium nitale polia nitale
finc aliq acta qd n p duri omnis pro labora sine di acta.

Quod est ista qd n. e exercitium positivum negotio.
negitue qd n. si dicit. n. neg. qd n.

Contra est. Quod est qd n. dicitur exercitium p. id qd n
e exercitium. e exercitium negitue n. exercitium.

Quod n. e exercitium positivum qd n. negitue neg. acta.

Contra est. Exercitium negitue e negas exercitium. e
dem e in nite negas exercitium. n. p duri inea qd n. exercitium.

Quod est ista qd n. Quod est negas exercitium positivum
neg. e negas exercitium negitue neg. qd n. si dicit. n. neg.
neg. qd n.

Contra e. si n. alioq. hae ens positivus, n. e bon
alioq. ad qd n. p duri fortiori. dicitur d. g. pauperem
e dicitur, negitue e conditio. et si abijctis pauperem
n. h. dicitur, neg. negitue conditio.

Quod bo. can. dicitur. ad conditionem, pauperem d. h. d.

In hcl diuitias positas con. ogtuas nego. si positae
niger a hcl cordas phtum con. ogtuas nego. Om
hac absorde vint nemo a q n ridet. Eadem ta
pua defendi pbat, q aduersarij sua hclsi hant.

Prob 2do. Omnisqz illa est libera, qz auctore.
ergo a pape intro qz aliqd: id n e alia pape
intro, qz id a hcl papeum

Est hic iterum ali sua ditione d san abs urde qz
aria.

Prob 3tio. Voluntas in actu 2do ex omnia
liberata, ut hnt aliqd qd n hnt in actu 1no. Don
nisiore puaa ois alia ion hntal in actu 1no, ergo
p eam n varet ion a in actu 2do.

Prob 4to. San omnibus libere oed abud
pso intan om ipso n velle alio q n est libera: igit
l illan nra, l omnibus libere tison nolitison
n ioad, si n om ipso n est pua hntan gureta
est ven no libere: n edunt aliq daret pufas
in in finit on, nam vnta 2da om ipso e libere, ergo l

illam vis & illam omnino reale; et sic videtur cogere

Soluantur objectiones.

Obijciunt imo. S. Thomas dicit. Sicut dicitur per
quod dicitur per se ipso a abij or actu, ergo per se ipso
abij or actu.

R. Ad quod actus. abij or actu dicitur et est bonum con.
abij or actu dicitur et individuale nego actus et esse.

Ad quod dicitur Thomas nulli dicitur de modo per se ipso
actus, et per se ipso a actus, quod non per se ipso, cum omnino
actus in potentia, sic V. G. dicitur per se ipso a actus in actu, et
dicitur de bono, ergo dicitur actus facere et dicitur et
potentibus aut superioribus obsequi, per se ipso.

Obijciunt etiam. Voluntas libera potest suscipere libere
omnem actum, ergo potest omnino suscipere per se ipso et libere.

R. Probatur actus. Cuius libere non suscipitur ad
agendum, ergo potest suscipere omnem actum.

R. Sed quod actus. non suscipitur ad agendum hoc potest
quoniam illud con. actus. non suscipitur ad agendum hoc libere

rege artus. Non in plures de signa eadē liborā
 et eodem iohanni suam liborā in aequore hēgādo h
 nolendo n̄ agere. Agendo ponit actum; nolendo agere
 ponit no[n]itionē, q̄m alio vol. sū hōc n̄ n̄ n̄ ut sit
 in alio loco n̄ n̄ n̄ ut sit in hoc loco p̄tius q̄m illo.

¶ 1° n̄. imo. N̄ p̄tius liborē anel n̄ n̄ opus, ut
 p̄tius reflexe velit amor; ergo ē p̄tius ut liborē agat,
 n̄ ē opus ut velit n̄ agere.

¶ 2° imo Trans. art. nego agat. s̄p̄. ē. q̄ amor
 p̄ se sit exortitū et vitale n̄ n̄. et om̄ n̄ p̄tius pura
 seu n̄ alio nihil ē: q̄d n̄ p̄tius exortitū vitale n̄ n̄.

¶ 3° Et ego artus. D̄ n̄ alio n̄ n̄ s̄p̄. et
 vitas ē op̄tate supra se reflexivus; unde amor abibi
 ē s̄p̄. amor sui, s̄p̄. cogit abibi ē s̄p̄. cogit sui.

¶ 4° n̄. Et ego. S̄p̄. den̄ elio actum diversū
 p̄tius n̄ reflexore supra illud q̄ aliud actum, ergo
 q̄d n̄ n̄ reflexo, n̄ n̄ n̄ liborē ut p̄tius illam
 reflexionem.

R. Nego quoniam. Si enim de illis cogito, et illam in personam
non volo illam ponere, et hoc volens est actus; si enim
de illa non cogito, non mitto quoniam de a libere.

¶ 489. 3710. Qui aliquid amorem induit et
dicit, eo ipso quod potest elidere amorem induit, et quatenus
non mittit hanc inductionem; aliquid illam non mittit quod
actum incongruum esse cum amore et quatenus ergo a se non
dicit potest non inferri potest quod actum incongruum esse
cum actu, quod non mittitur.

R. Nego enim. Nam aliquid amoris non potest induci sicut
qualitates per se per additionem graduum ad gradum, et
sicut plures actus indivisibiles, adeoque per se a negatione amoris
amoris. V. G. ut plures; et hoc ipso quod potest non inferri
potest non inferri amoris, quod potest non inferri ab eodem modo.

¶ 489. 4710. Qui amat libere potest non esse dicitur,
et velle si et si amore. Et hoc non mittit libere
sine actu, ergo.

R. Nego enim. Sed si de illis actibus non facis cogitationem
et non illos ponas.

n uel illos ponere: si n cogit at n on mittit libere.
q a ibi nuda libertas una ab ea ubi nulla cogit obli.

Obiectio 3° si n dat omnibus para
libera n dat libertas qbra ditionis, falsum qd qd

R: Probatur maj: libertas qbra ditionis a potia
agendi et n agendi positio ubi ad agendum pceptis,
n dabit illis potestas, qd ne libertas qbra ditionis.

R: Probatur maj: a potia agendi et n agendi aliqd detrahe
con. maj et n agendi no nego maj. q. n. n dabit
potia agendi et n agendi aliqd detrahe nego n. et n agendi
aliqd oio con. n. et nego qd con.

Mag. caa libere qd n. g. ponere amorem n. g. detrahe
et idem n ponere: n qd in ead libere n ponere, seu onnithore
sine n actu incommensurabili n. g. nisi dicit, nolo ponere hunc
amorem, et nolo nanere in dispense, et nolo hoc eud qd amor
incommensurabilis est.

Prob. imo. si ualeat res pio, libertas qbra ditionis n differt
a libertate qbra ditionis, falsum qd qd.

R: Probatur secunda maj: libertas qbra ditionis autem una duo
positiua, q n differt a libertate qbra ditionis.

Q. 1790. aut. est en uia duo positicia rae obedi nego aut
rae actuali cor. An. 1790.

Itaq libertas gtrahitur uerfah uia duo obedi gtrahie
opposita v. g. uia uoluntatem et uoluntatem: pauperem et diu
itiam, 2. Libertas v. gtrahitur i uia id est obedi, qd
filiu est uelle aut nolle. Item proposito aliq obedi, qd
uoluntas libera uia id est agere et n agere: agere in qd p uoluntatem
sua actum profertur, et p uoluntatem sua actum auferatur,
et n agere, id est nolle potere uelle ex illis actibus.

Art. 2. Potest Deus in pace uoluntatem, ut suspendat eam
autem, et deo in parte uoluntatem obedire, qd p suspendat eam
oio actum.

R. Nego na: qia uoluntatem in parte seipsum sapienter, in parte uoluntatem
in parte, qd uoluntatem in parte. Quidam qd uoluntatem
libere nisi uolens: qd uoluntatem uolens, ponit actum.

Art. 3. Non est assignabilis uoluntatem actum, qd uoluntatem libera,
in parte omittit, qd p omittit.

R. Art. 1790. qd p omittit uoluntatem actum. Libertas
nego. Nam sunt inter uoluntatem libera, uoluntatem seipsum
n p seipsum leuare, in parte seipsum ne p seipsum uoluntatem leuare, ita en
liber uoluntatem actum seipsum qd n p seipsum omittit, in parte seipsum ne p seipsum
omittit uoluntatem. Item n uolens uoluntatem a seipsum
uoluntatem, qd uoluntatem pars uoluntatem uoluntatem, et uoluntatem
uoluntatem, et in aliq uoluntatem: si qd uoluntatem uoluntatem uoluntatem
uoluntatem in uoluntatem.

B. Argumentum a feru diuipulatio ualeat. Et quod postea
collationem in pappis, nisi numero. si ualeat. fuit hic contra
faciliu carentes, in oio uis. ualeat in quatuor, ualeat horum hie
uobis, h. e. nec inus nec e duo p, ergo nec nota electio eius.
hoc nota diligenter gra. Altheos p. d. eno. u. r. a. e. a. i. o. t. i. s. f. e. i.

Art. 4. Ualeat p. de libera, in si uad. Et p. sil. ponere
actum, q. p. h. u. e. o. m. i. t. t. e. r. e. p. a. r. e.

R. Probat art. 4. Suppono uolent anare p. duo inuicem,
et ino. u. r. a. e. a. i. o. t. i. s. f. e. i. c. o. m. p. l. e. t. a. n. a. d. a. n. o. r. e. m. N. a. d. a. l. i. u. d. a. c. t. u. m.
i. n. c. o. m. p. l. e. t. a. n. a. d. e. u. d. a. n. o. r. e. m. A. d. d. o. i. n. u. e. n. t. i. r. e. a. c. t. u. m. i. n. c. o. m. p. l. e. t. a. n.
a. d. a. n. o. r. e. m. A. d. a. d. r. e. g. a. c. t. u. m. p. u. r. a. a. n. o. r. i. s. q. d. p. o. s. i. t. o. f. u. i. a. r. g. u. e. n. t. o. r.

Secundo inuicem, ut uolent in anare, q. p. h. u. e. o. m. i. t. t. e. r. e. p. a. r. e.
Latet ergo. q. d. si in anare o. m. i. t. t. e. r. e. u. t. i. q. p. u. r. e. q. d. n. s. u. p. p. o. n. i. t.
i. n. c. o. m. p. l. e. t. a. n. a. d. a. l. i. u. d. a. c. t. u. m. p. o. n. e. n. d. u. m. i. q. n. a. n. o. r. e. m.

Q. In hac hypoth. uolent in anare libere, si q. d. n. s. u. p. p. o. n. i. t. n. e. c. o. m. p. l. e. t. a. n. a. d. o. p. p. o. s. i. t. u. m.

Quis. p. h. u. e. o. m. i. t. t. e. r. e. p. a. r. e. i. n. a. n. a. r. e. e. s. t. p. o. n. e. r. e. a. c. t. u. m. i. n. c. o. m. p. l. e. t. a. n.
a. n. a. n. o. r. e. m. u. t. p. a. l. e. t. e. x. d. u. b. i. s. o. p. p. o. s. i. t. u. d. a. n. o. r. i. s. q. d. p. o. p. p. o. s. i. t. u. d.

R. Nego maj. q. d. si in anare e. s. t. p. o. n. e. r. e. a. c. t. u. m. i. n. c. o. m. p. l. e. t. a. n. a. n. a. n. o. r. e. m. u. t. p. a. l. e. t. e. x. d. u. b. i. s.

Art. uelmo. Potest uolent p. poni uolent anandi. Et
ul. abs. h. e. r. e. d. i. p. a. r. e. a. d. a. n. o. r. e. m. q. d. p. h. u. e. o. m. i. t. t. e. r. e. p. a. r. e. a. b. a. n. o. r. e.

R. Abs. h. e. r. e. d. i. p. a. r. e. a. b. a. n. o. r. e. m. e. t. n. o. l. u. i. u. d. n. o. l. e. r. e. d. i. a. n. a. r. e.
I. n. o. l. i. t. i. o. e. a. c. t. u. s. q. d. a. b. s. t. i. n. e. r. e. d. i. a. b. a. n. o. r. e. p. r. o. l. i. t. i. o. n. e. m. a. n. o. r. i. s.
q. d. n. o. l. i. t. i. o. a. c. t. u. s. e. r. t.

Capitulum Quartum
 De Actibus humanis
 Q. 1. mo. siu an an ab inas, q. et q. duplex sit regula actuum humanorum.
 2. clo. in q. consistat moralitas. 3. fio. in q. bonitas moralis.
 4. to in q. malitia. 5. to. an possit dari actus moralis indifferens,
 seu q. nec sit bonus moraliter nec malus.

De iudicio Poenae
 De Regulis actuum humanorum

Q. 1. mo. quid sit iuxta regulam?

R. id, cui aliq. conformari debet. Unde regula actuum moralium
 est id, cui actus moralis, si conformis sit, bonus est, si vero disformis malus.

Q. 2. Quid sit iudicium, cui actus moralis conformis est debet,
 ut sit bonus?

R. Spei rectam rectam iudicium a sapientia dispositione.

Q. 3. Quotuplex sit recta ratio?

R. duplex a sepe eterna et creata. recta ratio eterna,
 est lex eterna dei iuxta quam sapienter omnia ordinat seu dirigit
 in pando, q. a nobis fieri querit, et prohibendo q. a nobis
 committi debent.

Recta ratio creata est quaedam huius eterne
 rationis participatio cuiuslibet homini si gerit. q. nobis lex eterna
 dei quodammodo infunditur et innotescit, unde Propheta regius
 Signatur e inq. sapientos lex ex ueteris tui fuit.

Lex eterna de regula actuum humanorum iudicium seu mensura.
 Lex creata u. s. q. est consuetudo, salutaris ratio, synderesis et

iudicium positivum appetat / de regula proxima et immediata
quia p se in notis est.

Q. 4. Quid sit lex?

R. e Regula qd tan necessaria ad huc ad huc, qm ad id ad huc ad huc
qd rectum e agendum, et qd pravum e omittendum dirigimur
ita e da qd est. q. ad. i. Vnde brevius de ferri pt, Principium
diversitatis ad huc ad huc obligans.

Lex naturalis ea e, qd
ari unig in notis est, p
re pualgas e.

Q. Quomodo dividatur?

R. ino. p naturalem et positivam. Lex naturalis idem e
et lex divina et humana et in mutabilis, qui qd recte fuerit, pertinet
et qd pravum est, pertinet. NB. Haec lex de nobis innata
et scripta in cordibus nostris, in qd huc et illuc in hunc ad huc omni
lumen naturale, seu cognitio naturalis idem. qd lumen huc ad huc
dirigit, inmediate in actibus suis moralibus, et fit capax boni
et mali ferrendi. NB. hoc lumen naturale, appellari in ab
auctoribus, legem naturalem, quia in scriptis loquendo, sic dicitur eius cognitio.

Lex positiva de ferri, regula communis et stabili ad huc
normam directiva et obligans ad aliq agendum aut n agendum
in ordine ad bonum commune ab eo, q potestatem habet, libere instituit.

Ita libere instituitur. nam p hoc maxime differt a naturali, qd
in libere d xris fertur, aliq qd in sapientia gubernat mandata,
aut carum approbare, aut saltem n in probra aliq. qd epta
sua nam. Vnde brevius si defenit. Lex positiva e
regula ad huc ad huc a libere legislatoris volute posita.
Vnde mutabilis e absterig pt.

in libro de ferri
lex positiva

Cuius multae variae apparent à iuris quæstio. Apud eos regat
lex unã; abrogat unã nõ tollit. Derogat legi, unã partẽ tollit.
Abrogat unã ad id; abrogat unã aliq̃ mutat. Vide legen
io 2 an. Dignis de verborum significat.

Q. 6. quomodo dividatur lex positiva?

Di. fundi in divinam et humanam, prior a Deo, posterior ab
hominibus lata.

Lex divina positiva veteri et novo testamento continetur. Lex
veteris populo Israel data est per Angelos inter nuntios Moysen.
et bipentis generis præcepta continet. Moralitã quæ ad
omnes spectabat. Cerimonialia quæ ad ritum divini cultus,
festa, sacrificia spectabant; et iudicialia,
quæ iudiciorum formam habebant quos servandum præcipiebant.

Præcepta Cerimonialia et iudicialia novo testamento
abrogata sunt, quia erant solum figura et umbra eius, salva tamen
manebant præcepta moralia, quia nihil aliud complectantur, quoniam
quod lex eterna iubet.

Lex nova continetur in Evangelio Iesu Christi
salvatoris mundi.

Lex humana dicitur, quæ ab hominibus lata est, et ea sunt Cæles
iustitia et civilis. Lex Cælestis iustitia sanctorum conciliorum cano
nicorum, sanctorum patrum sententiarum, ac summi pontificis
decretis, seu constitutionibus decretalibus continetur.
Lex civilis Imperatorum et Regum edictis, separatisque vicariorum
generatur consuetudinibus, ac prudentium vicariorum responsionibus.

Q. 7. An lex consistat in actu iudicis, ut voluit Thom. mor. 2°
D. Magnie. Probatur imo, quo ad legem naturalem.

Vel n. vel dubitan. rasis creata & inventa; atq. neutra dicitur.
Probatur n. Imo n. dubitan. rasis creata & inventa.
atq. neutra dicitur qia hoc dubitan. n. e. pceptum, qd. spectat
e. ad aliud inferiorem; nec n. sibi vel pari impari p. l. l. l. l.
an naturalis e. pceptum.

Et t. n. dubitan. rasis inventa, nisi n. auct. ab auct. ob.
ligandi, q. h. m. v. s. q. u. d. i. c. t. a. l. i. q. d. f. a. c. i. e. n. d. u. m, nulla nobis
imponit obligat. q. n. a. l. i. a. l. e. x, q. d. s. p. e. c. i. a. l. i. b. i. m. p. o. n. i. t. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. m.

Probatur et t. quo ad legem positivam. Dubitan. q.
quibus dicitur non orationem continere die veniens e. prohibita
et h. ipse n. e. lex prohibens t. n. con. orationem, q. n. a. l. i. a. l. e. x
a. l. i. a. l. e. x. e. t. i. a. l. i. a. l. e. x. p. o. s. i. t. i. v. a.

Probatur et t. q. n. a. l. i. a. l. e. x. a. l. i. a. l. e. x. i. d. e. m. n. a. g. i. s. e. t.
e. d. i. t. a. d. n. a. m. l. e. g. i. s. i. q. n. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. a. r. r. a. s. i. o. n. e. m. q. d. s. i. h. o. c. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t.
n. a. l. e. x, n. a. l. i. a. l. e. x. a. l. i. a. l. e. x. i. d. e. m. n. a. g. i. s. e. t.

Secunde n. p. t. assignari q. p. t. i. e. a. l. i. a. l. e. x. i. n. q. d. l. e. x. q. u. i. b. i. l. i. t.
Non imo. Non e. iudicium, q. d. l. e. g. i. s. l. a. b. o. r. i. u. d. i. c. a. l. h. o. c. l. i. t. e. n. d.
a. p. p. r. e. n. s. u. t. o. n. m. i. t. t. a. n. d. u. m. e. t. q. i. a. h. o. c. i. u. d. i. c. i. u. m. n. a. l. i. a. l. e. x.
i. n. p. o. r. t. a. l. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. m, n. i. s. i. a. u. t. a. b. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. a. l. i. a. l. e. x. q. d. n. e. l. i. t. h. o. c.
o. b. s. e. r. v. a. r. i. a. u. t. o. n. m. i. t. t. i. Et t. n. e. i. p. s. u. m. i. n. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t.
e. x. p. r. e. s. s. u. d. h. i. s. v. e. r. b. i. s. : S. a. e. h. o. c. i. q. d. T. h. o. m. o. r. t. a. M. a. l. i. j. d. i. v. i. n. t.
e. a. c. t. u. m. i. d. e. m. n. a. g. i. s. e. t. S. a. e. n. i. n. t. e. m. a. s. n. e. s. e. p. p. i. a. l. n. e. r. e. q. u. i. r. i. t. y.

Non sufficit. nam quod superior habet uoluntatem obligandi, tandem inferior non obligat. non requiritur. quia modo superior habet uoluntatem obligandi. Sed et ad aliquid non potest ad aliquid nullum esse; et haec uoluntas quocumque modo innotescat inferiori, hoc ipso obligat in inferiori, sine uia uel eorum in peius aut in partem; quia seruus facit uoluntatem Domini sui, et non facit, uapulabit uictis.

Quo prius legis.

Secundum. De communiter de lege in. quod sit regula et mensura actus. 2do. quod idem uel; 3tio. quod ordinat et dirigat. 4to. quod sit actus praedicta gubernatiuis, et haec quatuor solis actibus idem.

Respondeo in. Ad haec actus oportet non cognoscere uoluntatem.

Primum in. quia ex S. Thoma dicitur uoluntas est una regula, qua non utantur debent actus suos. Sed non agere aut uelle debent, inquit S. Anselmus, quod scilicet nos uel agere uelle. Et tunc. quia licet solus idem scilicet idem uel, uoluntas in idem uel quare obicitur. h. et inferior cognita uoluntas superioris, h. pro cognoscit, quod in praedicta uel aut de uel agere. Unde lex ab exercitibus in praedicta, idem in praedicta scilicet, si x nil est nisi cognitio legis.

Secundum. Ut ait S. Thomas, unus Angelus ordinat uoluntatem suam quatenus ad alterum, et sic in lege.

Unde uoluntas ordinat uoluntatem ad finem.

Primum. Quia lex praesupponit actus praedicta gubernatiuis,

lex, et sic sapienter fieri, alioq dicit esse pro laedere aliq actus illicitus, et sic quodlibet facere in hoc actu, alioq in actu ne hinc prudenter elicitus, et sic ab actu prudentia.

Quis. Et sic. Proprius e legis in parte, d in parte per se ad illicitum, qd est lex.

R. S. naz. proprius e legis in parte, h. e. positus obligare cor. naz. h. e. positus in parte intentione x. naz. q. naz. in parte per se ad illicitum qd ab hinc ad cor. naz. qd obligat x. naz. et sic.

Et sic solius uoluntatis e obligare, illicitus uero hanc obligat, ut hinc.

Quis. Et sic. Scriptura et S. Patres dicunt leges naturalis de nobis operantur, de scriptura in cordibus uis, dicit qd ille qd de dicitur in re uis, qd e actus illicitus, qd lex naturalis prohibet in actu illicitus.

Q. Serrum scriptura et Patres de, leges naturalis et ab hinc dicitur in hoc naturali lumine illa innotescere in nobis, ut dicitur in re uis est sic uelutiori promulgatione firmas, qd in pat, qd prohibeat. legis cognitio.

Quis. Et sic. Posito solo dicitur in re uis hinc obligat ad agere un aliq d. conmittendum: qd dicitur in re uis e lex.

R. R. equa. Argua certum uis probat, qd in lege abstinendi a caribus die ueroris de ipso dicitur in re uis: qd qd n p dicitur in re uis ad ual fieri a caribus abstinendum, et sic pro obligat ad abstinendum: ras qd uis qd posito dicitur in re uis de aliq faciendo d. conmittendo obligetur, et que hunc p. h. dicitur innotuit lex illud prohibere d. in parat.

De Felicitate actus.
De Moralitate actus humanarum.
Nominis actus humanus est actus liber factus in cogitatione
regulae moralis.

Duplicem designant auctores Moralitatem, actus formalem,
et materiam ex parte actus nostri, actus obediens, ab se tenet ex
parte obedi, utique quod actus nostri non facit.

Propositio Prima.

Moralitas actus, est relatio realis et transitiva

actus ad regulam moralem.
Probatur in eo, quod relatio ad regulam moralem. Nam
si actus non est moralis actus, non potest esse actus moralis, et ideo
moralis, ab ipso est relatio actus ad regulam moralem, quod moralitas
actus est relatio actus ad regulam moralem. Haec est probatio.

Probatur in eo, quod relatio actus ad regulam moralem, est relatio
et differentia inter illam regulam, et ipsa haec differentia et differentia
inter actus, et ideo moralis, quod relatio actus ad regulam moralem
est ipsa sola positio actus et est ideo moralis, et ipsa sola probatio, et
probatur in eo, quod haec differentia et differentia, differunt
ab omni non moralitate, quod moralitas prioriter in illa differentia
et differentia. Haec est probatio.

Probatur consequenter. Hoc hoc videtur quod quilibet, et quod
differunt inter ab omni alio, quod si actus non alius per differentiam et
differentiam differunt ab omni alio, quod ipsa quae est et quilibet moralis.
Probatur et cetero. Hanc relationem esse realem.

Actus non alius non in cogitatione est differentia et differentia sua regula.

Et cetero qd forniciter d pendet ab opante debet;
Probatur autem. Actus moralis ex sua natura est bonus, ut in se habet
 illud quod est in se bonum qd forniciter & difformiter ad sua regula, neq
 a se difformi pot fieri qd forniciter, nil n iam aut boni, aut alicui pot
 Hinc patet ea ratione hanc ea specialit ab qd forniciter hanc.

Solventur Objectiones.

Obiectio 1^a. Moralitas pot separari ab actu naturali, qd n e
 ibi intrinseca.

Probatur autem. Concoctio carnis die prohibita facta a
 petro cognoscente legem prohibentem eadem est, nisi n cognosceret
 legem, et tunc in uno casu e moralis, et in 2do non, qd moralitas pot
 separari ab actu naturali.

Q. 2^a Obiectio. Concoctio carnis ad eundem quoad actum
 eternam con. aut. quoad internam, h. qd negat non ducendi
 nego qd qd. qd moralitas pot separari ab actu eterna con.
 ab interna nego qd.

Ad 1^{am} Objectionem ex vera, sicut omni alio actu eterno qd
 solus n e moralis e, nec bonus nec malus moraliter, qd n e
 moralis qd actum internam volens, unde pot ab eis separari moraliter;
 et actus internus dicit qd solus habet qd forniciter & difformiter
 ad regula sua, sicut in loca diximus de actu interno, qd solus
 e qd formen & difformem regulis logicis.

Ad 2^{am} Objectionem. Atq est en idem actus volens, sicut petrus cog,
 negaret legem sicut non i qd nulla solutio.

Probatur 2^a Obiectio. Vellet manducare carnem petrus idem
 no sciens, atq remanere eadem no dicit est idem actus, qd est idem actus p.

Q. Quo nam. Quod manducare carnem pro idem no. hinc
v. g. pro sabbato facere gula; et istud no. hinc eodem modo no. hinc
nego nam. Et si moueretur eodem modo con. nam. Q. nam. remanente
eodem no. hinc et eodem modo no. hinc. Et si moueretur eodem
modo nego nam. et eodem modo.

Itaque quod a dicitur cogitatio legis prohibentis et retrahentis peccatis
ab esse carnis per istam legem, et lex cogitatio uelut retrahentis
noctem ab esse carnis. Quod et eodem modo carni nisi reuertendo
huius no. hinc pro un. retrahentis ab esse carnis.

Et sic in patet actus uolens, quod hinc elicitur ex glo. plinius hinc
legit, et sic quod hinc lex et cognoscitur.

Obiunctio 2ta. Sicut in generalibus actibus sed lege positiva
ut se parari ab actu, et sic in moralibus et rebus uolentibus actibus
ad regulam.

Prohibet actus. Colunt hinc ipsa lex positiva et generalitas
eum idem.

Q. Quo cogitatio. ut hinc generalitas non an actus eodem actu nego
eodem modo. et remanente con. eodem modo.

Itaque actus et elicitur ex cogitatio legis et sic hinc non elicitur sine
lex lege; quia et inter pro glo. plinius.

Propositio 2ta.

Moralitas obiecta obiecti lege naturali impati et
prohibiti repetitur a proportione et disproportione
cum aliqua perfectione suprema nam

Et hoc est. Nota. Item et in libris ad enarrandas

perfectio sua raa, et quaeque receptivum ad odio habendum, et quod
ipsis gratiam e, et ad arandum, quod in illis proportionem habet.

Probatur Propositio. Quod ex se habet, ut si sit
a Deo approbata et impleta, habet in Deo intrinsecam
convenientiam, atque obiecta legi naturali prohibita et in parte
sunt, factum quod dicitur cum unum est, et per se habet et quoniam et
diversam naturam in raa divina.

Probatur in. Non potest affirmari alia ratio, ut si sit in parte appro-
bare ita obiecta et in parte.

Quaeritur. Vel obiecta proportionis et disproportionis identificantur ad,
aque obiectis creatis, et non.

R. Proportioni adaequata; et in rebus divinis obiectis in raa
divina.

Quaeritur. In parte divina in parte et prohibita obiecta
numquam habentur nec aliter obiecta: quod naturaliter obiecta repetit
in parte divina.

R. Imo habentur et non habentur: quod non potest danda et in parte
in parte. **R.** et do. nego raa; quia si remaneret in parte
in raa divina.

Quaeritur. In parte Deo in raa et huiusmodi proportio et disproportion;
et repetenda et in parte Deo.

R. et do. antea. Quod est in parte con. ant. et est in parte n. ant.

R. et do. Nulla est defectus in parte con. ant. defectus
intra in parte antea nego.

Sicut. In parte cognitio obiecti in parte cognoscibile defectus
sicut et in parte.

Propo 3ta.

Moralitas obitua lege tantum positiva imperatua
& prohibitorua, repetit, saltem in aduquate a lege

Probatur. ^{illa positua} quod est prohibitorua moralitas obitua, quod est ratio, nec
obitua fit ab agente morali honoris & inhonoris appetibile;
Atq; fit est lex positua, q^{uia} lex positua prohibet factum in aduquate
moralitaz obitua.

Probatur m^o. Sole lege positua blata, cuiusmodi obita recte habet
rationem honoris, nec inhonoris, sed ad utranq; et plane indifferentia;
at patet in commercio carnis, poni p. Unde sic arguor.

AB. fit aliqd in honore
appetibile, quod lex interdicit, nec
prohibet; honoris v^o, q^{uia} factus honoris & inhonoris appetibilis, q^{uia} fit aliqd, n^{on}
quod in pat, & inob, ac
prohi p^{er}, quia on in
lex op^{er}ati in portat
obligat en.

Quod n^{on} est p se solud, q^{uia} fit p aliqd aliud factum in aduquate
appetibile, quod lex interdicit, nec
prohibet; honoris v^o, q^{uia} factus honoris & inhonoris appetibilis, q^{uia} fit aliqd, n^{on}
quod in pat, & inob, ac
prohi p^{er}, quia on in
lex op^{er}ati in portat
obligat en.

Quo. Lex est ratio honorabilis, q^{uia} p^{er} a ratio inhonorabilis, q^{uia} p^{er} con-
stitutione obitua inhonoris appetibile.

Q^{uia} subgo artus. Lex est ratio honorabilis, si obitua, con. si nio-
let nego artus. ad utranq; et q^{uia}.

Nam sicut honorabilis est lex obitua, sic in inhonorabilis
& lex nio boni; atq; lege positua prohibente aliqd obitua, positua
eius honoris appetibilis est.

AB.

Collige uno, obita, uita q^{uia} actus uoluntatis uoluntatis, alia est
precepta lege naturali; alia lege uita positua, alia utranq;. q^{uia} lex
alio est uoluntatis lege naturali; alia lege uita positua. Sic dicitur seu
benigna; alia utranq; alia q^{uia} uita; alia dicitur nec in pat, nec
prohibita, nec q^{uia}.

Collige etc. Oblita in parte lege, seu naturali positioe habet rationem. **Ab.** Lex naturalis honorati, seu et honorati; nec a principi ad, quod hoc, pro a sit honorati e au, qm dare seuo factum p lege principalem. Contra obita uelita quam in lege queritur ad eam a e hoc e pro hanc ratione in honorati, seu et in honorati appetibili, factum libor, que queritur obita in quantitate prohibentur; quia npe etante lege huiusmodi obita ita legi uelita sunt a seuo ponit sine eius modi uoluntate, quod alij in honorati e. quod honorati appeti obitua, et quod in quo queritur. ab v. q. m. in v. a. uinaz, dololabna.

Collige etc. Oblita in parte lege, seu naturali positioe habet rationem. **Ab.** Lex naturalis honorati, seu et honorati; nec a principi ad, quod hoc, pro a sit honorati e au, qm dare seuo factum p lege principalem. Contra obita uelita quam in lege queritur ad eam a e hoc e pro hanc ratione in honorati, seu et in honorati appetibili, factum libor, que queritur obita in quantitate prohibentur; quia npe etante lege huiusmodi obita ita legi uelita sunt a seuo ponit sine eius modi uoluntate, quod alij in honorati e. quod honorati appeti obitua, et quod in quo queritur. ab v. q. m. in v. a. uinaz, dololabna.

Collige etc. Oblita in parte lege, seu naturali positioe habet rationem. **Ab.** Lex naturalis honorati, seu et honorati; nec a principi ad, quod hoc, pro a sit honorati e au, qm dare seuo factum p lege principalem. Contra obita uelita quam in lege queritur ad eam a e hoc e pro hanc ratione in honorati, seu et in honorati appetibili, factum libor, que queritur obita in quantitate prohibentur; quia npe etante lege huiusmodi obita ita legi uelita sunt a seuo ponit sine eius modi uoluntate, quod alij in honorati e. quod honorati appeti obitua, et quod in quo queritur. ab v. q. m. in v. a. uinaz, dololabna.

Collige etc. Oblita in parte lege, seu naturali positioe habet rationem. **Ab.** Lex naturalis honorati, seu et honorati; nec a principi ad, quod hoc, pro a sit honorati e au, qm dare seuo factum p lege principalem. Contra obita uelita quam in lege queritur ad eam a e hoc e pro hanc ratione in honorati, seu et in honorati appetibili, factum libor, que queritur obita in quantitate prohibentur; quia npe etante lege huiusmodi obita ita legi uelita sunt a seuo ponit sine eius modi uoluntate, quod alij in honorati e. quod honorati appeti obitua, et quod in quo queritur. ab v. q. m. in v. a. uinaz, dololabna.

Collige etc. Oblita in parte lege, seu naturali positioe habet rationem. **Ab.** Lex naturalis honorati, seu et honorati; nec a principi ad, quod hoc, pro a sit honorati e au, qm dare seuo factum p lege principalem. Contra obita uelita quam in lege queritur ad eam a e hoc e pro hanc ratione in honorati, seu et in honorati appetibili, factum libor, que queritur obita in quantitate prohibentur; quia npe etante lege huiusmodi obita ita legi uelita sunt a seuo ponit sine eius modi uoluntate, quod alij in honorati e. quod honorati appeti obitua, et quod in quo queritur. ab v. q. m. in v. a. uinaz, dololabna.

Propositio quarta

Bonitas et Malitia actus uoluntatis non deservunt
a moralitate ipsorum actuum

Bonitas et malitia actuum nihil est a parte rei, nisi honoratus et in
honoratus actus, id hoc honoratus et in honoratus sunt ipse moraliter
actus, etc.

Probatur in 2. Honoratus et in honoratus moraliter est conformatus et diff,
conformatus actus in regula morum, id bonitas et malitia actuum est conformatus
et difformatus actuum in regula morum.

Probatur in 3. Id quod habet regulam, bonum est si illi regula conforma
sit, malum est si ipsa difforma sit, id bonitas et malitia actuum con-
sistit in conformitate et difformitate actuum in regula morum.

Quæres. Quomodo inferri deest bonitas et malitia
obiecta, ut in de aliqua bonitas et malitia reducantur actus?

Insequan Respondetur. Nota. Bonitas obiecti inferri
dicitur et forte est illam esse motum agentis: Inferri est in dicitur
habere et illud a quodam gradu in obiecto, id dicitur ab agente: si
v. g. dabit elemosinam ob uanam gloriam inferri dicitur
in dicitur bonitas elemosinæ. Idem non uerum, sed non opponit pro bono
idea quæ in propositione de Malitia. Etiam.

Quæres. Bonitatem obiectam debet inferri dicitur, ut
refundat bonitatem in actum.

Probatur. Bonitas obiecti, ipse non inferri dicitur, non est motum
agentis, quod nullam ipse generat bonitatem.

Probatur etiam. Bonitas obiecti non inferri dicitur, est bonitas neglecta
ab agente, id bonitas neglecta, non dicitur esse agentis bonum, ut patet
in eo, quod tenet parat a gula solus parumonia studio, nec non ledet laudabit.

Q. 2do. Ad hoc, ut malitia obitua reddat actus malus, sufficit
ipsum intendi in dicitate

Probatur. Inordinatus e quocumq modo, id qd fugiendum e, id
obitua qd dicitur hoc e pro, qd malum e, fugiendum e, qd inordinatus
e idem quocumq modo prosequi

Quis imo. Actus n e laudabilis, nisi intendat dicitate obiti
bonitas, qd e pariter inculpabilis e rone obiti, nisi dicitate intendat
malitia, obiti

Q. Nego quoad. In paritate e, qd bonum est ex integra caa,
malum v. ex quo obit defectu. Et sic ut ad vit bona requiritur vltia dicit
fines, den obitua et vitia partia vint bona. Contra ut ad vit
mala sufficit, si dicitur e debitus finis, e obitua luidem e vitia vltia
congrua. Et sic in intentione bona n est malum aded rati ficare.
Contra mala intentione, aded de se bonum sicut de praua.

Quis 2do. Potest ad bona habere obitua malum, v. g. odium
peti, qd peti, et contra ad mala n habere obitua bonum, v. g.
odium dei

Q. Nego autem. quoad utramq partem. Quoad in ad, quia obitua
odii peti n e petiua simple, d petiua ut detestanda, atq petiua de
detestanda e obitua moralit. bonum: bonum n e petiua detestari.
Quoad 2da. quia obitua odij dei n e qd simple, d qd
detestatur ad malum: qd obitua malum e. repugnans v. rati
ratione sicut e malum e inuitum e inuidiam

Propositio est.

Bonitas actus moralis consistit in positua conformite
actus cum regula morum.
Probatur. Bonitas consistit qd habet regulam, consistit in conformite

und die negula; d actus moralis habet negula; d bonitas eius
quodlibet in gformita und die negula.

Illius patet ex ppositiois pcedentibus et ipsa nra actus mor-
alis.
Probatur mai. hmo inductioe eius qd habet negula.

Edo. Posita a gformite und negla actus, nra in actus qd
desideroia, qd habet ad bonitatem quod habet in persona
moris; ipse a, si probatur, et nra relate ad sua negla.

Sande actus sua negla gformis, e laudabilis, qd nra
gformitens, qd et bonus moralis, neg a diu qd aut nra e
in differens.

Proposio sexta.

Malitia formalis peccati seu Actus
peccati in se consistit in positiva diffornite.

Actus cum regula moram.
Probatur hmo. qd nra actus e nra, in qatu a
diffornis regula moram, qd malitia eius consistit in diffornite
eius und regula moram. qd hae diffornitas e positiva,
non n. In qtu ab entite positiva actus; qd malitia
actus moralis consistit in hae diffornite.

Probatur antea. Posita sola diffornite in actus, actus
e et ille nra; qd in nra e malus, in qatu e diffornis
regula moram.

Probatur antea hmo. Posita sola gformite und negla actus
e et ille bonus; qd a pari sola posita diffornite actus,
e et ille malus.

Probat. eto. si est actus malus in genere et violat legem
et violat legem positivam und illa differtur. Et
posita sola differtur in actu actus et est ille malus.

Quod est. Legem positivam differtur actus quod non est malus,
et non est actus nisi per se.

Contra est. Legem positivam differtur und lege actus
falsus bonus: quod a parte per positivam differtur und lege
actus est falsus malus.

Quod est. Actus in lege malus falsus nisi per positivam
rectitudinem debita.

Contra est. Et haec rectitudo est debita actui et recti.

Quod est. alii quod debita actui, alii recti.

Contra imo. Actus malo v.g. odio fieri, nulla debet
rectitudo, et non positivam naturam.

Probat. actus. quod implicat in rebus moralibus, in natura
debetur rebus moralibus. Deinde fieri in rebus moralibus,
quod nulla debet actus moralis.

Quod est odio fieri sicut et in alij actus malo natura debent
rectitudinem ratione differentia, et debent ratione generis.

Contra est imo. Malitia moralis non dependet a perfectione
actus. et do. non daretur a parte rei malitia falsis, nec
quod quanto peius falsus.

Probat. actus. Non daretur a parte rei peius malitia
falsis, quod nec ipsa.

Probat. actus. peius privatio est non generis actus.
Sedem per illos privationem, et non privationem generis.

Probat. actus. peius privatio est non generis actus.
Sedem per illos privationem, et non privationem generis.

1. Dicitur a parte rei non generica, sed in individuo.
 Secundo non generica et non differentialis, sed distincta a parte
 rei non generica, sed in individuo. Quod si actus non pri-
 vatus non differentialis, sed privatus, non genericus, sed duo pro-
 duca quoniam dicitur eadem quoniam non.

Contradictio est. In eo quod dicitur non dicitur et
 privatus in eis, et actus est factus non dicitur, et non immediate
 rectus, sed in eo factus privatus est, et ipse privatus.
Acto. Voluntas quoniam privatus non dicitur, dicitur, quia dicitur
 actus factus disponit legi, quod privatus est actus non valens
 in voluntate privari non dicitur debita. Factus in voluntate
 factus privatus relate ad voluntatem, quod non est in factis
 in privatis actus debiti, et ita non si quod non relate
 ad actus.

S. Solutio Objectiones.

Obiectio 1ma. Sicut dicitur dicitur passim per se
 in fine, non privatus, non est privatus, et non est causa
 efficiens, et deficiente, quod per se non est actus positivus de-
 formis regula non.

Q. 1ma. Sicut dicitur loqui de malo absoluto, quod factus
 est ante Mariam, quod non est actus positivus et
 eadem est mali, sicut factus est causa positivus et boni.

Q. 2da. In eo dicitur dicitur per se privatus, et non
 factus relate ad voluntatem, quoniam privatus actus bono, quod
 in actu factus non. In eo dicitur, non est causa deficiente
 illa deficiente a regula non sua lege. Unde patet
 per se non est factus deo quod non est actus deficiente a lege,
 quia natura habet.

Inest abis hmo. si nalia actus moralis actus p...
sit positiva eius deffinitio in lege, Deus autem eam peti, qia
e eam ois positivi, falsum effo, q

Q. ut supra ubi de quassa: spe autem eam peti p...
pducet p... id, qd respectu iocabero p... e con. naz.
e aut eam moralis nego naz. sic dicit. m. j. 2. ff.

Causa moralis peccati ea e, qe ponendo aliq...
de fuit a lege ad id eam sibi p...: qd eam e...
eadem n. p... si qd n. h... leges, qia n. h...
a quo officio lex est

Inest abis 2do. si nalia actus spiritibus positivi, qe...
hmo. Q. concedo. Q. ubi.

Quo. Ergo e bona, qia. ac ois bonum?

Q. hmo. quando an odium dei sit bonum? in dicitur
fide e... Quo. de bonum translatio con. moralis nego.

Q. 2do qd hoc ipsum ad argum. e bona translatio con.

Itaq. bonum translatio e id e, cui nil deest in
suo genere, sic bonum e ois in defectu positivi, error p.

Quo. Quid est bonum, e ea amabile, i malitia
peli n. e... alio q. est appeti malum q. malum: q.

Q. ut qd naz. qd e bonum morale e utle e iucundum,
e amabile con. naz. qd e bonum translatio nego. con. n. j. 2. ff.

Inest abis 3to. Deus q. dicit in se ac bonum em translatio,

Q. q. dicit malum in se autem peti, q. n. e bona em translatio.

Q. hmo. Et ut quando. Habet odium dei e intra malum:
q. n. q. dicit in se, q. n. e ois positivi, qe ois q. dicit falsa st.

Q. scto. qd qd mag. consistit in genere sua p[ro]p[ri]a con.
maj. in genere sua moralis et de factis a lege nego.

si dicitur mag. n. qd.

Mag. sicut dicitur e[st] in sua p[ro]p[ri]a o[mn]i[um] ante, ita et aliud con,
habet p[ro]p[ri]e, n[on] p[ro]p[ri]e in ea moralis p[ro]p[ri]e, q[ui]a n[on] p[ro]p[ri]e deficiat
a regula d[icitur] hoc soli creatura conuenit.

Insta bis q[ui]s. Quod e[st] in se bonum, sicut alteri
bonum; d[icitur] mala formalis nisi bona e[st] p[ro]p[ri]e, q[ui]a n[on] e[st] bona in se.

Q. scto mag. qd e[st] bonum relativum ad se alteri bonum
con. mag. qd e[st] bonum absolutum et non bonum nego mag.
con. mag. qd e[st] bonum relativum con. mag.
tra p[ro]p[ri]e nego.

Mag. sic p[ro]p[ri]e e[st] alteri bonum, nisi si iam sit generis
et sequentes nisi sit bonum relativum. Quidam p[ro]p[ri]e
e[st] aliquid bonum p[ro]p[ri]e, in q[uo]d e[st] exaristius sitale
rectis.

Obijerit scto. si mala formalis consistit in
p[ro]p[ri]e tunc n[on] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e suum reddere malum, falsum q[ui]s.

Probat mag. Quia si p[ro]p[ri]e reddere p[ro]p[ri]e suum
malum, nisi ipse adimat aliquid, si mala formalis
positio sic adimat p[ro]p[ri]e suo, q[ui]a n[on] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e reddere
malum.

Probat mag. Cui sic dicitur n[on] p[ro]p[ri]e dicitur malum,
idem, q[ui]a si p[ro]p[ri]e n[on] adimat p[ro]p[ri]e, n[on] reddere illud malum.

Li. qd qd artus. Cuinē dicit, n pōt dicit malū, qdō nīl
adēq̄ diffōmē cor artus. qdō adē aliq̄ diffōmē rego
artus. et effus. qdō qd nīl ad inīl pōtū, n ad dīctū
malū; qdō nīl ad dīctū diffōmē cor. eff. qdō aliq̄ addit
diffōmē rego effus.

Mag. ficut licet q postivum pacise nil hōmīnū
addit, n sēpe aliq̄ diffōmē, v.g. p fēctū dīctū
nīl hōmīnū, a manu, et n addit aliq̄ diffōmē.
Deinde si nāctū p dīctū nōmīnū n lātī ad nōctū hōmīnū
aliq̄: q se n p fōctū n lātī nōmīnū hōmīnū a p pōtū.

De Similibus et De Similibus Indifferentibus.

Vic inus habemus abita abona, vicia qd actus
regis nōctū, alia nōctū p hōmīnū lege nāctū, l in pōtū;
q līa lege pōctū sīc dīctū sīc hōmīnū; alia
dīctū nāctū lege, nīl in pōtū nīl p hōmīnū.

Quorū hūc an en dīctū actus nōctū nōctū cog-
nōctū nōctū nōctū, q nāctū lege nīl pīctū nōctū
p hōmīnū, i et q effus nīl lege dīctū nōctū, nīl
pīctū nōctū q fōmē, d pīctū nōctū nōctū sīctū,
p hōmīnū nōctū, h. e. dīctū nōctū, qan fīctū, hūc nōctū pīctū.

De Actibus in probabilitate affertur.
Illi R. dicitur. negatur, et dicitur actus, veluti hinc
cognoscentis, negatur, et dicitur bonus moralis, et malus,
ideoque negatur dari indifferentes, h. e. nec boni moralis, nec
malus. Cum his sit.

Pro loco nra
Nullus actus moralis in individuo est
Indifferens, seu nec bonus nec malus.
Probat. Imo. Res actus indifferentes in individuo
itaque actus probatur per obiectum, sicut obiectum sit
in bono, atque in malo, dat hinc modo actus indifferentes:
per dat actus indifferentes in individuo.

Probat. n. o. o. actus moralis habet regulam, cui
conformari debet: et nullus est indifferentis.

Quibus patet ex de fine actus moralis.

Probat. et q. actus moralis, et est conformis sua
regula, et non, si tunc est bonus bonitate sua regula.
si est contra, est diffonnis sua regula, et malus. quod si non
est, esse conformis regula, malus est respectu huius regula, ut
patet in nra libris, in artibus, et scientiis.

Debet. Actus indifferentis à conformis sua regula, nec
est bonam positivam, et hinc regula: quia regula cuius nil pro,
a patet, nec quibus est, et hinc positivum, h. e. est lex positivum.

Contra e hmo. Non datur alia lex, ipse qui perit & prohibens, &
nulla datur pars prout.

Probatur. Speciale e in lege imponere obligationem,
in foro, alioq. deus qd. ipse et hunc legat. In lex prout
nulla in personis obligat, ut patet.

Contra e 2do. Si datur lex prout, hoc ipse non
datur, aliter indifferens; id e ad unumq. datur aliter indifferens,
qd. per illos n. datur lex prout. Minor admissio ad d. de officio.

Probatur. Hic, qd. deus sibi legis latorem
placet legis latorem, et qd. qd. bonus e, id e se forma legis
placet legis latorem, hoc in forma lege int. ad id, qd. aliter
eius bonus est. Qd. ext. placet positum negant. neq. sua con.

Contra. Placere negant in placere, ab uno ab
placet lege legis latorem n. placere, &.

Contra e 3to. Deus e qd. agenti naturali prout
sua inferiorum sua sua; id e si datur lex prout, prout est.

Probatur. Inordinatum e, ut agens pro potest sibi
sua sua inferiorum, non e qd. Thomas ad 2o. d. 2o.

Probatur. Prioris superioris legis ne. si qd. qd. pro
sibi sibi indifferens, placet qd. pro sibi pro
bona inordinata; id bona inordinata e in sua sua superioris
moralis, in commune bonis et hominis. &.

Quid e datur a hoc qd. comedere, bibere usq. ad
satiatatem propter solam delectationem n. e peccat, atq. si datur
aliter indifferens licet comedere et bibere usq. ad satiata
propter solam delectationem; id hoc qd. h. ab male daturata.

Probat^{ur} n^{on} . In p^{ro}ce p^{ro}bita n^{on} d^{icitur}, nisi motu^{us}, q^{uo}d
q^{ui} sibi com^{me} d^{icitur} et bib^{ere} n^{on} ad fati^{ca}tes p^{ro}bit, istud
an motu^{us} est bonu^m iⁿu^{en}du^m, ut patet ex his b^{er} / p^{ro} p^{ro}bit
sola^m d^{icitur} d^{icitur} : q^{ui} si d^{icitur} uter indifferenter, licet
bibere et com^{me} d^{icitur} n^{on} ad fati^{ca}tes p^{ro}bit sola^m d^{icitur} d^{icitur}

Probat^{ur} n^{on} . Quia n^{on} licet est com^{me} d^{icitur} et bibere n^{on}
ad fati^{ca}tes p^{ro}bit sicut honestat^{is}, q^{ui} bonu^m iⁿu^{en}du^m q^{uo}d tal^{is}
est sicut honestat^{is}

Probat^{ur} est . Qui amat id, q^{uo}d displicet s^{ibi} a nobis
amari, et si alig^{is} p^{ro}bit, d^{icitur} displicet s^{ibi} amari ab agente
moral^{is} amari bonu^m infra sicut ordinat^{is} : q^{ui} agens moral^{is}
an^{te} bonu^m infra sicut ordinat^{is} p^{ro}bit .

Probat^{ur} n^{on} . Sic in ordinat^{is} displicet s^{ibi} d^{icitur} agere p^{ro}bit
sicut infra sicut ordinat^{is}, est aliqua in ordinat^{is}, q^{ui} si
agit displicet s^{ibi} .

Minor^{is} q^{ui} d^{icitur} ex p^{ro}bit q^{ui} Thom^{as} . q^{uo}d d^{icitur}, id^{em} est
ordo agent^{is} ut finis . et hoc patet in s^{ibi}, q^{ui} n^{on} p^{ro}bit agere
p^{ro}bit sicut infra sicut ordinat^{is} . at q^{ui} p^{ro}bit s^{ibi} q^{ui} sine s^{ibi} ut
bonu^m iⁿu^{en}du^m, agit p^{ro}bit sicut infra sicut ordinat^{is}
bonu^m iⁿu^{en}du^m est infra honestat^{is}, q^{uo}d sola^m est iⁿu^{en}du^m
ordinat^{is}, ut agens moral^{is}

Soluntur obiectio^{es}
Nota s^{ibi} . Res alia indifferenter in s^{ibi} illi alia
quem licet patet ut^{er} d^{icitur} r^{ati}o^{ne} obit^{is} . s^{ibi} s^{ibi} q^{uo}d
obit^{is} est indifferenter, alia d^{icitur} indifferenter in s^{ibi}

Inde p tot lo species Phisici hinc cogit, id qd cogit in loc,
ubi agit de specie, qm die eius dicit a poste rei et de volitione
entium ois pced in aca.

Obsta etc. Obsta actio est qd de se in differentia, h. a
nec in parte nec prohibita. Unde q possit hanc modi obsta,
q dicit bene aut male agere noscitur, puse, qia possit sta
actum, Id qd idad possit in usum hinc n debetis, q ptes fides
n honestas, aut honestas.

Obsta hinc. Partes mult actus, q nec boni nec mali st,
q d actus actus indifferenter.

Q. Partes actus. Partes actus hominis, q nec boni nec mali st
con. actus. Partes actus humani, q nec boni nec mali st. nego. et hinc.

Actus hinc et, q finit sic ubi ad substantia in parte,
si st a. q. radice urguis, facere bonum, p.

Actus o hanc. Partes actus liberi facti ad aduocia ad cogit nosc.

Partes hinc. Partes actus humani, q nec boni, nec mali
st, q d actus actus humani indifferenter.

Q. Partes actus. Partes actus hanc, q nec boni nec mali st in
specie h. e, si spectant, qm nose obta con. act. actus hanc
in induo h. e, si spectant, qm nose obta, Id ad finis et
usum hinc nego act. et hinc.

Partes etc. Ex qd actus indifferenter in specie,
qan in induo.

Probat ergo. Quia e species in qan dant induo, qd si
dant actus indifferenter in specie, dant et induo.

Vertical text in the left margin, partially obscured and difficult to read.

Q. 1mo. Nuda dub. species loca sine individuis ipsa realia aut. species
nominis n. aut. ob. q. Itaq. p. species huiusmodi est q. collis
multitudinis in diuisibilibus eiusdem naturae, q. est actus q. est singularis
speciebatur huiusmodi naturae ob. q.

Q. 2do. concedendo totum in seculo modo de ex. p. l. i. q. d. quod
in q. p. d. d. d. actus in d. f. p. actus in d. d. d. d.
i. q. d. actus speciebatur in naturae ob. q. d. si p. f. i. q. d. actus
in d. d. d. ab e. g. e. n. t. e. s. t. a. t. u. s. q. d. s. t. a. t. u. s. a. b. e. o. q. d. actus non
i. q. d. actus non est uti a. q. u. i. u. o. c. a. t. i. o. n. e.

portabilis 3to. Actus, q. nec p. s. i. t. u. s. e. nec i. n. p. a. t. u. s.
e. i. n. d. i. f. f. a. c. i. o. n. e. s. d. a. n. t. h. a. e. i. u. s. m. o. d. i. a. c. t. u. s. v. g. a. m. b. u. l. a. t. i. o.
d. a. n. t. h. a. e. i. u. s. i. n. d. i. f. f. a. c. i. o. n. e. s.

Q. 4to. q. d. q. actus actuari, q. nec ut p. l. i. b. i. n. e.
i. n. p. a. t. i. c. o. n. a. t. u. s. a. c. t. u. s. i. n. t. e. n. e. n. e. g. o. p. l. i. b. i. n. e. a. c. t. u. s. q. d. q. d.
N. a. m. a. m. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s. a. f. f. a. c. i. o. n. e. s. i. n. e. x. e. m. p. l. a. r. i. s. d. e. a. c. t. u. s. a. c. t. u. a. r. i. u. s.

portabilis 5to. Actus inhaerens non facit in se
actus actus non indifferens e. i. n. d. i. f. f. a. c. i. o. n. e. s. d. u. o. l. i. t. i. o. a. m. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s. v. g. e. h. a. u. i. u. s. n. o. d. i. q. d.

Q. 6to. q. d. q. actus actuari, q. nec ut p. l. i. b. i. n. e.
i. n. p. a. t. i. c. o. n. a. t. u. s. a. c. t. u. s. i. n. t. e. n. e. n. e. g. o. p. l. i. b. i. n. e. a. c. t. u. s. q. d. q. d.
N. a. m. a. m. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s. a. f. f. a. c. i. o. n. e. s. i. n. e. x. e. m. p. l. a. r. i. s. d. e. a. c. t. u. s. a. c. t. u. a. r. i. u. s.

portabilis 6to. Actus inhaerens non facit in se
actus actus non indifferens e. i. n. d. i. f. f. a. c. i. o. n. e. s. d. u. o. l. i. t. i. o. a. m. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s. v. g. e. h. a. u. i. u. s. n. o. d. i. q. d.

portabilis 7to. Actus actuari, q. nec ut p. l. i. b. i. n. e.
i. n. p. a. t. i. c. o. n. a. t. u. s. a. c. t. u. s. i. n. t. e. n. e. n. e. g. o. p. l. i. b. i. n. e. a. c. t. u. s. q. d. q. d.
N. a. m. a. m. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s. a. f. f. a. c. i. o. n. e. s. i. n. e. x. e. m. p. l. a. r. i. s. d. e. a. c. t. u. s. a. c. t. u. a. r. i. u. s.

Q. Hego m. q. de facto n. supponente, negatur no
dari respectus agentis moralis fieri in differentibus. q. n. p.
fieri respectu agentis moralis e. bonum morale.

A. Velle ambulare, q. n. e. prohibitus, e. fieri in differentibus,
q. n. velle ambulare, q. n. e. prohibitus, q. n. dari fieri in differentibus.

Q. Hego m. nam natura navi gformae e, utraque corpore,
ut magis disposita sit ad fieri ultimum appetendum.

Interdicitur C. Qui ponit obicem ex se in differentibus, v. g.
olfactionis rose, nullo modo cogitando de honestate morali,
q. n. nec peccat, nec ideo agit bene moraliter, q. agit
in differentibus. R. concedo volens.

A. q. d. actus in differentibus.
R. Sed q. d. actus. Datur actus in differentibus, q. sit actus
hominis con. eff. q. sit actus humanus nego eff. H. dicitur
sapi. aquat. q. n. seaper humano modo.

Itaq. olfactio rose facta ab homine nullo modo cog
itante de honestate morali, n. e. moralis, nec different
ab olfactu, quam ponereb. caris v. g.

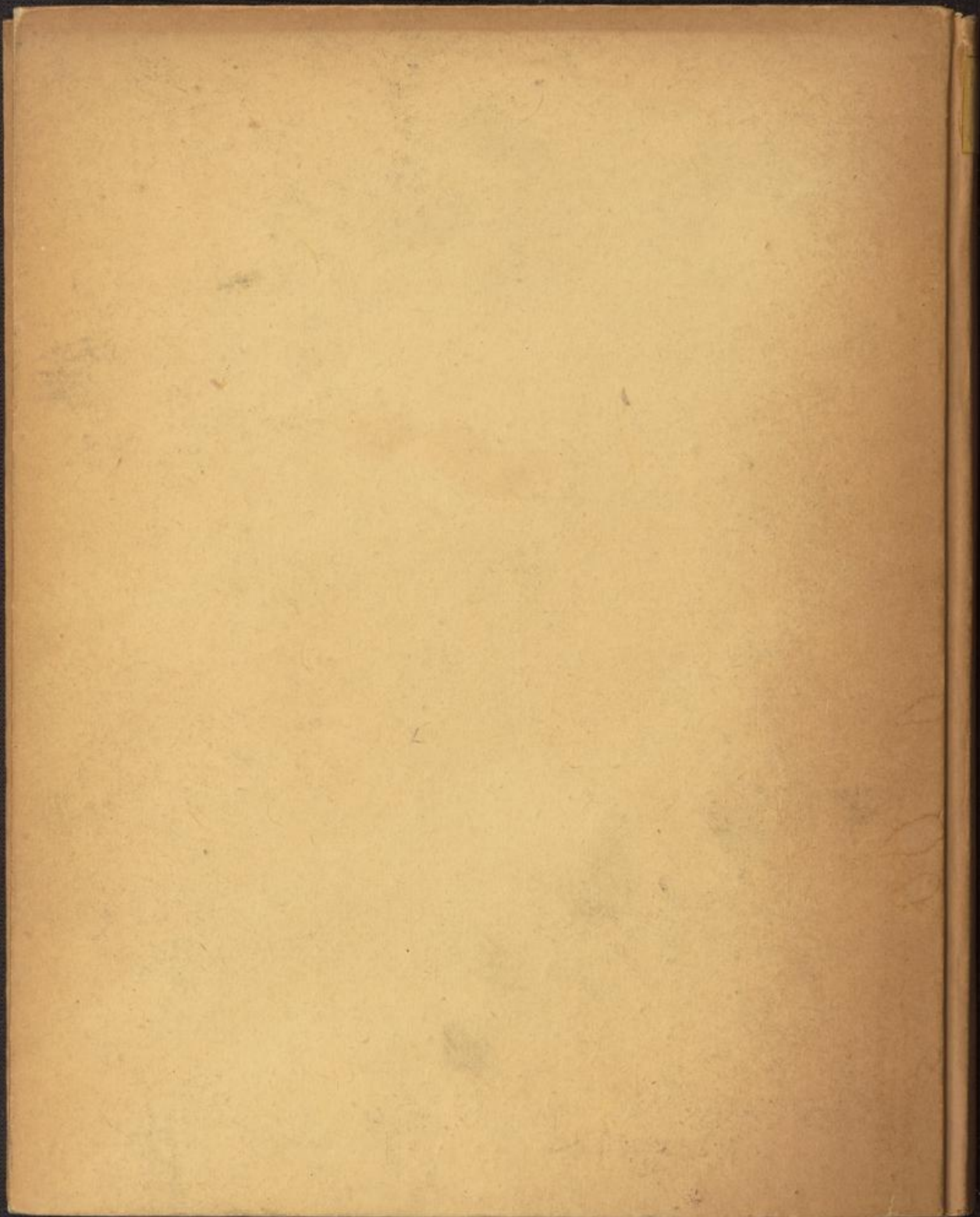
A. Olfactio rosem q. n. bene olit, n. cogitando
de alia alia re, si bibo vinum, q. n. frange est p.
R. hos actus n. pure animales, et similes fieri
brutis.

A. Non vereor mihi aliud notandum proponere: q.
R. Hego. actus. agens n. morale, ut e. dicitur h. dicitur ca. pax
obst. s. p. q. ponere fieri proportionatam, h. e. moraliter bonam.

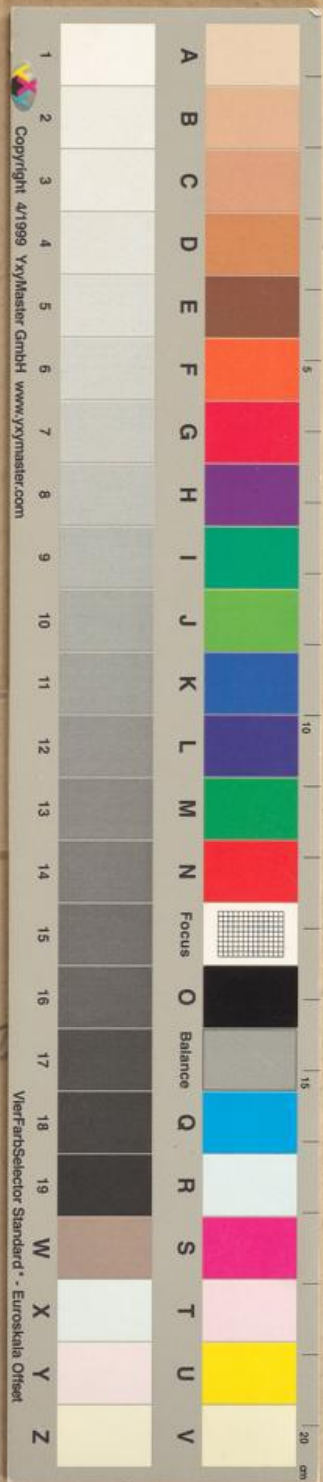
[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and the texture of the paper.]

D

80 100 Lbl. 21 x 17 cm.

D

21 x 17 cm